

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PETER STENUM

HJEMEGN

OG

SLÆGT

Slægterne

Stenum og Husted

PETER STENUM
HJEMEGN OG SLÆGT

PETER STENUM

HJEMEGN
OG
SLÆGT

*Slægterne
Stenum og Husted*

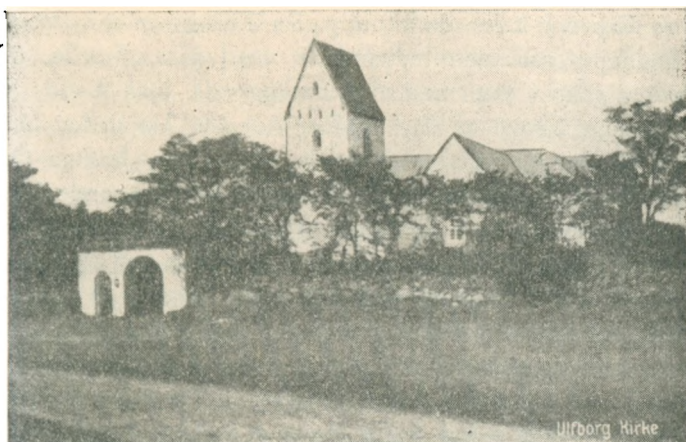
AABYHØJ
ERIK STENUMS BOGTRYKKERI
1947

FORORD

Nærværende lille Skrift har jeg udarbejdet i taknemmelig Erindring om mine Forældre som et beskedent Forsøg paa at sætte dem et varigt Minde.

Et ret omfattende Samlerarbejde har været nødvendigt, og da det er udført lejlighedsvis og som Fritidsbeskæftigelse, har det strakt sig over en længere Aarrække. Besættelsestiden med dens Evakuering af Arkivalier betød en Forsinkelse. Det har været min Hensigt med de spredte topografiske og historiske Oplysninger om Hjemegnen og dens Befolkning at lade Fædrene genopstaa netop der, hvor de levede og virkede, under den hjemlige Himmel og i den hjemlige Atmosfære.

Forfatteren.

INTRODUKTION

*Du, Hjemlands Jord
ved Nissum Fjord
med Duft af Hø fra de grønne Enge,
du, Barndoms Land
ved den side Strand,
du griber dybt mig i Hjertets Streng.*

*Af Strenges Klang
til Hjertets Sang
gror Tonevæld, et Minders Orkester,
med Brændings Brus
under Stormes Sus
fra „Vestervovvov“, den Orgelmester.*

*Da stiger frem
fra Graves Gem
de gamle Slægter, et sælsomt Møde,
som her har stridt
og her har lidt,
som her har elsket og her er døde.*

Fra Gravene taler de til mig, fra Kirkegaardene derude i Sognene ved de fladvandede vestjydske Fjorde, der næsten gaar i eet med det omliggende lave Land, fra hvis Enge Skove af Siv og Rør Aar for Aar vader længere og længere ud fra Bredden og danner herlige Opholdssteder for skræppende Vildænder og klukkende Blis-høns; og naar ved Solnedgang Klokkerne i de hvide Kirkers Kreds om Fjorden svarer hinanden, og Sommeraftenens stille Fred sænker sig over Egnen, da sænker sig ogsaa Fred og Stilhed i Sindet, og man drømmer sig tilbage til svundne Tider, da de samme Klokker kaldte Fædrene til de samme hvide Kirker, til Daab og til Bryllup og til den sidste store Søvn i Kirkegaardens Favn.

Der ligger de nu, Herremand og Hovbonde, og lytter som deres vestjydske Forfædre til Brændingens dybe Orgelbrus fra det aldrig hvilende Hav histude i Vest bag de hvide Klitters Vold paa den smalle Sandtange mellem Fjord og Hav.

Og Gravenes mossede Sten taler deres knappe Sprog om dem, og gamle gulnede Arkivalier er rige Kilder til Oplysning om deres Liv og Færden, men mangt og meget ligger skjult i Glemselens Mørke.

Mod en barsk og stridig Natur har de maattet kæmpe, og deres Færden her paa den skarpe vestjydske Vang, der i ældre Tider de fleste Steder kun gav en fattig Høst, har været præget af Arbejdsomhed og Nøjsomhed, i Hedeegnene vel endog af Fattigdom.

Vestenvinden, der ofte stiger til Storm, har præget Landet derude ved Fjord og Hav; den har af Strandbreddens fine Sand formet Klitternes vældige Vold langs Kysten, og den har gennem Tiderne baaret Sandet videre ind over Landet og med det tildækket Engdrag, Marker og Moser; den har med sin ubændige Kraft tvunget hver Busk, hvert Træ til at bøje Ryg, saa de nu staar og

strækker de sitrende Arme mod Øst som i Længsel mod blidere Egne, og naar i mørke Efteraarsnætter Vestenstormen fejede hen over det flade Land, hvinende om Husenes Hjørner, pibende i Portenes Sprækker og ruskende i Tagenes Straa, saa Tømmeret gav sig i knirkende Angst, da har vel nok mangen en Bondemand i sin Alkove med Ængstelse imødeset den kommende Dag med dens Aabenbaring af skete Skader; fik først Stormen revet et lille Hul i det skrøbelige Tag, da kunde let hele Tagsider gaa i Løbet, men langt større Skader forvoldtes dog, naar Stormen drev Havets Bølgebjerge gennem Klitbræmmen ind i Fjorden, saa der fremkaldtes Vandfloder, der kunde faa selv Herremandens faste Borgtaarn til at hælde.

VED NISSUM FJORD

Skrevet en Nat under Luftalarm i Marts 1943.

Ved Aftenduggens den milde Væde
 sig læsker Græsset i grønne Vang,
 nys Sommersolen bag Klitters Kæde
 har fundet Hvile i Havets Fang,
 fra Fjorden høres vel Ænder skræppe,
 men anden Uro der spores næppe,
 hvor Aftentaagen sit lette Tæppe
 har bredt paa Engen ved Nissum Fjord.

Snart hæver Maanen sin blanke Skive
 i Øst og spreder sit Trylleskær,
 der kalder halvglemte Sagn til Live
 hos natlig Vandrer om Aanders Færd,
 om Herremanden, den Bondeplager,
 der med sin Foged fra Vosborg jager
 paa sorte Ganger og Retning tager
 mod Ulfborg Kirke ved Nissum Fjord.

De to man møder ved Nattetide,
 i Graven finder de ingen Ro,
 paa Kirkevejen man ser dem ride,
 dem stedse drager den dødes Bo,
 saalunde soner de fælles Brøde
 mod Hyrdedrengen, de lod forbløde,
 og mod hans Mor, der sig græd til Døde
 af Sorg i Kyttrup ved Nissum Fjord.

Men Nattens Syner for Dagen viger,
 thi hvert Gespenst manes brat i Jord,
 naar Morgensolen paa Himlen stiger
 og kaster Glans over Egn og Fjord.
 Lad Blikket vandre mod Vest saa vide,
 og lad i Kreds det om Fjorden glide,
 da ser en Krans du af Kirker hvide,
 en Perlekrans omkring Nissum Fjord.

Naar lunt i Juli fra Fjord det lufter,
en Folkevandring mod Engen gaar,
nu Hø skal rives, det dejligt dufter,
snart tusind Stakke ved Fjorden staar,
et muntert Liv sig paa Engen rører,
der dristig Snakken og Skæmt man hører,
mens tunge Vognlæs mod Hjemmet kører
med Hø fra Engen ved Nissum Fjord.

Du Fjord af Brakvand, fra Høv dig skiller
Torsmindeslusernes Jættemur,
bag tunge Porte i Murstenspiller
du ligger stækket i Fangebur,
i Fortids Dage du fo'r med Vælde.
fik Vosborgtaarnet jo til at hælde,
og gamle Skrifter kan end os melde
om Vandflodsskader ved Nissum Fjord.

Min Barndoms Fjord, jeg dig aldrig glemmer,
din Skov af Rør og dit Dyreliv,
dit blanke Spejl, dine Fugles Stemmer,
Blishønens Klukken blandt Rør og Siv,
jeg tidt mig ønsker til dig tilbage
for end en Gang som i Barndomsdage
i Sommervarmen et Bad at tage
ved Aæns Munding i Nissum Fjord.

VESTERHAVET

Min Svoger Købmand S. Sørensen havde i nogle Aar Købmandsforretning i den lille Fiskerby ved Torsminde. Hans Hustru, min Søster Mine, lærte der at elske Havet og har tolket sine Følelser for det i følgende lille kønne Digt:

Bølgende Hav!

Tidt jeg dig mindes, i Storm og i Stille,
Bølgenes Skvulpen, mens Stenene trille.
Bølgende Hav!

Drømmende Hav!

Blaa som Kærminder ved Midsommertide,
Bølger som Barnehænder saa blide.
Drømmende Hav!

Fraadende Hav!

Bølger som Hingste med flagrende Manke,
Jættekraft bor i den skumklædte Flanke.
Fraadende Hav!

Saltfriske Hav!

Kræfter du giver til trætte og svage,
Sundhed og Livsmod du giver tilbage.
Saltfriske Hav!

Dragende Hav!

Har vi dig gæstet i hensvundne Dage,
altid du lokker og kalder tilbage.
Dragende Hav!

Vosborg.

Som en bred og rolig Strøm bugter Storaæen sig frem gennem frodige Engdrag, indtil den, sagte glidende mellem Rør og Siv, lægger sig til Hvile i Fjordens Favn. Tæt ved det Sted, hvor den ender sit Løb, i den nordvestlige Del af Ulfborg Sogn, hæver sig det gamle Herresæde Nørre Vosborg, og et Par Kilometer derfra i sydøstlig Retning ligger Gaarden Sønder Vosborg. Navnet Stenum fik, som det vil fremgaa af følgende Beretning, Tilknytning til begge Gaardene.

Ved Storaæens Munding byggede Hr. Niels Bugge i den første Halvdel af det fjortende Aarhundrede sin Borg Vosborg — Osborg — Borgen ved Aæmundingen (der hersker nogen Uenighed med Hensyn til Navnets Oprindelse). Aæen, hvis Løb er blevet ændret ved gentagne store Vandfloder, udmundede dengang i Fjorden et Stykke Syd for det nuværende Udløb, og Borgen opførtes umiddelbart Nord for det gamle Aæløb — Gammel Aæ — i det Omraade, der nu kaldes Hestehaven.

Til Borgens Opførelse knytter sig et gammelt Sagn, benyttet af Eventyrdigteren H. C. Andersen i hans „En Historie fra Klitterne“.

Da Borgen var bygget, og Bygmesteren var draget af Sted med sin fortjente Løn, sendte Borgherren en af sine Svende efter ham og befalede ham at tilraabe Bygmesteren: „Mester, Taarnet hælder.“ Dersom han saa vendte sig om og saa sig tilbage, skulde Svenden slaa ham ihjel og fratage ham den udbetalte Løn, men i modsat Fald

skulde han lade ham drage sin Vej i Fred. Bygmesteren vendte sig imidlertid ikke om ved Svendens Tilraab men svarede, idet han uanfægtet fortsatte sin Gang: „Ikke hælder Taarnet, thi fast og solidt er det bygget, men om to Hundrede Aar skal der fra Vest komme en Mand, indsvøbt i en blaa Kappe, han skal faa Taarnet til at hælde.“

Denne Spaadom gik i Opfyldelse. Vesterhavet brød ind i Fjorden, vistnok 1532, og fremkaldte en Vandflod, der ødelagde Borgen, som saa flyttedes et Stykke mod Nordøst til det Sted, hvor Nørre Vosborg nu ligger.

Vest for Landevejen, der fra Vemb over Storaæn gennem den gamle nu nedlagte Landevejskro Skærumbro fører til Ulfborg, findes et Højdedrag, der i en stejl Skrænt sænker sig ned mod Aæn. Fra denne høje Skrænt flyder tæt Øst for Jernbanebroen en Kilde ud i Aadalen, og denne Kilde ansaas i den katolske Tid for at være hellig og at have helbredende Kraft, hvorfor man da ogsaa i hin Tid valfartede til den. Lige oven for Kilden laa Skærum Kapel, hvor Kildegæsterne kunde forrette deres Guds-tjeneste og bringe deres Offer.

Under Biskop Knud Gyldenstjerne, der ejede Vosborg fra 1534 til sin Død 1568, forøgedes Godset med Skærumgaard med Mølle og Byen Skærum. Ved Reformationen inddroges jo Kirke- og Klostergodset under Kronen, og Kongen skænkede da Skærum Kapel til Hospitalet i Ribe og bestemte, at Forstanderen der maatte lade det nedbryde og sælge Sten og Tømmer til Fordel for de fattige og syge. Knud Gyldenstjerne afkøbte imidlertid Hospitalet dets Rettigheder til Kapellet og lod dette staa. Folk vedblev at valfarte til Kilden, da Troen paa dens Hellighed og undergørende Kraft naturligvis ikke lod sig udrydde ved et Kongebud, og disse Valfarter har vel nok været til nogen Fordel for Herren paa Vosborg. Da Kongen fik Kundskab om alt dette, sendte han Gyldenstjerne

et meget unaadigt Brev, hvori han bebrejder ham, at han for egen Fordels Skyld tillader, at der drives Afguderier og anden Uskikkelighed i Skærum Kapel, og befaler ham straks at lade det nedbryde, „saa intet deraf bliver standende igen“. Der var altsaa ingen Vej udenom; Kapellet maatte nedbrydes. Det har imidlertid stedse af Menigmand været anset for en meget syndig Gerning at nedrive en Kirke, og dette afspejler sig da ogsaa tydeligt i følgende Sagn.

Da Knud Gyldenstjerne i Aaret 1553 bød, at Skærum Kapel skulde ødelægges, samlede mange Haandværksfolk for at nedbryde det, men ingen havde Kraft nok til at afbryde den første Sten. Herremanden befalede da sin Ladefoged at gaa ud og gøre denne Gerning. Ladefogeden sagde intet derimod men tog en Staalstang med sig og slog tunge Slag mod det øverste af Kirkens Mur, dog uden Nytte; Stenen vilde ikke springe. Da udbrød han tilsidst: „Saa da i Satans Navn.“ Nu sprang den første Sten, derpaa fulgte de andre Sten, og snart var Kapellet nedbrudt. Men Ladefogeden forfærdedes over sin Gerning, gik hjem til sit Kammer paa Herregaarden og hængte sig. Derefter skar man ham ned, kastede ham paa en Møgvogn, og to røde Kvier, der aldrig før havde været i Tøjet, spændtes for Vognen og løslodes derpaa. De for nu i vild Fart med Vognen ud over Engene, gennem Storaen og over paa den anden Side, hvor de standsede mellem de to Sand-Gaarde i Vemb. Folkene, der skulde besørge denne ynkelige Jordefærd, fulgte efter, saa snart de kunde, og da de kom til Stedet, hvor Kvierne stod med den døde Mand, vilde de have henkastet ham der, men Sand-Mændene bønfaaldt dem om dog ikke at gøre dette, da de ikke vilde have ham til at spøge paa dette Sted. Man drev altsaa paa Kvierne, som atter fløj af Sted og endelig stod stille paa Korsvejen i Heden, hvor Vejene

Gørding—Øster Vemb og Vester Vemb—Møborg krydser hinanden. Her grov man en Grav og kastede Ladefogeden deri, men han spøgede ved Nattetide, indtil man fik flyttet Vejen og pløjet og saaet over ham. Paa Kirketomten lod man Alterstenen ligge; den kom derved i Djævelens Vold, hvoraf opstod meget Spøgeri, iblandt andet med en sort Hund, som lagde sig der om Natten. — Engang sad der i den nærliggende Skærumbro Kro en Del holstenske Hestprangere, og der blev da fortalt om den lille sorte Hund, der hver Nat laa paa Stenen. Da det just var ved Midnat, sprang en af Prangerne op og sagde: „Jeg vil gaa hen og jage den væk!“ De andre raadede ham derfra, men hvad han havde sagt, det vilde han holde. Han tog da sin Pisk og gik ud til Stenen; men hans Datter, som var bange, der skulde tilstøde ham noget, fulgte bagefter. Da de nu kom til Stenen, saa de ganske rigtigt Hunden ligge der aldeles ubevægelig, og Prangeren gik hen og snertede den med Pisken, idet han sagde: „Vil du væk, din lille sorte Kanalje!“ Men da rejste Hunden sig og blev større og større, indtil den blev til et stort sort Uhyre med gnistrende Øjne, og Manden stod stiv og maalløs af Skræk, men da bad hans Datter sit Fadervor, og straks faldt Uhyret sammen til en lille Hund igen, og siden har aldrig nogen villet jage den bort.

Pladsen, hvor Kapellet laa, har gennem Tiderne været fredet, og ifølge Indskriften paa en Sten der paa Pladsen skal den bestandig fredes efter Evald Tangs Vilje. Nu omgives Stedet af en Plantage, anlagt i Aarene 1878—79 af Henrik Valeur, Nørre Vosborgs daværende Ejer.

Sønder Vosborg opstod 1551, da de to Frænder Biskop Knud Gyldenstjerne og Gregers Holgersen Ulfstand blev enige om at dele det gamle Vosborg, som de i nogen Tid havde ejet i Fællesskab. Ulfstand byggede saa paa sin Del, der, hvor den gamle af Vandfloden 1532 ødelagte

Borggaard havde ligget, en Hovedgaard, der fik Navnet Sønder Vosborg. Han døde 1583, og Sønder Vosborg gik i Arv til Sønnen Holger Ulfstand, der var født her 1553. I Aaret 1593 før Jul skete ved Nissum Fjord stor Skade ved en Oversvømmelse forårsaget af Vesterhavet, og der meddeles i en gammel Aarbog, „at ærlig og velbyrdig Mand Holger Ulfstands Gaard i Harsyssel blev slet for-dærvet“. Gaarden flyttedes da til et højere liggende Sted oven for Engene, hvor Sønder Vosborg nu ligger, og hvor der endnu findes tydelige Spor af den gamle Borgvold med omsluttende Grave.

Efter Brodersønnen Axel Ulfstand, med hvem Slægtens Mandslinie uddøde, fulgte flere Ejere af Juel'ernes berø-melige Slægt, og senere afhændedes Sønder Vosborg til den fra den skaanske Krig kendte Major Hermann Frants v. Schwanewede, der boede her med sin Hustru Christence Dyre, indtil han i 1688 købte Nørre Vosborg, hvor han boede til sin Død 1697. Efter Enken Christence Dyres Død 1705 deltes Sønder Vosborg mellem hendes tre Døtre, medens Nørre Vosborg 1707 af Arvingerne skødedes til Niels Leth til Lindtorp. Han døde 1711, og Nørre Vosborg ejedes saa af hans Enke Maren Linde og efter hende af Sønnen Henrik Johan Leth, hvis Enke Sophie Kirstine Linde endnu boede paa Nørre Vosborg, da denne Gaard sammen med Sønder Vosborg 1786 paa Dødsboauktionen efter Christen Linde Friedenreich, der havde ejet begge Gaardene, solgtes til Købmand Peder Tang i Ringkøbing og Broderen Søren Tang til Timgaard.

Man fortæller, at det første, Peder Tang gjorde, da han var blevet Ejer af Nørre Vosborg, var at gaa op og hilse paa „den gamle Frue“. Henrik Leths Enke bad da Peder Tang istandsætte Taget over hendes Lejlighed, og det lovede han at lade gøre straks til stor Fortrydelse for hans dygtige Forvalter Christen Steenum: „Her staar

vi med den halve Sommer gaaet, og Laderne ikke til at bruge. Lad os faa Avlsgaarden i Stand først, saa dør Kællingen vel imens." Christen Steenum, min Oldefader, var Bondesøn, og Henrik Leth omtales som den værste Bondeplager, Godsets Bønder havde kendt. Han maatte da ogsaa „gaa igen“ efter sin Død.

Hver Midnat kom han agende i fuld Fart med fire sorte Heste for Kareten op ad Kirkevejen og over Vindebroen ind i Borggaarden. Ved Broen lænede han sig ud af Vognen, greb Lænkehunden, som stod paa dette Sted, og slyngede den ud over Rækværket, hvor det stakkels Dyr hang den følgende Morgen som et Vidnesbyrd om, at Genfærdet ikke havde glemt en Morskab, han i sit Liv særdeles meget havde yndet.

— — —

Der fortælles ogsaa, at Henrik Leth om Natten kunde ses i Følge med en anden Rytter i fuldt Firspring ride fra Vosborg til Ulfborg Kirke, og Aarsagen til denne Færd skal være følgende: Paa Vosborg tjente en fattig Dreng fra Kytrup, og da der engang savnedes en Sølvske paa Herremandens Bord, blev han mistænkt for at have stjaalet Skeen. Drengen paastod og med Rette, at han var uskyldig; thi Skeen blev siden fundet i Grisetrugget, men den vrede Herremand vilde have ham til at vedgaa sin Brøde, hvorfor han bandt Drengen i et Reb, i hvis ene Ende han selv holdt fast, medens Ladefogeden pryglede løs paa den mistænkte med en Svøbe. Drengen vedblev imidlertid at nægte sin Skyld, skønt Ladefogeden havde pryglet ham saaledes, at han døde den følgende Nat. Hans Moder døde af Sorg; sin Søn kunde hun ikke faa igen, hvor meget hun end bad den onde Herremand derom. Man siger, at de to Mordere kastede Liget op paa Loftet over Ulfborg Kirke, hvor man senere over Gyldenstjernes Kapel skal have fundet Skelettet af et halv-

voksent Menneske i en hvid Vadmelskofte, i hvilken der endnu saas Læderknapper.

Som tidligere bemærket deltes Sønder Vosborg ved Christence Dyres Død mellem hendes tre Døtre, og disse bragte saaledes hver sin Ægtemand en Trediedel af Godset. Dette samledes dog atter under den ene af Svigersønnerne Tønne Sehested, der ejede det, indtil han 1718 skødede det til Peder Thøgersen Lassen til Rødslet, efter hvem Sønnen Mads Lassen ejede det i nogle Aar. Det var ved et stort Gilde hos denne paa Sønder Vosborg den 22. Marts 1744, at en Ordstrid mellem Henrik Leth til Nørre Vosborg og Sognepræsten i Ulfborg Hans Lassen nær var udartet til Haandgribeligheder. Oprindelsen til denne Strid var følgende: Fru Maren Linde, Henrik Leths Moder, havde engang lagt en Kalkunhøne paa Æg i Kapellet paa Nørre Vosborg, og da Hans Lassen den næste Søndag havde bestegget Prædikestolen og begyndt sin Prædiken, gav Hønen sig til at „jappe“. Harmfuld forlod Præsten Prædikestolen og søgte derefter Regeringen om Fritagelse for at prædike i „Vosborg Hønsesus“, hvilken ogsaa gaves ham, da Sagen var oplyst. Hidtil havde Herremændene paa Vosborg udredet tre Tønder Rug aarlig til Sognekaldet under Betegnelsen „Kapelrug“, som han antog, for Præstens Prædiken i Kapellet. Denne Ydelse søgte Henrik Leth nu paa Moderens Vegne at vorde fritaget for, idet han henholdt sig til, at Gudstjenesten paa Gaarden jo nu var ophørt, men Præsten paastod, at Rugen var en Godtgørelse for den nedlagte lille By Skærum, hvis Jorder var lagt ind under Gaarden, og Regeringen tilkendte Præsten de tre Tønder Rug. Herover forbitredes Henrik Leth i den Grad, at han ved det nævnte Gilde paa Sønder Vosborg udskældte Præsten og paastod, at denne ved en løgnagtig Erklæring havde faaet de tre Tønder Rug. Præsten gav ham ikke noget efter i Skælds-

ord, og tilsidst skal han have kastet sin Præstekjole og sagt: „Der ligger Præsten, her staar Manden!“

Mads Lassen solgte 1746 Godset til Frantz Linde til Pallisberg, der 1757 overdrog det til Svigersønnen Chr. Daniel Friedenreich, som 1771 overdrog det sammen med Nørre Vosborg til sin Søn Christen Linde Friedenreich. Sønder Vosborgs Hovedgaardstakst var da 29 Tdr. Hartkorn, og det underliggende Bøndergods havde omtrent 232 Tdr. Hartkorn. Junker Christen, som denne Ejer i daglig Tale kaldtes, boede mest paa Sønder Vosborg, skønt de derværende Bygninger var tarvelige Bindingsværkshuse. Her havde han sit Godskontor og sin Ridefoged, den snedige Nikolaj Vissing, der bar sig ad med Ejendommene, som han fandt for godt. Chr. Friedenreich døde i Februar 1786 i sin Alders 44. Aar. Han gik frisk i Seng om Aftenen, men Morgenen derpaa blev han fundet død i Sengen. Han havde i nogle Aar lidt af Podagra og Gigt, men hans Død kom dog overraskende for hans Omgivelser. Nu blev alle hans Godser stillet til offentligt Salg. De derved indkomne Summer svandt dog som Dug for Solen, saa de Legater, han havde stiftet for enkelte af sit Tyende eller andre, der stod i Yndest hos ham, maatte formindskes eller helt bortfalde. Brødrene Peder og Søren Tang, der paa Auktionen købte de to Vosborg-Gaarde, skødede 1789 Sønder Vosborg til Schack Halchus de Hoffmann, som 1794 fik kgl. Bevilling paa, at Gaarden maatte beholde sin Frihed, naar den udparcelleredes, og Godset bortsolgtes. Denne Ejer blev kun 32 Aar gammel; han døde 1798, men om hans Navn minder endnu en lille Ejendom „Hoffmannsgave“ paa Sønder Vosborg Mark. Hans Enke Ingeborg de Hoffmann solgte 25. Juni 1799 Gaarden til et Konsortium, som frasolgte det meste af Godset og udstykkede Hovedgaarden. Hovedparcellen blev ved Auktion 1801 tilslaaet Forvalter paa Nørre Vosborg

Christen Steenum, til hvem Skøde udstedtes 3. Juli 1802. Købesummen var 4010 Rdl.

Skødet er udstedt af Herredsfoged Fuglsang og slutter med følgende for hin Tid karakteristiske sproglige Udgeldelse:

Og da han, nu mod Qvittering af Dato, 25de Juny d. A. har godtgiort at bemeldte Kiøbe Summa fiire Tusinde og tie Rixdaler efter Conditionerne ere betalte; Saa i Kraft af Auctions-Forordningen 19ten Decemder 1693, skiøder og afhænder ieg hermed paa Embedets Vegne fra Hr. Byefoged Tranberg og øvrige Eyere af Søndervosborg og deris Arvinger, til Velagte Hr. Christen Steenum og Arvinger forestaaende Søndervosborg Hoved Parcel med øvrige underlagde og specificerede Eiendomme ialt Hartkorn Fem Tønder, Een Skieppe, Tree Fierdingkar, Een $\frac{3}{10}$ Album saavelsom Bygninger og videre, med samme Ret og Rettighed, Herlighed og Friehed, som Selgerne det eiet og haft haver, og in Specie efter Auctions Conditionerne og Forretningen, som findes indførte i Auctions Protocollen, hvorføre de efter Loven, fra denne Dag af ingen ydermeere Lod, eller Deel, Rett, eller Rettighed kan have til fornævnte Eiendomme i nogen Maader; men de bør frie frelse og hiemle Kiøberen og Arvinger samme.

Dette Skiøde maae, uden min Indvarslen tinglyses. Til Bekræftelse under min Haand og Segl.

Datum Ringkiøbing den 3die July 1802.

Læst i Retten den 14de July 1802 *Fuglsang* (L. S.).

Denne Christen Steenum, der 1802 blev Ejer af Sønder Vosborg, var min Oldefader. Han var den første af Slægten, der har ført Navnet Steenum, og dette Navn har han antaget efter „Lille Stenum“ i Raasted, hvor han var født.

Raasted.

Raasted, der ligger Øst for Ulfborg og mod Nord begrænses af Storaæn, er et udpræget Hedesogn, opfyldt af bakkede Hedestrækninger. Om Sandflugtens Ødelæggelser her i ældre Tider vidner store, flade, sandede Strækninger, der ikke egner sig til Opdyrkning, og som derfor i vore Dage ligesom Hedebakkerne tilplantes med Naaletræer. Lilleaæn, der gennemstrømmer Sognet i nordvestlig Retning, og langs hvilken der findes adskillige maleriske Partier som ved Femhøj og Hvoidal, falder ud i Storaæn ved Skærumbro i Ulfborg efter at have afgivet Drivkraft til Skærum Mølle. I Raasted har den drevet de nu nedlagte Møller, Gammel Mølle og Ny Mølle, hver paa sin Side af Landevejen, der fra Ulfborg gennem Raasted og Idum fører til Holstebro. I Gl. Mølle drevs tidligere ligesom i Skærum Mølle et stort Brændevinsbrænderi. Om Erhvervsforholdene i Raasted i gamle Dage meddeler Sognepræsten 1766: „Kornavlén her i Sognet er kun ringe; her fabrikeres til Udgifter Hør- og Blaargarns- samt uldent Tøj, her opfødes Stude og Svin, men Faareavlén er for Tiden af ringe Betydning, da de ofte af Skab og Smitte omkommer.“

Ifølge Kong Christian den Sjettes Forordning af 23. Januar 1739 om Landsbyskoler skulde de fattige Børn undervises uden ringeste Betaling, medens der af de ikke helt fattige skulde gives lidt for at lære Regning og Skrivning. Religion var det eneste Hovedfag, og Regning og Skrivning betragtedes som Bifag, der kun skulde læres,

hvis Forældrene forlangte det. — I Skolefundatsen for Raasted af 1741 hedder det:

„Raasted Sogn, som til Ulfborg er annekteret, lidet af Hartkorn, faa af Beboere, dog størst i Begreb, kan efter Sognets vidtløftige Situation ikke uden Beboernes store Skade og Ungdommen til ingen Nytte eller Fordel for deres Lærdom benytte sig af andet end en omgaaende Skoleholdere, hvqr da Sognet inddeles i 3nde Parter: Næmlig Ungdommen fra Knudsig, Lildstenum og gamle Stenum sammensamles til Øgelstrupgaard og der de 2de første Dage om Ugen undervises, dernæst den Ungdom, som er i Hvaldal, Snerp og gamle Mølle, samles i Moesgaard ved Kirken og de 2de næstfølgende Dage undervises, og endelig den sidste Part af Sognet, som er i Wormstrup, Nye Mølle, Ansberg, Gaardsdal og lille Blesberg, sammensamles til Store Blesberg, hvor Skoleholderen ligeledes de 2de sidste Dage om Ugen forretter sin Skoletjeneste, da han for dette sit Arbejde nyder til Løn for nærværende Tid, som dog ikke kan blive over 3 Mdr., 6 Rdl.“

Et Indblik i Bøndernes Levevilkaar i Raasted i det attende Aarhundrede kan man endvidere faa ved at stifte Bekendtskab med et Skifte, som 1733 fandt Sted i Lille Stenum mellem min Tip-Tipoldefader Simon Poulsen og hans to Børn, hvorfor en Udskrift af Stenumgaards Skifteprotokol hidsættes.

Anno 1733 d. 14. December indfandt sig paa velædle og velbaarne Frantz Linde til Pallisberg og Stenumgaard som Skifteforvalter hans Vegne udi Monsr. Ellerups Fraværelse Jens Pedersen Bro fra Stenumgaard udi Lille Stenum i Raasted Sogn til Simon Poulsens for at holde Registrering og Vurdering efter hans sal. Hustru Inger Christensdatter samt Skifte og Deling mellem Faderen og den salige Kones efterladte Børn, nemlig Christen Simonsen, 19 Aar, og Mette Simonsdatter, 9 Aar, For-

mynder for dem deres Farbroder Christen Poulsen i Knudsig i Raasted Sogn med sig havende 2de uvillige Vurderingsmænd navnlig Jep Christensen og Anders Knudsen, begge af Lille Stenum i bemeldte Raasted Sogn, og haver vi saa med hinanden forefundet Boen af Formue og til som efter følger

REGISTRERING OG VURDERING

LEVENDES CREATURER

En sort blisset Hoppe, 13 Aar	5	Rdl.	2	Mark	„	Sk.
En sort stjernet do 11 „	10	-	„	-	„	-
En sort stjernet Hest 3 „	8	-	„	-	„	-
En ravnsort Ko	2	-	2	-	„	-
En sort hjelmet do	3	-	„	-	„	-
En do	2	-	4	-	„	-
En broget do	2	-	2	-	„	-
En sort stjernet Stud	3	-	„	-	„	-
En jerngraa do	2	-	„	-	„	-
En sort hjelmet Kvie, 2 Aar	1	-	4	-	„	-
En sort stjernet do 1 „	1	-	„	-	„	-
2de ravnsorte Tvillings aarings Stude	2	-	„	-	„	-
En far Svin	„	-	3	-	„	-
12 Faar à 2 Mark	4	-	„	-	„	-
5 Gimmere à 20 Sk	1	-	„	-	4	-
3 Beder à 1 Mark er	„	-	3	-	„	-

VOGN OG PLOV REDSKAB

En Havvogn med Tilbehør	2	Rdl.	4	Mark	„	Sk.
En Møgvogn med Fjel, Lejer og Skrav	1	-	2	-	„	-
En Plov med Tilbehør	1	-	„	-	„	-
En gl. Harve	„	-	1	-	„	-

I STUEN

En Fyrrebord med Tværfod	„	Rdl.	2	Mark	„	Sk.
En gl. Bænk	„	-	1	-	„	-

55 Rdl. „ Mark 4 Sk.

	Transport	55 Rdl.	..	Mark	4 Sk.
En Bogstol	-	..	-	8 -
En gl. Foldseng	-	..	-	4 -
En gl. Fyrrekiste med Laas	-	4	-	.. -
En gl. Egekiste med Laas	-	4	-	.. -
2de Hyldbord	-	..	-	12 -
2de Messing Lysstager	-	4	-	.. -
En blaa Krus med Tinlaag	-	1	-	4 -
En gl. Tinfad og Tintallerken sat for	-	2	-	.. -
2de Stenfade	-	..	-	6 -
En Bottelie	-	..	-	6 -
En Træskaal	-	..	-	4 -
En rød Stenpotte	-	..	-	2 -
En Kjerne og en Flødebøtte	-	1	-	.. -
10 Mælkesætter	-	..	-	8 -
En Bordlampe	-	..	-	4 -

I KJÆLDEREN

	..	Rdl.	2	Mark	..	Sk.
En gl. Fyrbing	-	2	-	..	-
En gl. Ølkar	-	1	-	8	-
En halv Ølt. og en Fjerding	-	1	-	..	-

I STÆGERSET

	6	Rdl.	..	Mark	..	Sk.
En Kobberkjedel paa 3 Fjerding	-	..	-	6	-
En gl. Kar	-	..	-	8	-
En Spand med Staalhaandfang	-	..	-	6	-
En Par gl. Haandkværn	-	1	-	8	-
En Staalstang	-	3	-	..	-
En Ildklem	-	..	-	8	-
3 gl. Hjøleer	-	4	-	..	-
En Lyngle	-	..	-	12	-
En Par Hartøj	-	2	-	..	-
En Skærekiste med Kniv	-	1	-	8	-
En Hjøfork	-	..	-	6	-
3 gl. Spæder	-	4	-	..	-
2 Staaltipper Grebe	-	..	-	12	-

 68 Rdl. 2 Mark .. Sk.

	Transport	68 Rdl.	2 Mark	..	Sk.
En gl. Trægreb	-	..	-	2 -
3 Plejle	-	..	-	12 -
2 River	-	..	-	6 -
En Kasteskovl	-	..	-	2 -
2de Økser, en Sav, 2de Nauer, en Spigerbor, en Hugjern, en Knibtang, en Hammer, en Baandkniv, 3de Høvle, 1 Fil sat i alt for	..	-	4	-	10 -
9 gl. Hjulskinner	-	3	-	.. -
3 Segle	-	1	-	.. -
3 gl. Sakse	-	3	-	.. -

SMEDIE-REDSKAB

	..	Rdl.	4 Mark	..	Sk.
En Ambolt	-	2	-	.. -
En Forhammer	-	..	-	8 -
En Haandhammer	-	..	-	8 -
En Tang	-	..	-	1 -
En Ildske	-	..	-	4 -
En Naultang	-	..	-	12 -
En Spærhage	-	..	-	4 -
En Klyfbrod	-	1	-	.. -
En Slibesten med Jernaksel udi	-	2	-	8 -

SENGEKLÆDER

Noget gl. Sengeklæder til 2de Senge ansat for	2 Rdl.	4 Mark	..	Sk.
2de gl. Hynder	-	1	-
En gl. Dynevaar	-	..	-
Bedrager saa Boens Indtægt sig til	<u>75 Rdl.</u>	<u>4 Mark</u>	<u>1 Sk.</u>	

Den salig Kones Klæder blev vurderet /: eftersom det ikke var af stor Værdi :/ men til Datteren overladt baade af Faderen og Broderen i alles Paahør. Nu blev samtlige tilstedeværende tilspurgt, om de vidste mere at angive, som kunde komme Boen til gode, hvortil de alle samtlige svarede Nej.

FØLGER NU BOENS BESVARING OG UDGIFT

Efter hans kongl. Majest. allernaadigste Forordning af 1722 d. 2. Febr.

3de Bæster à 10 Rdl. er 30 Rdl. .. Mark .. Sk.

En Vogn 6 Rdl. 4 M. en Plov 3 Rdl.

en Harve 1 Rdl. er i alt 10 - 4 - .. -

Til Husenes Reparation, som var i ganske

slet Tilstand men saa godt som færdige til at

nedfalde, blev af de 2de Mænd sat paa dem

til Bygfald i det allernøjeste 36 - 3 - 12 -

Bedrager saa hele Boens Udgift sig til 77 Rdl. 1 Mark 12 Sk.

Eftersom Boens Besvarlighed overgaar dens Indtægt, da bliver ikke noget til Arvingerne at bekomme.

Saa er da denne Skifte til Ende bragt og sluttet i al Venlighed til Fornøjelse paa den Maade, at Sønnen Christen Simonsen tager mod Gaarden og giver Faderen en sømmelig og kristelig Ophold til sin Dødedag. Og lovede Fader og Sønnen at holde Skifteforvalteren fri og angerløs i alle Maader.

Skiftestedet ut supra

Paa Skifteforvalterens og Fuldmægtigens Vegne

I. P. Broe.

Vurderingsmænd testerer

J. Christensen.

A. Knudsen.

Den Forordning, der ved Skiftet henvises til, indeholder Bestemmelser om, „hvad af en Bondes Boe, naar han ved Døden afgaar, eller Gaarden i andre Maader ledig vorder, frem for ald anden Qields Fordring først til Gaardens Avligns Fortsættelse skal udredes“.

Registreringen viser, at der sandsynligvis har været drevet Haandværk i Gaarden, hvilket saa kan være Aarsagen til Boets relative Velstand i denne Ødegaardenes og den almindelige Forarmelses Tid.

Min Faders Slægt.

Min Oldefaders Oldefader var Bonde og Gaardmand Poul Simonsen, der 1688 var Fæster i den østre Gaard i Knudsig i Raasted. En Søn af ham, Simon Poulsen, født i nævnte Gaard 1670, havde fra 1708 den vestre Gaard i Lille Stenum i Fæste. Han var gift med Inger Christensdatter, efter hvis Død 1733 det ved Skiftet bestemtes, at deres Søn Christen Simonsen, der ved Moderens Død var 19 Aar gammel, skulde overtage Gaarden og give Faderen „en sømmelig og kristelig Ophold til sin Dødedag“. Han blev gift med Rebecca Hansdatter, født 1708, og fik med hende Børnene:

Inger Christensen,	født	1736
Simon	—	- 1739
Mourits	—	- 1742
Poul	—	- 1743
Ole	—	- 1747
og Christen	—	- 1758

Denne sidste blev Forvalter hos Peder Tang paa Nørre Vosborg og antog Navnet Steenum. Søsteren Inger synes ogsaa at have antaget Navnet Steenum; hun er i hvert Fald af Præsten begravet under dette Navn d. 25. Novbr. 1810, 74 Aar gl. Den ældste af Brødrene overtog Faderens Fæstegaard. Han er i Lægdsrullen 1789 opført som Lægdsmand og har sikkert været en i Sognet velanset Mand. Iøvrigt nævner Folketællingslisten for 1787 som Beboere i Lille Stenum: Bonde og Gaardmand Simon Christensen, 49 Aar, gift med Inger Andersdatter, 34 Aar, begge i

første Ægteskab, endvidere Husbondens Moder Rebecca Hansdatter, 79 Aar, Enke efter første Ægteskab, samt Inger Christensdatter, 52 Aar, Husbondens Søster. De sidste to Personer opføres som „opholdende“.

Simon Christensen og Broderen Ole er nok blevet Selvejere af deres Gaarde 1799. I dette Aar tinglæstes nemlig paa Ulfborg Herredsting en Obligation paa 750 Rd. fra Simon Christensen, Lille Stenum, til hans Broder Christen Steenum, Forvalter paa Nørre Vosborg, samt en anden paa 340 Rd. fra Ole Christensen, St. Blæsbjerg, ogsaa til sin Broder Christen Steenum, Nørre Vosborg.

Som det alt er meddelt, blev Christen Steenum i Aaret 1802 Ejer af Sønder Vosborg og kunde altsaa nu gifte sig.

Nord for Raasted og adskilt fra dette Sogn ved Storaen ligger Sognet Buur med den gamle Gaard Buurgaard. Om denne Gaard berettes i „Dr. O. Nielsen: Hist. topogr. Efterr. om Hjerm-Ginding Herreder“: „Efter Sagnet skal Buurgaard, der ligger tæt op til Kirken, have været et Kloster, d. v. s., det har været Aflægger af et andet Kloster, formentlig Tvis. Sikkert er det, at da Buurgaards gamle Salshus blev nedbrudt i Begyndelsen af forrige (det attende) Aarhundrede, stod det tæt op til Kirken og bestod af smaa Kamre ligesom Munkeceller. Ved Gaarden findes endnu Spor af en Indhegning med opkastet Vold og inden for den nogle ældgamle Frugttræer og endnu ældre smukke store Tjørn. Dette har været Stiftelsens Abildgaard.“

Fra dette „Kloster“ bortførte Hr. Christen Steenum den Jomfru, der skulde blive hans Livsledsagerinde og dermed min Oldemoder.

Herom melder Kirkebogen for Vemb-Gjording Buur: Copulerede i Buur Kirke den 12. Novbr. 1802 Hr. Christen Steenum, Ejer af Sønder Vosborg, og Jomfru Sophie Hansdatter Søe af Buurgaard. Forlovere var Hr.

N. K. Tang, Ejer af Nørre Vosborg, og Iver Hansen Søe i Buurgaard. Bruden var døbt i Buur Kirke den 28. August 1763. Hendes Forældre var begge døde, idet Faderen Hans Christensen Søe i Buurgaard begravedes i Buur den 7. Marts 1795 i en Alder af 79 Aar og nogle Maaneder, og Moderen Bodil Cathrine Iversdatter den 1. August 1770. 37 Aar og 8 Maaneder gammel.

Den ældste Søn Iver, der overtog Gaarden efter sin Fader, var døbt i Buur Kirke den 12. Septbr. 1756, hans Søster Else Kierstine døbt den 18. Febr. 1759 og viedes i Buur Kirke den 1. Febr. 1782 til Christen Sørensen Mørch af Nees, og en anden Søster Anna Cathrine, døbt den 1. Februar 1761, trolovedes den 17. Febr. 1784 med Christen Nørager. Dette Par træffer vi senere som Faddere paa Sønder Vosborg. Den yngste Datter Susanne fremstilledes som hjemmedøbt i Kirken den 1. August 1770, da Moderen begravedes.

Christen Steenum, der i Folketællingslisten af 1801 for Ulfborg Sogn er opført under Nørre Vosborg som Fuldmægtig ved Godset, vedblev som Ejer af Sønder Vosborg, som det fremgaar af Godsprotokollen, at fungere som Fuldmægtig for N. K. Tang, der havde overtaget Nørre Vosborg efter sin Fader Peder Tang.

Den 27. Juni 1803 fik Christen Steenum udbetalt den hans Kone efter Forældrene i Buuergaard tilfaldne Arv, der hidtil havde henstaaet under Nørre Vosborg Overformynderi, og hosstaaende Faksimile af hans Kvittering er et godt Vidnesbyrd om hans øvede Haandskrift. Han har nok haft godt Udbytte af Undervisningen i Skrivning hos Skoleholderen i Øgelstrupgaard de „2de første Dage i Ugen“.

Christen Steenum og Sophie Hansdatter Søe fik i deres Ægteskab to Sønner. Derom oplyser Kirkebogen for Ulfborg Sogn. 6. Novbr. 1803 var Hr. Christen Steenums

Søn til Daabs Publication, blev kaldet Hans Christian, baaren af Madame Tang til Nørre Vosborg. Fadderne: Hr. Peder Tang, Hr. Niels Kier Tang, Christen Nørager og Hustru fra Nees og Jomfru Møller fra Nørre Vosborg.

17. August 1806 havde Hr. Christen Steenum og Hustru Sophie Hansdatter Søe en Søn til Kirke, kaldet Peder, baaren af Christen Nøragers Hustru fra Nees. Fadderne: Christen Nørager, Simon Holm og Hustru, Iver Buurgaard og Hustru, Gregers Stenum fra Giørding“.

Christen Steenum døde paa Sønder Vosborg den 16. Januar 1823 og blev begravet den 21. Januar, efter Kirkebogen 69 Aar gammel. Hans Hustru overlevede ham kun et Aar; hun døde smst. den 22. Januar 1824, 60 Aar gammel, efter iflg. kgl. Bevilling at have hensiddet i uskiftet Bo til sin Død.

Om det derefter foretagne Skifte oplyser Ulfborg-Hind Herreders Skifteprotokol:

1824 den 19. Februari mødte Skifteforvalteren Kammerjunker Greve Sponnek paa Hovedgaarden Sønder Vosborg i Ulfborg Sogn for at tage Stervboet efter afgangne Sophie Hansdatter og forhen afdøde Egtefælle Proprietair Christen Stenum til Sønder Vosborg under lovlig Skiftebehandling til Deling efter Loven mellem begge de Afdødes sammenavlede Børn

Hans Christian Steenum, 21 Aar gammel,

Peder Steenum, 17^{3/4} Aar gammel,

begge her tilstede.

Som Curator for den mindreaarige Søn var mødt Gaardmand Hans Nørgaard af Ulfborg Sogn og som Værge for den umyndige Søn Iver Hansen Buurgaard af Buur Sogn.

Skifteforvalteren fremlagde det kongelige Bevilling, hvorefter at den sidstafdøde Egtefælle hidtil har hensadt i uskiftet Boe. Denne indlemmes og lyder saaledes vide Folio 55.

Sønnen Hans Christian fremlagde Forslag til en Forening mellem ham og Broderen, hvorefter han som ældste Søn vil beholde Gaarden med Besætning for at undgaae, at denne ikke paa nuværende for Landejendommens Salg saa uheldige Periode skal blive auctioneret og afhændet til Spotpris, da hans Formue ikke vil tillade ham at modtage Gaarden, naar alt skulde adsplittes og igien for rede Penge indkøbes, han erklærer derfor, at det ved denne Foranstaltning ingenlunde var hans Tanke, at hans Broder skulde paa nogen Maade fornærmes, og at det endog er dette, han vil undgaa ved selv at modtage Boet men med Forpligt at udsvare en saadan Sum til hans Broder, at denne dermed kan være tient, og han for sin Del forbliver i Besiddelse af Fødegarden.

Den Umyndiges Værge erklærede ligeledes, at han for sit Vedkommende intet har at erindre imod Arvens Deling mellem begge Brødrene paa denne Maade.

Foreningen, som den kaldtes, modtoges af Skifteforvalteren, blev læst og lyder saaledes Folio 80.

Da det efter Lovgivningen ikke staar i Skifteforvalterens Magt at samtykke denne Overenskomst mellem Arvingerne og lægge denne til Grund for Delingen, kan Skifteforvalteren ikke give sit Bifald til samme, men da den Umyndige Arving snart opnaar den Alder, at han med Retsvirkning kan, under en Curators Tilsyn, raade for sine Midler, skal Boets Deling udsættes til den Tid, at denne Arving bliver mindreaarig og selv kan varetage sit Tarv, hvorimod Gaardens, Avlingens og Besætningens Bestyrelse blev overdraget Hans Christian Steenum indtil 1. August næstkommende, da det uden Skiftesamling afgjøres med hans mindreaarige Broder, hvorledes med Boet bliver at forholde.

Som Følge af denne Beslutning bliver i Dag hverken Registrering eller Vurdering at foretage, hvorimod Hans

Christian Steenum forpligtede sig til intet af Boets Eien-
dele at lade bortkomme enten ved Salg eller paa anden
Maade, ligesom han ogsaa lovede den 1. August næst-
kommende at aflægge formelig Regnskab til Skifteretten
over de i Anledning af Gaardens Administration havde
Indtægter og Udgifter.

Efter at dette saaledes passerede var oplæst blev det
med Underskrift

*Sponnek. Hans Christian Steenum. Hans Nørgaard.
Iver Hansen.*

Som Vidner: *Hans Lillelund. Bertelsen.*

Anno 1824 den 10. August blev Skifteretten nedsadt
i Ringkiøbing af Kammerjunker Bye og Herredsfoged
Greve Sponnek i Overværelse af tvende Vidner, hvor da
blev foretaget Skiftet efter afdøde Sophie Hansdatter og
forhen afdøde Egtefælle Proprietær Christen Steenum til
Sønder Vosborg i Ulfborg Sogn.

Ved Skiftet var tilstæde begge den afdøde Mands Søn-
ner, hvoraf Peder Stenum nu ogsaa er myndig som fyldte
18 Aar, tillige var for ham mødt som Curator Iver Han-
sen Buurgaard og som Curator for den ældre Broder
Selveier Hans Nørgaard af Ulfborg Sogn.

Skifteforvalteren affordrede Arvingernes Erklæring an-
gaaende det som er skeet ved Forhandlingen sidste 19.
Februari d. A. og den dermed fremlagde Delings Plan.
Disse yttrede hertil, at de begge uforandret vedblev Be-
stemmelsen ikkun at denne i Dag bliver at tilføie noget
nærmere Bestemmelser.

I Overensstemmelse hermed er dette Boes Indtægt Gaarden Søn-
der Vosborg i Ulfborg Sogn af Hartkorn

frie Hovedgaardstaxt..... 5 Tdr. 3 Skp. 3 Fdk. 2 ³/₈ Alb.
samt tvende tilkøbte Engparceller .. - 1 - .. - 7/10 -

5 Tdr. 5 Skp. .. Fdk. 8/10 Alb.

vurderet af Arvingerne med dennes tilhørende Besætning og Inventarium samt Ind- og Udboe til	2000 Rd. r. Sølv			
Obligation fra Jens Eriksen Goltgaard i Giørding Sogn dateret 21. Juny 1812 efter Omskrivning lydende paa	125	-	-	-
do fra Christen Christensen Bierregaard dateret 4. July 1812 anslaaet til	75	-	-	-
do fra Bertel Mikkelsen Smed i Ulfborg dateret 6. August 1821 lydende paa	180	-	-	-
	<u>Summa</u>	<u>2380</u>	<u>Rd.</u>	<u>r. Sølv</u>

Skifteomkostningerne ere 57 Rd. 4 Mark 11 Sk. Sølv, hvoraf hver af Sønerne udreder det halve til Skifteretten.

Det blev dernæst bestemt mellem Arvingerne, at Boets Deling fuldbyrdes paa følgende Maade:

- Hans Christian Stenum overdrages Stervboegaarden af det anførte Hartkorn med paastaaende Bygninger og tilliggende Jorder samt Avl og Afgrøde med alt Ud- og Indboe til Eiendom, imod at han betaler hans Broder Peder Stenum 500 Speciedaler eller 1000 Rbd. rede Sølv.
- De tre registrerede Panteobligationer deles lige imellem begge Brødrene, altsaa 190 Rbd. Sølv til hver hvormed de med hinanden staar Last og Brast.
- Peder Stenum udtager af det fælles Boe 3 Dyner, 4 Puder og 4 Lagner, alt nyt, et ringere Lagen, et Chatol med Skab samt en Kiste.

Ifølge denne Deling blev de paaberaabte Panteobligationer af Skifteretten forsynede med Paategning om det saaledes skete Udlæg, ligesom Adkomstbrevene paa de anførte Eiendomme af Skifteretten modtog Paategning om at være udlagt Hans Christian Stenum til Eiendom.

Peder Stenums Arv efter begge hans Forældre paa 1000 Rbd. rede Sølv bliver indestaaende med første Prioritets Panteret udi samtlige de Broderén i Dag overdragne faste Eiendomme samt Besætning og Inventarium,

og skal ermelte Hans Christian Stenum meddele hans Broder en formelig Panteforskrivning overensstemmende hermed, men lydende paa at være uopsigelig indtil 11. Juny Termin 1831, fra hvilken Tid den først med et halv Aars Varsel kan lovkyndiges af Kreditor til nærmeste Viborg Snapstingstermin, men saaledes clausuleret tillige at saafremt Renten ei promte betales eller Skatter og Afgifter paadrages Pantet for et helt Aar, da skal Kapitalen derved forfalde til Udbetaling uden Hensyn paa om den givne Tidsfrist da er udløbet eller ikke.

Forøvrigt skal der af dette Gælds-brev ikkun svares 2 Procent Rente aarlig saalænge at Peder Stenum forbliver hjemme og deltager i Gaardens Drift, hvorimod han da nyder anstændige Klæder til Fornødenhed, men saasnart han vil tage bort da er han berettiget til at fordre fuld Rente eller 4 Procent aarlig.

Uagtet denne foranmeldte Panteobligation lyder paa 1000 Rbd. rede Sølv skal Hans Chr. Stenum eller hans Arvinger dog være berettiget til at kunde indfrie Obligationen til Forfaldstiden i Snapsting 1832 med 800 Rbd. rede Sølv, saafremt tvende fra Retten udmeldte Mænd da maatte edeligen skønne, at Pantet ikke er mere værd end 1600 Rigsbankdaler rede Sølv.

Efter at det saaledes Passerede var oplæst blev det med Underskrift stadfæstet.

De beregnede Skifteomkostninger bliver staaende endtil Aarets Udløb og betales da med de anførte 57 Rigsbankdaler 4 Mark 11 Skilling Sølv.

Skifteretten derpaa hævet.

Spønnek. Hans Christian Stenum

Som Curator Hans Nørgaard.

Peder Stenum.

Som Curator Iver Hansen.

Hans Lillelund.

Chr. Berlesen.

Hans Christian Stenum overtog altsaa 1824 sin Fødegård Sønder Vosborg, og to Aar derefter skaffede han Gaarden en Husmoder, idet han som sin Brud hjemførte den med ham omtrent jævnaldrende Ungmø Antomine Madsdatter fra Nørmarksgaard; hvor hun var født den 17. Juli 1803. Kirkebogen for Ulfborg meddeler: „Copulerede i Ulfborg Kirke den 23. Septbr. 1826 Ungkarl Hans Christian Stenum af Sønder Vosborg og Antomine Madsdatter, 23 Aar, fra Nørmarksgaard. Forlovere: Hans Nørgaard, Bertel Nørmark.“ Deres Ægteskab forblev barnløst og fik forøvrigt en tragisk Afslutning. Hans Christian Stenum døde den 15. April 1864, idet han tog sig selv af Dage. Amtets Skivelse af 19. April siger: „at Liget efter det oplyste kan begravnes paa Kirkegaarden, men venter man forøvrigt, at Begravelsen foregaar i Stilhed.“

Enken Antomine Madsdatter overlevede ham i mange Aar. Hun døde den 5. Maj 1891 paa Sønder Vosborg, hvor hun havde nydt Aflægt siden 1865, da min Fader overtog Gaarden. Jeg har som Barn tilbragt mange lykkelige Stunder inde hos „Gamle Tante“ i den lille Lejlighed, der var blevet indrettet til hende i den vestre Sidefløj op til Stuehuset. Min Søster Mine, der blev moderløs, da hun var et Aar gammel, tilbragte sin Barndom der og blev med kærlig Omsorg passet af den gamle Pige Mette Marie

Det blev saaledes ikke Hans Christian Stenum, der kom til at fortsætte Slægten, men Broderen Peder Stenum, der efter Skiftet 1824 blev gaende hjemme, deltagende i Gaardens Drift, indtil han i 1834 ved Giftemaal blev Ejer af Store Meldgaard i Landsbyen Sønderkær. Byens Navn skyldes naturligt dens Beliggenhed paa den søndre Side af nogle mægtige Arealer af Enge, Moser og Kær, der fra Nissum Fjord strækker sig mod Øst ind igennem Ulfborg Sogn næsten til det store Klitparti i Sønder Vos-

borg Hede, og som i en fjern Fortid sikkert har været en Indskæring fra Fjorden. De vigtigste Gaarde i Sønderkær er Østergaard, Meldgaard og Vestergaard, og af disse har den gamle Ryttergaard Meldgaard særlig Tilknytning til min Slægt. Den ejedes i 34 Aar af min Bedstefader, her fødtes min Fader, og her levede han sine Barne- og Ungdomsaar.

Men vi vender tilbage til Peder Stenum, idet vi slaar op i Kirkebogen for Ulfborg, hvor vi læser: Copulerede i Ulfborg Kirke den 11. September 1834 Ungkarl Peder Stenum, 28 Aar, opholdende sig paa Sønder Vosborg, og Karen Laustdatter, 35, Aar, Enke efter afdøde Gaardmand Jens Pedersen Meldgaard. Forlovere: Hans Stenum, Ole Kirk.

Denne Ole Kirk var den kendte Stænderdeputerede fra Ebbensgaard i Ulfborg.

Karen Laustdatter, der blev min Bedstemoder, var af Slægten Korsholm og stammede fra Tim, hvor hun var født den 16. Juni 1799 som Datter af Husmand Laurids Jespersen og Hustru Mette Kirstine Sørensdatter. Om dette Ægtepar melder Kirkebogen for Stadil Sogn: 12. Oktober 1794 viedes Laurids Jespersen Korsholm og Mette Kirstine Sørensdatter. Forlovere var deres Fædre Jesper Lauridsen og Søren Halkier. Ifølge Folketællingslisten for Stadil boede den 1. Juli 1787 den 50 aarige Enkemand, Tømmermand Jesper Lauritsen i Korsholm, og i Halkier den 53 Aar gamle Søren Halkier med sin Hustru Mette Christensdatter, 47 Aar gammel. Som ung Pige kom Karen Laustdatter til at tjene i St. Meldgaard i Ulfborg hos Gaardmand Jens Pedersen Meldgaard, der var Enkemand efter Ægteskab med Karen Jensdatter Bach, i hvilket Ægteskab der var to Børn Jens Meldgaard Jensen, født 1812, og Else Margrethe Jensdatter, født 1815. Jeg antager, at Karen Laustdatter har været en køn Pige, og

at hun har været i Besiddelse af tiltrækkende Egenskaber. Gaardmanden har i hvert Fald ikke kunnet staa for hende; thi efter Kirkebogen lod han sig den 27. Maj 1823 vie til hende, der da tjente i Meldgaard. Han døde den 15. Januar 1833 i en Alder af 58 Aar, og ved et den følgende 17. Januar s. A. afholdt Skifte beskikkedes Aftægtsmand Jens Jensen Bach som Værge for de umyndige Børn: Laurids Jensen, 9 Aar, Karen, 4 Aar, og Mette Kirstine, 1/2 Aar gammel.

Det var altsaa absolut ikke nogen tom Rede, min Bedstefader Peder Stenum tog i Besiddelse, da han den 11. Septbr. 1834 indgik Ægteskab med Enken i Meldgaard, og dog synes Partiet at have været et Inklinationsparti. Den 28. April 1835 fødtes deres første Barn, som døbttes i Ulfborg Kirke den 26. Novbr. s. A. og fik Navnet Jens Meldgaard Stenum. Fadderne var: Else Margrethe Jensdatter i Meldgaard, Proprietær H. C. Stenum paa Sdr. Vosborg, Gaardejer Ole Kirk, Ebbensgaard, Bertel Nørmark og Karen Brockdorff, ibd.

Deres næste Barn, en Datter, fødtes den 7. November 1837, men hun døde allerede den 7. September 1838. Den næste i Rækken blev min Fader Christen Stenum, født den 29. December 1839, i Kirken den 1. Marts 1841, og endelig fødtes den sidste i Rækken den 18. Oktober 1842, der døbttes den 18. December s. A. og fik Navnet Mette Kirstine Stenum.

Under Krigen i 1864 indkaldtes Jens Meilgaard Stenum til Krigstjeneste, men fik Tilladelse til at stille en Mand for sig.

Efter 1849 gjaldt i Danmark Værnepligten for alle Stænder, men Stillingstilladelse gaves; denne afskaffedes dog 1867. Den Kontrakt, som i dette Tilfælde oprettedes med Stillingsmanden, kan vel være af nogen Interesse og hid sættes derfor.

C O N T R A C T

Imellem underskrevne Thomas Jacobsen Schnell af Haderslev Amt 40. Lægd Nr. 5 og Jens Meilgaard Stenum af Ringkjøbing Amts 67. Lægd Nr. 61 er idag indgaaet følgende Contract.

Jeg Thomas Jacobsen Schnell forpligter mig herved i Overensstemmelse med Kundgørelsen for Armeen af 16. Januar d. A. at lade mig leje til at udføre al den Tjeneste, hvortil Jens Meilgaard Stenum for den nuværende Krig er bleven eller kan blive indkaldt, for den Capital 1175 Rd., hvilke Et Tusinde Et Hundrede Fem og Halvfjerdsindstve Rigsdaler Rigsmønt udbetales mig som følger:

- Ved Stillingens Berigtigelse udbetales mig contant 900 Rd.
- Den 11. Juni førstkommende betales Resten 275 Rd.

Skulde Freden forinden den 11. Juni d. A. blive afsluttet og underskrevet af de krigsførende Magter, da bortfalder Udbetalingen af de 275 Rd., som skal henstaa til den 11. Juni, men skulde jeg forinden den 11. Juni enten blive saaret eller døe i Felten, da skal samme Capital udbetales strax paa Anfordring, efter at saadant Tilfælde er sket, til min Arvinger.

Denne Contract tilstaar jeg Jens Meilgaard Stenum at have indgaaet og forpligter mig til at opfylde samme.

Odense, den 21. April 1864.

Thomas I. Schnell. Jens Meldgaard Stenum

Balslev, d. 11. Maj 1864.

Jens Meilgaard Stenum. Thomas Jacobsen.
m. p. Pen. m. p. Pen.

Stillingscommissionen ved 17. Infanteri Regiment.

Balslev, d. 11. Maj 1864.

Lund. Vald. Møller. Scholten.
Capitain Capitain Overlæge.

Foraaret 1864 var en ulykkelig Tid for vort Land. Efter Dybbøls Fald den 18. April og den ganske kort Tid derefter følgende Opgivelse af Fæstningen Fredericia rykkede de fjendlige Tropper op igennem Jylland, og i Maj havde fremskudte Afdelinger naaet Limfjorden. Man forstaar, at Stemningen hos Befolkningen i de besatte Landsdele var mere end trykket. Tilmed havde Indkaldelserne til Krigstjeneste berøvet Landbruget megen nødvendig Arbejdskraft, saa det kneb haardt med at faa Foraars-

arbejdet i Marken udført. I Meldgaard var den ældste Søn indkaldt, og paa Sønder Vosborg var Ejeren som tidligere omtalt den 15. April afgaaet ved en tragisk Død, saa Antomine Stenum sad ene tilbage med den ret store Bedrift. Et Brev fra Min Fader til den indkaldte Broder giver et ret levende Indtryk af Forholdene.

Meldgaard, d. 16. Maj 1864.

Kjære Broder!

Skønt jeg haaber med Guds Hjælp snart at se dig, vil jeg alligevel ikke undlade at skrive et Par Ord til dig om, hvorledes vor Stilling er herhjemme, og hvor haardt vi trænger til dig, samt bede dig at komme saa snart som muligt, da Tante Mine saa gjerne vilde have en af os derop, hun er saa kjed af at have ene fremmede, da de ikke er kjendt med, hvorledes det skal være, og det kunde ogsaa haardt behøves, at der var en der hele Tiden til at have Opsyn med det, da det kun er Drengene, hun har. Bendt Kytrup var der en 8te Dage, og hun kunde ogsaa have beholdt ham i Sommer for 90 Rd., men hun syntes, det var for meget, og saa blev han fæstet til Skjærum Mølle, vi troede ogsaa, om du ikke nok skulde komme, saa snart du kom af Skolen; da Nybo sendte Bud til os om, at du havde en leiet, og alt var i Orden, bidrog dette ogsaa noget til, at hun ikke beholdt Bendt; nu er vi meget forlegne med det, jeg var deroppe 3 Dage i sidste Uge at saa det første Byg, men nu kan jeg ikke komme der mere, da vi selv har nok at bestille. Vi har dog Gud ske Lov været fri for Tyskerne, men de har været baade i Ringkjøbing og Holstebro, i Ringkjøbing er de endnu en 500 Østerrigere, men nu faar vi jo Vaabenhvile en Maaned, saa vi i denne Tid kan være nogenlunde rolige, Gud, ved, hvorledes det saa vil gaa, men vi vil bede til Gud, at han vil styre alt til det bedste, og naar han er med os, hvad kan da et Menneske skade os. Jeg ser af dit sidste Brev — vi fik det i Dag — at du ikke er langt fra Tyskerne, men det er jo en Trøst for os, at der nu er bleven Stilstand, da I jo ellers let kunde have kommet i Kast med dem. Du bedes at hilse Mads Andreas fra hans Fader og fra mig samt hvem andre Bekjendte der er, og dermed afbryder jeg, da jeg haaber snart at tale mundtlig med dig. Du hilses kjærligt fra os alle

din Broder

Cbr. Stenum.

Kjære Broder! Hvis du ikke kan komme, skriv os da endelig snart til.

Antomine Stenum overdrog 1865 Sønder Vosborg til min Fader Christen Stenum, og efter at Peder Stenum den 1. Maj 1867 havde mistet sin Hustru Karen Laustdatter, afstod han 1868 Meldgaard til sin ældste Søn og gik selv paa Aftægt. Man har ofte hørt om Aftægtsfolks sørgelige Lod i ældre Tider, Digtere har skildret den i de mørkeste Farver, men har man læst den Aftægtskontrakt, der oprettedes i Meldgaard den 13. Decbr. 1868, finder man næppe nogen Anledning til at beklage Aftægtmandens ydre Velfærd synes i hvert Fald sikret til Overmaal.

Stempel
48 Sk.

AFTÆGTSKONTRAKT.

Ved at jeg Peder Stenum Dags Dato har tilskjødet min Søn Jens Meldgaard Stenum min iboende og hidtil eiende Gaard Meldgaard i Ulfborg Sogn, har jeg betinget mig følgende Aftægt og Forsørgelse, som Jens Meldgaard Stenum eller Gaardens efterfølgende Eiere skal være pligtig til at yde mig for min Livstid.

Saalænge jeg finder mig tilfreds dermed, forbliver jeg boende i mit nuværende Sovekammer, med Ret til Afbenyttelse af Gaardens øvrige Værelser, og beholder de Meubler, der findes i dette Kammer, samt uden Vederlag for bemeldte min Søn erholder jeg, saalænge jeg lever, Forpleining, Opvartning og Forsørgelse i enhver Henseende, saaledes at jeg forsynes med Føde, Klæder, Vadsk, Lys og Varme, samt hvad der iøvrigt henhører til Livsfornødenheder, derunder indbefattet Pleie, Lægehjælp og alt fornødent i Sygdomstilfælde.

Naar jeg finder for godt, skal bemeldte min Søn med et Fjerdingaars Varsel levere mig en complet Bolig i den vestlige Ende af Gaardens Vaaningshuus, hvilken Bolig idetmindste skal bestaa af: 1 Dagligstue, mindst 50 Alen, et Sovekammer af samme Størrelse Spisekammer, Kjøkken med Skorstensindretning og Skorsteen, Bryggers med Grubekjedel, Pigekammer og desuden Loftsrum og beqvem Plads til Brændsel, hvilken Lejlighed Aftægtsyderen i enhver Henseende skal indrette og saalænge jeg lever vedligeholde, baade ind- og udvendig, saaledes som jeg i alle Maader forlanger og ønsker Foruden at Aftægtsyderen skal levere de efter mit Skøn fornødne

Kakkelovne til Lejligheden og opsætte disse, saaledes maa jeg, naar jeg indflytter i denne, medtage, hvad jeg ønsker af det Indbo, der findes i Gaarden.

Naar jeg saaledes indflytter i en i Overensstemmelse hermed indrettet Aftægtsbolig, bortfalder den foranførte Forpleining og Forsørgelse for min Søn, men istedet herfor skal han saalænge jeg lever, aarlig betale mig 200 Rdl., skriver To Hundrede Rigsdaler Rigsmønt, som skulle udbetales til mig hvert Aars 1. Januar — 1. April — 1. Juli og 1 Oktober hvergang med en Fjerdedel eller = 50 Rdl.

Desuden skal han for min Livstid levere mig aarlig 8 Læs gode veltørrede Klyne à 40 Snese pr. Læs og 2 Læs gode Hedetørv à 25 Snese pr. Læs, hvilket Brændsel han skal lægge i Hus paa dertil i Aftægtsleiligheden bestemte Plads inden hvert Aars 15de August, daglig 2 Potter nymalket Mælk, som indbringes til mig i Aftægtsboligen.

Endvidere skal Aftægtsyderen betale Løn til en af mig selvantagen Tjenestepige, ikke over 30 Rdl. aarlig, samt være pligtig til naarsomhelst jeg forlanger, uden Betaling at afgive Befordring med Heste og Vogn til Afbenyttelse af mig selv eller Andre eller i hvilket-somhelst andet Øiemed og Anliggende.

Jeg forbeholder mig og en eventuel Tjenestepige stedse Ret til:

- a. Adgang til Haven, samt til Gaardens Brønd og dens Redskaber, hvilket alt skal holdes forsvarlig vedlig af Aftægtsyderen.
- b. Adgang til og her Afbenyttelse af Gaardens Bageovn, dens Bage- og Bryggeredskaber, Kjedel og Kar og anden Fornødenhed, hvilket alt skal anskaffes og holdes i god Stand af Gaardens Eier, hvorhos bemærkes, at denne er pligiig til frit at bage det Brød jeg forlanger.

Hvad jeg ved min Død maatte efterlade mig af Indbo, som jeg alt-saa ikke tidligere har disponeret over til Fordel for andre, hvortil, jeg har Ret, skal tilfalde Gaardens Eier, som i ethvert Tilfælde skal være pligtig til uden noget Vederlag at bekoste mig en hæderlig og anstændig Begravelse.

Foranstaaende Contract forpligter jeg Jens Meldgaard Stenum for mig selv samt efterkommende Eiere af Gaarden nøiagtig at opfylde og efterkomme i alle dens Bestemmelser, og til Sikkerhed derfor pantsætter jeg mod Prioritet næsteften 3000 Rdl. den mig af min Fader Peder Stenum ved Skjøde af Dags Dato overdragne

Gaard Meldgaard i Ulfborg Sogn med paastaaende Bygninger og til-
 liggende Jordeiendomme nemlig
 Matr. No. 5 af Ulfborg Sogns mellem-
 ste Del af Hartkorn 3 Td. 6 Skp. „ Fdk. 2¹/₂ Alb.
 Matr. No. 66 af Ulfborg Sogns nordre
 Del af Hartkorn..... 2 Td. 6 Skp. 1 Fdk. 2¹/₄ Alb.
 Matr. No. 51 af Ulfborg Sogns sydlige
 Del af Hartkorn..... „ Td. „ Skp. 1 Fdk. 1 Alb.

Ialt af Hartkorn 6 Td. 4 Skp. 3 Fdk. 2³/₄ Alb.
 med Anpart Konge - Kirke Korn og Kvægtiende. Tillige pantsættes
 mod samme Prioritet Bygningernes Assurancesum samt Gaardens
 Avl og Afgrøde. Med Hensyn til det stemplede Papir ansættes Af-
 tægtsens Værdi til 255 Rdl. aarlig, altsaa for 5 Aar til 1275 Rdl. Denne
 Contract, der bliver at tinglæse og protocollere uden Varsel, bekræf-
 tes ved vore Underskrifter i Vitterligheds Vidners Overværelse. For-
 uden foranførte Eiendom pantsætter jeg herved mod første Prio-
 ritet Gaardens Ind- og Udbo og Besætning og disse Gjenstandes
 Assurancesum.

Meldgaard i Ulfborg, den 13. December 1868.

*Peder Stenum,
 Aftægtsnyder.*

*Jens Meldgaard Stenum,
 Aftægtsyder.*

Til Vitterlighed for begge Parter

Bertel Kytterup.

Lars Vestergård.

I Staby Kirke viedes 5. Juli 1868 Jens Meldgaard Ste-
 num, født 28. April 1835, og Margrethe Nielsen af Kloster
 i Staby, født 23. Marts 1837. Jens Meldgaard døde 26.
 Novbr. 1895 og hans Hustru 23. Januar 1922. Deres Grave
 findes paa Ulfborg Kirkegaard. Ægteparret efterlod sig
 ingen Børn, og Meldgaard ejes nu af fremmede.

Følgende Karakteristik af Befolkningen i Ulfborg Sogn
 fandtes 1867 i Richardt: Danske Herregaarde og hidrører
 sikkert fra Sognepræstens Meddelelser til Forfatteren af
 Bogens Tekst, Carl Emil Secher. „Som Følge af, at der
 i lang Tid næsten ikkun har været Selvejere i Sognet,
 udmærker Almuen sig ved Selvfølelse, der styrkes ved jævn
 Velstand. Naar man møder Befolkningen med Tillid, vin-

der man den let, og Tilliden gengældes med en høj Grad af Trofasthed. Da Rationalismen ingensende ret har kunnet faa Fodfæste her, finder man en stærk gammeldags Rettroenhed, der ikke taaler den mindste Forandring i Ceremonierne ved Gudstjenesten. — Skoleundervisningen baade i Hovedskolen og Biskolerne har længe været ualmindelig god, skønt Biskolelærerne med Undtagelse af en (i den nordre Skole) ikkun er Lærerne om Vinteren, men om Sommeren deltager i Bondearbejde, og som Følge heraf og af Almuens Lyst til Kundskab udmærkede Soldaterne fra dette Sogn sig allerede i Krigen 1848—50 ved de Breve, de skrev til Hjemmet, baade med Hensyn til Skriften og Indholdet. Hver Bondemand læser sin Avis, om han ikke læser to. Paa Grund af Almuens Vedhængen ved det gamle har de saakaldte jydsk Bondenvenner ingensinde kunnet faa Indgang her i Sognet, men paa Følelse for Fædrelandet skorter det ikke dets djærve Bønder. Sogneboernes Hovedsyssel er Agerdyrkning og Fædrift, hvortil kommer Salget af store og smukke Heste, af hvilke dette Sogn har flere end de omliggende Sogne i Almindelighed. Handelsaanden er meget fremtrædende hos Bønderne ligesom hos Vestjyden i det hele taget; mange Mænd har herfra draget til København og til England, Holland og meget fjernere Egne og der samlet sig Rigdom. Fra Gaarden Nør-Tang udgik fordem seks Søkende, der blev Ejere af seks store Herregaarde og Godser mellem Ringkøbing, Lemvig og Holstebro. Fra Husted ved Ulfborg Kirke kom en talrig Købmandsæt, der endnu har sine Efterkommere i de to største Handelshuse i Ringkøbing.

Nationalitetskampen i Sønderjylland gav i Fyrreerne Genlyd vidt ud over Landet. Christian Floors af Grundtvig paavirkede Tanker om Folkeopdragelse gennem Skoler for Ungdommen naaede ogsaa til Ulfborg. I Maj 1843 afholdtes der efter Indbydelse af A. E. Tang, Nørre Vos-

borg, Ole Kirk, Ebbensgaard, og Pastor Krarup i Ulfborg et Møde, hvor man vedtog at arbejde for Oprettelsen af en „højere Bondeskole“. Man satte sig i Forbindelse med Chr. Floor, hvis Højskole i Rødding indviedes 1844, og fik ham i 1846 til Ulfborg for at virke for Skoletanken. Tang og Kirk var derefter i Rødding for at faa nærmere Kendskab til Skolearbejdet der, men der skulde dog hengaa en Række af Aar, før Tanken om Skolen blev ført ud i Livet i deres Hjemegn. I 1852 begyndte imidlertid Sognepræsten i Staby Hans Vilhelm Riber Schøler at holde Ungdomsskole i Præstegaarden, og efter Tilskyndelse af ham opførtes 1853 af en Kreds af Egnens Folk Staby højere Bondeskole. Skolen, der opførtes tæt Øst for Præstegaarden, indviedes den 6. Oktober 1853 og drevs fra først af som et Aktieforetagende. Denne Skole fik stor Betydning for de unge Landmandssønner i Egnen omkring Ulfborg, idet de der ikke alene modtog en aandelig Vækkelse men ogsaa hentede reelle Kundskaber, der kunde blive af stor Værdi for dem i det praktiske Landbrugsarbejde. Der undervistes saaledes i Naturfagene Kemi, Naturlære og Naturhistorie, desuden i Matematik, Regning, geometrisk Tegning og Landmaaling. Min Fader har som ungt Menneske været Elev paa Skolen, og naar han senere under det store Kultiveringsarbejde paa Sdr. Vosborgs Jordarealer var i Stand til paa egen Haand at udføre Landmaaling, Nivellering og Korttegning, skyldes det sikkert den Undervisning, han har modtaget paa Skolen.

Omtrent midtvejs mellem Meldgaard og „den højere Bondeskole“ eller Staby Højskole, som den senere kaldtes, laa Ulfkjær Kro, der 1841 var blevet overtaget af Anders Husted fra Ringkøbing. Her var der en stor opvoksende Børneflokk, og her har min Fader sikkert ofte dvælet paa sin Vej mellem Skolen og Hjemmet, ligesom fortrolig Omgang mellem Familierne i Meldgaard og

Ulfkjær nok har fundet Sted. Min Fader vandt her sin Hjertenskær Henriette Christine Husted, og hendes Broder Henrik Husted blev forlovet med min Faders Søster Mette Kirstine Stenum i Meldgaard. I 1865 blev min Fader jo Ejer af Sønder Vosborg og fik saaledes et Hjem, hvortil han kunde føre sin Brud. Den 10. Novbr. 1865 viedes de i Ulfborg Kirke, og Bryllupsgildet stod derefter Mortensaften i Ulfkjær Kro.

Jeg vil lade min Moder, der i nogen Tid havde været i Huset hos Pastor Bonnesen i Idum Præstegaard, selv fortælle om sit Bryllup og andet mere, idet jeg anfører et Brev, som hun faa Dage derefter skrev til sin Kusine Jensine Holm, Datter af Lysestøber Holm i Ringkøbing og Hustru Maren Jensdatter Korsholm, Datter af Møllebygger Jens Korsholm. Endnu 1890 levede denne Kusine i Darum ved Ribe som Modehandlerinde.

S. Vosborg, den 15. November 1865.

Kjære Sine!

Det gjør mig virkelig ondt, at du ikke kunde komme til mit Bryllup. Skjøndt det ikke var stort, tror jeg dog, du kunde have moret dig. Tusind Tak for det dejlige Myrthe, som du sendte, jeg bandt selv Kransen, Søster Lise havde lovet at hjælpe mig, men da Tiden kom, havde hun saa travlt, at jeg ganske maatte hjælpe mig selv. Jeg skal vel allerførst fortælle dig en lille Smule om Brylluppet. Frøknerne Tang, Stine Stenum og Louise Lauritsen var Brudepiger. Af Brudegaver fik vi af Ebbensgaard og Kone til Pallisberg en Sølv-Kaffekande, af Pastor Bonnesen en Sølv-Sukkerskaal, af Tante Stenum en Glas-Sukkerskaal og Flødekande, en Sølv-Thesi, 4 Sølv-Spiseskeer, 4 Par Kopper, en Bakke og en Dug, af Svigermoder 4 Sølv-Theskeer og 2 Spiseskeer, af Hansen 2 store Kobberstik Prindsen og Prindsessen af Wales, af Anders og Claudia 2 Sølv-Naale, af Fader en Guld-Signetring, af Louise Lauritsen en broderet Krave.

den 22. Jeg skal nok atter til at gribe Pennen, sidst blev det Aftenføer jeg kunde blive færdig. Sidste Fredag var Fader her, han kom.

og forærede mig en Kanariefugl, det værste er, at den ikke vil synge, men det kan maaske komme, naar den bliver lidt bedre kendt.

Christen Jensen og Søster Anna var her at besøge mig i Søndags, baade Søster Lise og Søster Anna venter Smaafolk, Lise har rigtignok Grund til at være bange for den Tid, det var jo saa frygtelig strengt sidste Gang, gid det denne Gang maa gaa bedre. Fra min egen Chresten skal jeg hilse dig. Det er godt det er Efteraar nu, saa har jeg ham herhjemme hos mig hver Dag, havde det været Foraar, havde han havt travlt og skulde i Marken. Tante Ste-num skal jeg ogsaa hilse dig fra, hun er, det tror jeg, fornøjet, hun har en rar lille Lejlighed, det er en sjælden rar Kone, jeg holder meget af hende, nu kommer du vel nok til Sommer og besøger os, lad det dog engang blive til Alvor, du har, saa vidt jeg husker, slet ikke været her paa Egnen, siden du rejste til Fanø, og det er jo dog nu en hel Del Aar siden. Imorgen er det Frøken Fengers Fødselsdag, vi er da bedt til Nørre Vosborg, jeg vilde forresten hellere være fri, jeg har det saa godt herhjemme, nu er jeg jo ogsaa vant til fra Præstegaarden altid at sidde hjemme og kugle. Nu kjære Sine, faar du ikke mere idag, min Mand staar og venter efter mig, jeg skal for første Gang med ham ud i Kostalden. Vi har i denne Tid en Muurmester, som skal sætte et Komfyur op, og med det samme skal Kjøkkenet forandres. Farvel, Farvel, vær kjærligst hilset af din altid kjærlige Cousine

Henriette.

Min Moder var elsket og yndet langt uden for Familiens Kreds, og der var stor Sorg, da hun efter en haabløs Kamp mod en uhelbredelig Sygdom (Kræft) efter frygtelige Lidelser døde paa Sønder Vosborg den 1. Juni 1876 i en Alder af 35 Aar. Hendes Billede, som i mange Aar har hængt over mit Skrivebord, viser, at hun har været smuk, og i Ansigtstrækkene afspejler sig en sjælelig Renhed og Ynde, som jeg forgæves vilde søge at beskrive. I en lille Medaillon, som jeg har arvet efter min Fader, gemmes et lille Billede af hende samt en Lok af hendes mørkblonde Haar. Hun var høj men fin af Skikkelse, og hendes Hænder var fine og smalle med velformede Fingre og Negle. Sidste Gang saa jeg hende

paa Dødslejet, da vi smaa Børn førtes ind til hende, for at hun endnu en Gang kunde se os, men da kastede hun sig forpint fra den ene Side til den anden paa Lejet og har vel næppe kunnet kende os. Billedet af min stakkels forpinte Moder paa Dødslejet og den Jammer og Smerte, som ytrede sig hos de tilstedeværende, er aldrig kommet ud af min Erindring, skønt jeg dengang endnu ikke var fem Aar gammel. Kampen mod Sygdommen havde været længe, og mine Forældre havde været i København for at søge Lægehjælp.

Et smukt Vidnesbyrd om min Moders fromme og gudhengivne Sind afgiver et Brev, som hun derovrefra skrev til „Gamle Tante“ paa Sønder Vosborg og sin Søster, gift med Peder Østergaard i Lillelund, der under mine Forældres Fraværelse førte Tilsyn med Sønder Vosborg.

Kjøbenhavn, den 7. August 1875.

Kjære Tante og Søster Anna

Saa er vi da lykkelig og vel ankommen til Kjøbenhavn iafte, vi tog til Gjæstgivergaarden 3 Kroner; imorges gik vi til Overlægen, men han kunde ikke tale med os før i Eftermiddag, nu har han set lidt derpaa, og jeg blev et Værelse anvist, det saa rent og pænt ud, men er meget højt oppe. Lægen troede ikke, at det var saa farligt, nu kommer begge Lægerne til Hospitalet i Eftermiddag, saa faar jeg vel noget mere at vide, naar Operationen kan gaa for sig, og hvor længe det vil vare, det kunde de ikke sige noget om idag. Patienterne maa tage imod Besøg fra Kl. 10 Formiddag til Kl. 7 Eftermiddag, det er jo den meste Tid af Dagen vi kan være sammen; dersom mine kjære Chresten skal rejse fra mig, vil det blive meget værre endnu for os begge. Gud give, det ikke maatte vare længere, end at jeg kunde komme med ham hjem igen, hils og kys alle vore Smaae, min lille Pige er godt faren, at hun blev hjemme, men dig, min kjære Søster er det strengt nok for, og jeg skal aldrig glemme denne Tjeneste, og Peder har ogsaa megen Ulejlighed med os, hils ham fra os, min Chresten sidder hos mig, Mod har vi lidt af begge to, der hører meget til saadan til enhver Tid at

holde Modet oppe, af os selv kan vi ikke tage det, men vor Herre i Himlen vil nok give os det, en stor Trøst er det, at han elsker den, han revser, og vi er ham nok nærmere i saadan Prøvelsens Tid, han vil nok være med os alle baade her og hjemme. Farvel, farvel, vær alle ret hjertelig hilset. Ret snart skal I høre fra os igen, hvis der er noget derhjemme, I vil skrive til os om, da kan I adressere Brevet til Gjæstgivergaarden 3 Kroner, Tornebuskgade. Christen vil nok blive boende her for det første.

*Farvel Farvel kære
 alle baade Store og Smaa
 Ederes
 Henriette Hennin*

Jeg husker tydeligt Dagen for min Moders Jordefærd, en trist Regnvejrsdag. Hoveddørens Fløje var taget af deres Hængsler, sortklædte Mennesker fyldte Huset, og en sortklædt Pige med et hvidt Forklæde skænkede dem ved Indgangen et Glas Vin. Jeg ser endnu for mig hendes lille Bakke, hvorpaa der kun stod to Glas, og jeg tror nok, at alle drak af de samme to Glas. — I hin Tid var Særkalke for Altergæsterne heller ikke indført. — Og saa husker jeg Natten derefter. Min Fader havde taget mig op til sig i sin Seng og holdt mig i sine Arme, idet han sagde til mig, at nu var Moder i Himlen, og endnu i denne Stund staar klart i min Bevidsthed det Billede, som jeg lille Dreng i min Faders Favn i min barnlige Fantasi dannede mig af min Moder deroppe over en stjerneklar Himmelhvælvning. Jeg husker ogsaa, at jeg Dagen derefter vilde have, at Forkarlen Jeppe Steffensen skulde

sætte en Stige fra Husets Tag op til Himmelen, saa at jeg ad den kunde gaa op til min Moder.

Hendes Grav findes paa Ulfborg Kirkegaard, Sydvest for Kirkens Taarnindgang. Ved hendes Side hviler nu de jordiske Levninger af min Fader og hans anden Hustru.

Henrlette Christine Stenum, f. Husted

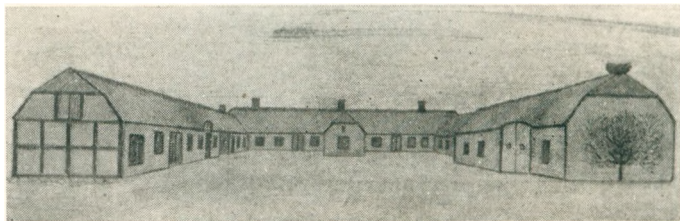
*Gud lønne dig, Moder, for hvad du led,
før du mig fødte med Smerte;
ej tryggere Leje paa Jord jeg ved
end Barns under Moders Hjerte.*

*Hav Tak for hvert Kærtegn, hvert Kælenavn,
som du mig med Æmhed har givet,
naar puslende om mig du holdt mig i Favn,
for hvert et Ænske for Livet.*

*Hvad har du vel tænkt, naar ved min Seng
du dvæled med vaagende Øje?
Du haabede vel, at din store Dreng
engang skulde lønne din Møje.*

*Åh, Mor, det blev smaat kun med Drengens Løn,
saa tidligt jeg maatte dig miste,
en Krans her kun binder din gamle Søn
af Minder og Tak til din Kiste.*

Da min Fader i 1865 overtog Sønder Vosborg, laa Gaarden paa et højt Voldsted omgivet af Grave, der for største Delen havde en Bevoksning af høje Tagrør. Mod Øst var Graven dog tørlagt, og her i den fugtige Lavning kunde der om Sommeren slaas Græs til Hestene. Gaarden havde kun tre Længer, af hvilke Stuehuset laa mod Nord, og mellem dette og den nordlige Grav fandtes der en mindre Have med Frugtbuske og Blomster; jeg erindrer Pæoner og Akelejer. Som saa mange andre gamle Gaarde

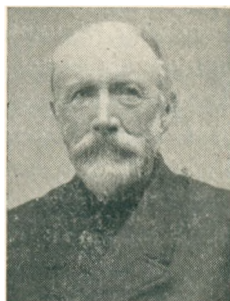

Sønder Vosborg i min første Barndom, tegnet efter Hukommelsen

havde Sønder Vosborg ogsaa sin „hvide Dame“. Under nogle gamle Hyldetræer ved Kanten af Graven skulde man om Natten kunne se en hvid Kvindeskikkelse, svøbende et Barn. Gaardspladsen var aaben imod Syd, hvor der fandtes en Indkørsel over Graven.

En anden Indkørsel førte til Gaardspladsen over Graven gennem en Port i den vestlige Længe, og her mellem Porten og Stuehuset fandtes den Lejlighed, der var indrettet til „Tante Stenum“. En meget stor Del af de til Gaarden hørende Jorder henlaa udyrkede som Hede og Mose. Jeg erindrer som Barn ved Aftenstid at have iagttaget Lygtemændenes Dans over visse lave Strækninger og i varme Sommerdage at have plukket Revlinge-bær og Blaabær mellem Lyng og Pors, hvor der nu findes frodige Marker. Kvægbestanden bestod kun af 10—12 Malkekøer samt en Del Ungkvæg. Min Fader opdyrkede hele

Arealet ved et mægtigt Kultiveringsarbejde, om hvilket blandt andet de store Mergelgrave Øst for Gaarden endnu vidner. Bygningerne blev efterhaanden for smaa til Avl og Besætning, og i Aarene 1880—82 ombyggede han Gaarden og anlagde en stor og smuk Have eller Park paa og omkring det gamle Voldsted med Grave. Han var en af Sognets Foregangsmænd. Allerede ved Midten af Halvfjerdserne indførte han rationel Mejeridrift med Afkølingsbassiner og moderne Maskiner. Han var højt anset og respekteret, Medlem af Sogneraadet 1874—79, 1886—91, Sogneraadetsformand 1877—79 og 1886, og da „Ulfborg Sogns Spare- og Laanekasse“ oprettedes 1869, var han et af de stiftende Medlemmer. 1876—85 var han Medlem af Kassens Bestyrelse.

Christen Stenum.

Efter min Moders Død viedes han 16. Oktbr. 1877 i Ulfborg Kirke til Maren Damgaard Sørensen, født 5. Marts 1845 i V. Damgaard i Ulfborg som Datter af Gaardejer Søren Damgaard og Hustru Maren Bro. Min Fader døde paa sin Gaard 24. Novbr. 1914 og ligger begravet paa Ulfborg Kirkegaard sammen med min Moder og min Stedmoder, der døde paa Sønder Vosborg 14. Juni 1924.

Maren Stenum.

Jeg kan ikke slutte Omtalen af min Fader uden at udtale min dybe Beundring for det Storsyn, han udviste i sine Bestræbelser for at lade os Børn faa den bedst mulige Skoleundervisning. Paa Grund af forskellige uheldige Forhold ønskede han ikke, at vi skulde deltag

i Undervisningen i Hovedskolen i Kirkebyen. Han holdt derfor først alene privat en Lærer for os, indtil et Par andre Mænd sluttede sig til, og der saaledes oprettedes en lille Skole. Efterhaanden sluttede flere Forældre sig til, og der rejstes nu i Begyndelsen af Firserne i Lillelund en selvstændig Skolebygning. Den var ganske vist ikke meget større end en Stærekasse, havde maaske ogsaa nogen Lighed med en saadan, men den fik Lærere, som havde Begejstringens hellige Ild brændende i sig, og som fik blivende Betydning ikke blot for de Børn, de underviste, men ved hvem der gik som en Vækkelsens Bølge ud over hele Forældrekredsen, ja, langt udenfor denne.

Disse Lærere rekruteredes især fra Staby Vinterlærerseminarium og var ganske unge Mænd, der ønskede ad Aare at tage Lærereksamen. Under deres Lærervirksomhed i den lille Skole i Lillelund forberedte de sig til Eksamen, og dette, at de saaledes var i Besiddelse af ny erhvervede Kundskaber, forlenede deres Undervisning med en Friskhed, der rev os med. Skolen var, hvad dens Montering angik, langt forud for sin Tid, udstyret som den var med Tomandsborde med Ryglæn og todelte, indstillelige Bordplader. Jeg erindrer, at vi kunde spejle os i dem, saa fine var de. Naturligvis anvendtes Skiftesko. Naar jeg mindes Datidens Skolestuer paa Landet med deres om Torturredskaber mindende Borde og Bænke, maa jeg beundre min Fader og de Mænd, der med ham ikke veg tilbage for Omkostningerne ved at skabe slige næsten ideelle Skoleforhold for deres Børn. Blandt de dygtige Lærere, man var saa heldig at finde til Skolen, mindes jeg især med Taknemmelighed den senere saa kendte Seminarieforsøger Vinther i Silkeborg. Skolen er forlængst revet ned, og paa dens Plads vokser nu Kornet frodigt som den Sæd, vor Barndoms Lærere fik til at spire i vor Sjæl.

Naar jeg nu aabner den sorte Kirkegaardslaage, hvis rustne Hængsels Raab lyder i mit Øre, næsten som en bebrejdende Klage, og vandrer til Graven, hvor min Fader alt længe har sovet sin sidste Søvn, da blotter jeg vel ærbødigt mit Hoved ved Mindet om ham, og hvad han var, men det hviler som et knugende Tryk paa mit Sind, at jeg ikke i Ord eller Gjerning fik takket ham, som jeg burde.

SØNDER VOSBORG

Tæt ved min Barndoms Landevej,
 som fører gennem stille Egne
 nær Nissumfjordens Bred, hvor ej
 en Stortid lever nu, men hvor
 vel Fortid har set Stormænd segne,
 hvor Minder titter bag hvert Træ
 og hvisker sagte allevegne,
 der ligger nu i Elmes Læ,
 forvandlet smukt til Park og Have,
 Hr. Ulfstands Borgvold og dens Grave.
 Den gamle Gaard er nu brudt ned,
 dens Ejermænd i Graven slumrer,
 men ofte end, naar Dagen led,
 og under Parkens Træer det skumrer,
 en Skælven gennem Løvet gaar,
 en sagte Hvisken i det grønne
 om stolte Fruer, klædt i Maar,
 om Riddersmænd og Møer skønne,
 om Slægten Ulfstand og dens Færd,
 om Juellerne og Schwanewede,
 som her jo med sin Hjertenskær
 Christence Dyre fandt en Rede.

Og Aarene i Tidens Hav
 randt ud som Aa og Bæk i Fjorden,
 men over sunkne Slægters Grav
 gik Skæbnens Spand — i Skridt, i Trav,
 og mangt blev skiftet om paa Jorden.
 Nu Gaard og Gods er stykket ud,
 og Bønder, fri paa Kongens Bud,
 med Foden under eget Bord
 her stolte dyrker egen Jord.

Vel er brudt ned den gamle Gaard,
 et Sønder Vosborg end dog staar,
 en Bondegaard med Park og Have
 og Minders Hvisken over Grave.

Christen Stenums Børn
med
Henriette Christine Husted.

Det blev disse Børns Lod allerede som smaa at miste deres kærlige Moder, og dette smertelige Tab kan naturligvis ikke have været uden Indflydelse paa deres Fremtidsskæbne, men hvem tør vel gaa i Rette med Forsynet. Ved min Moders Død brast adskillige Familiebaand, og nye knyttedes ved min Faders andet Ægteskab.

I Holstebro boede min Moders med hende omtrent jævnaldrende Kusine, Caroline Juliane Thorup fra Skive, der nu var gift med Købmand Christen Pedersen (Pedersen & Comp.) paa Torvet i Holstebro, og saa vidt jeg ved, var der Planer fremme om at lade mine to ældste Brødre faa Skoleundervisning i Holstebro, hvor man vel saa havde tænkt at lade dem faa Ophold hos Familien Pedersen, dersom de da ikke som jeg mange Aar senere skulde benytte Jernbanen, der jo nylig var blevet anlagt. Til Oplysning om min første Jernbanerejse hidsætter jeg her et Brudstykke af et Brev, skrevet af min Moder 24. Septbr. 1875 til sin Søsterdatter Louise, gift med Dyr læge Schmidt. „Førrige Lørdag var de tre største Drengene med os i Holstebro. Anders og Peter har ikke været med Toget før, saa det var en hel Begivenhed. Vi var hos Pedersens og fik Legetøj. Saa var der en Ting, Peter fik Lyst til; jeg mente, den var for dyr; men Peter var ikke raadvild. Jeg kan selv betale, sagde han, og rev i Lommen. Nej, holdt, den er i mine gamle Bukser. Du kan tro, det saa komisk ud, da Peter gjorde den Opdagelse; ja, vi har megen Morskab af de kære Børn, og Gud være

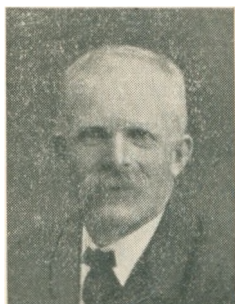
lovet, at jeg er hjemme hos dem igen og fejler ikke det mindste.*

Hun havde dog i København faaet bortopereret et stort Stykke af Tungen. Tre Fjerdingaar senere laa hun i sin Grav paa Ulfborg Kirkegaard, og Samkvemmet med Peder-sens saavel som med Familien i Ulfkær ebbede ud.

Med min Faders Familie bevaredes selvfølgelig Forbindelsen, og vi Dreng glædede os altid til Besøgene i Meldgaard hos Onkel Jens og Tante Margrethe, der altid straks ved vor Ankomst kræsedede op for os med lækre Smaakager og Mjød og senere serverede Andesteg eller andre Lækkerier.

I Simonstrup i Idum boede jo vor afdøde Moders Broder, der var gift med min Faders Søster, og jeg mindes med Begejstring de to Mil lange Fodture, som vi sammen med vore Fætre Anders og Krarup Østergaard i Lillelund foretog gennem Hedeegnen for at besøge vore Fætre og Kusiner i Simonstrup. Sammen med dem legede vi eventyrligt i en tæt ved Gaarden paa en stejl Bakkeskraaning liggende Granplantage eller fiskede i den under Skrænten henrindende Aa, og Opholdet varede altid flere Dage, herlige Dage; men alt som vi blev større, afløstes Leg naturligvis af nyttigt Arbejde hjemme paa Vosborg, hvor vi alle hjalp til ved Gaardens Drift.

Vi begyndte som Hyrdedrenge, og som en saadan færdedes jeg meget ude ved Fjorden og blev en passioneret Fisker. Senere blev vi Medlemmer af Skytteforeningen og deltog i Legemsøvelser i det nyopførte Gymnastikhus i Kirkebyen. Gymnastik drev vi ogsaa hjemme i Laden, og her skete det Uheld, der gav Anledning til, at jeg fik Lov til at komme paa Realskolen i Holstebro. Ved en Trapezøvelse forvred jeg nemlig den venstre Skulder og kunde ikke mere udføre strengt Arbejde ved Landbruget. Jeg fik nu mit højeste Ønske opfyldt, jeg fik Lov at læse.

Hans Christian Stenum.

I) Hans Christian Stenum, Landmand, Ejer af Femhøj i Raasted, Sogneraadsformand, Kirkeværge.

Født 29. September 1866 paa Sønder Vosborg. Død 28. Juli 1919 i Femhøj. Døbt 16. November 1866 i Ulfborg Kirke. „Enkemadame Stenum bar Barnet, Faddere: Gaardejer Peder Stenum, St. Meldgaard, Kroejer Lauritsen, Ulfkjær, Pigen Mette Kirstine Stenum i St. Meldgaard.“ Han arbej-

dede i mange Aar ved Landvæsenet hjemme paa Sønder Vosborg og forskellige andre Steder i Landet.

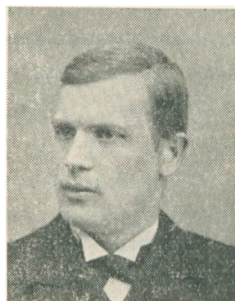
Efter at være blevet Ejer af Femhøj i Raasted viedes han 10. Oktober 1906 til **Mette Noesgaard**, Datter af Landmand Peder Madsen, Vemb. Da deres Ægteskab forblev barnløst, tog de min Datter Gudrun, hvis Moder dengang var syg og laa paa Hospitalet, til sig som deres egen.

Mette Noesgaard.

II) Anders Husted Stenum, Mejerist. Født 18. August

1868 paa Sønder Vosborg. Død 1. December 1933 i Sioux City, Iowa, U. S. A. Døbt 25. Oktober 1868 i Ulfborg Kirke. „Faddere: Madame Lauritsen af Ulfkjær, Købmand, Kroejer Lauritsen ibd., Gaardejer Jens Meldgaard og Hustru i St. Meldgaard, Peder Østergaard og Hustru i Lillelund.“ Fik Uddannelse i Skærum Andelsmejeri, rejste efter nogle Aars Beskæftigelse ved Føget i 1892

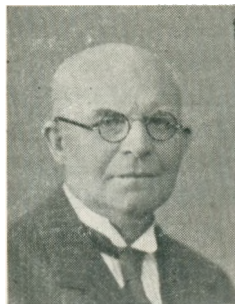

Anders Husted Stenum.

til Amerika, hvor han en Tid arbejdede hos sin Onkel Farmer Henrik Husted, Søn af Farver Poul Bettenhaus Husted i Ringkøbing, prøvede lidt af hvert, var et Par Aar Mejeribestyrer, arbejdede senere som Slagter, blev gift, Hustruen født i Amerika, tik 3 Børn, Leona Stenum, født 1901, Leonard Stenum, født 1904 og Frederik Stenum, født 1906.

Oplysningerne om Børnene har jeg fra Leona med hvem jeg en kort Tid korresponderede. Hun gjorde Indtryk af at være en velbegavet og god Pige. Det sidste Brev, jeg modtog fra hende var dateret: Le Mars, Iowa, 20. December 1915.

III) Peter Stenum, Lærer, pensioneret 1941, født 1. Juli 1871 paa Sønder Vosborg, døbt 3. September 1871 i Ulfborg Kirke, „Moderen bar Barnet, Faddere: Købmd. Lauritsen, Ulfkjær, Propt. Husted, Simonstrup, Idum, og Hustru, Gaardmd. Peder Østergaard i Lillelund, Enkemadame Stenum paa Sønder Vosborg, Jomfru Lauritsen i Ulfkjær.“

Peter Stenum.

Jeg bestod 1890 almindelig Forberedelseseksamen ved Holstebro private Realskule, læste videre i København men opgav Studeringen og tog 1895 Lærereksamen ved Silkeborg Seminarium, virkede som Lærer ved Skanderborg Realskole 1895—96, ved Hjørring Latin- og Realskole 1896—98, ved Horsens Købstads Skolevæsen 1898—1907 og ved Aarhus kommunale Skolevæsen 1907—41, ved Teknisk Skole i Horsens 1900—07 og ved Teknisk Skole i Aarhus 1908—41, hvor jeg paa Maskinistkolen underviste i Dansk og Tysk til den udvidede Maskinisteksamen. Har altid næret den mest levende Interesse for fremmede Sprog og paa egen Haand i min Fritid dyrket Russisk og Finsk. Da jeg 1939 deltog i „Det nordiske tekniske Skole-

møde" i Helsingfors, vakte det stor Opmærksomhed og Jubel, da jeg ved Festmiddagen gik til Mikrofonen og paa Finsk holdt en Tale for Finland og Finnerne. — Har i Aarenes Løb deltaget i en Mængde Feriekursus (Sang, Tegning, Tysk og Bibliotekskundskab). Gift 20. November 1898 i Skanderborg Slotskirke med **Valborg Helene Boserup**, født 19. December 1876 i København, Adoptivdatter af Stationsforstander H. Boserup, Aarhus. Død 11. Marts 1942 i Aarhus, begr. 15. Marts paa Nordre Kirkegaard. — Efter sin Afsked fra D. S. B. flyttede Stationsforstander Boserup 1895 til Skanderborg, hvor han havde købt den ved Slotskirken og Søen smukt beliggende Villa „Solbakken“. Jeg var dengang Lærer ved Skanderborg Realskole, hvor en Plejesøster til Valborg Boserup var Elev;

Valborg Stenum.

derved kom jeg i Berøring med Familien Boserup og lærte min vordende Hustru at kende. For mine Børn blev hun den mest omsorgsfulde og opofrende Moder, der intet forlangte for sig selv men ofrede alt for vore Børn.

Sammen med mig og Børnene tilbragte hun i en Aarrække Sommerferien paa Sønder Vosborg, hvor vi altid blev modtaget med åbne Arme af min Fader og min Stedmoder, til hvem vi derved kom i dyb Taknemmelighedsgæld. Erindringen om disse Ferieophold hører til Børnenes kærester Barndoms minder.

IV) **Carl Stenum**, født 13. April 1873 paa Sønder Vosborg, døbt 11. Maj 1873 i Ulfborg Kirke.

„Gaardmand P. Østergaards Kone i Lillelund bar Børnet, Faddere: Gaardmand Peder Østergaard ibd., Gaardmand Jens Meldgaard Stenum og Kone i St. Meldgaard. Enkemadame Stenum paa S. Vosborg“, død 7. Oktbr. 1885.

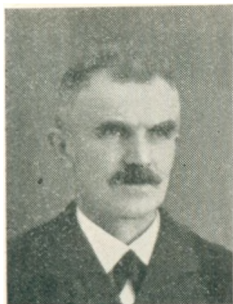
V) **Ane Tomine Stenum**, født 9. Maj 1875 paa Sønder Vosborg, døbt 4. Juli 1875 i Ulfborg Kirke, „Konen Stine Husted af Idum bar Barnet, Faddere: sammes Mand Propr. H. Husted ibd., Gaardejer Jens Meldgaard Stenum og Hustru Margrethe Stenum i St. Meldgaard, Gaardmand Peder Østergaard og Hustru i Lillelund“.

Ane Tomine Stenum.

Min Søster Mine blev ikke opdraget sammen med os andre Børn, men fik ved vor Moders Død Ophold i Aftægtslejligheden hos „Gamle Tante“, hvor dennes Pige, Mette Marie var hende som en Moder. Ved Tante Stenums Død flyttede de til Holstebro, hvor min Søster blev forlovet og senere viet 15. Juni 1894 i Holstebro Kirke til Købmand **Søren Sørensen**, Holstebro, født 8. August 1860 i Grinderslev, Salling, død 21. November 1841 i Ulfborg.

Sørensen har i Tidens Løb drevet Købmandsforretning adskillige andre Steder, saaledes i Gangsted ved Hovedgaard og ved Thorsminde, men drev i en Aarrække før sin Død et mindre Landbrug i Ulfborg. Han var en Mand af den gamle Skole, overordentlig samvittighedsfuld og from, og havde tilsyneladende ikke let ved at gøre sig fortrolig med nyere Handelsmetoder og moderne Teknik.

Søren Sørensen.

Min Søster bor nu som Enke i Kirkebyen i Ulfborg, anset og agtet for sit noble Væsen. Ægteskabet barnløst.

Peter Stenums Børn
med
Valborg Helene Boserup.

I) **Hans Christian Stenum**, cand. pharm., født 9. Maj 1899 i Horsens, døbt i Vor Frelzers Kirke, lært Farmacien i Sct. Pauls Apotek i Aarhus. Kandidateksamen 1921 (1. Kar.) Forfatter af et Par farmaceutiske Afhandlinger, Kredsformand i Dansk Farmaceutforening's Horsens-Vejle og Aarhus-Randers Kreds 1934-1946. Fra 1937 Laborant paa Aarhus Løveapotek. Medlem af Dansk Farmaceutforenings Hovedbestyrelse.

Hans Christian Stenum.

Gift den 17. April 1928 i Aaby Kirke med **Edith Ola Storgaard**, født den 24. December 1904 i Nørskovlund pr. Hinge. Død 3. Juni 1937 i Kolding, Datter af Skrædderm. Storgaard og Hustru, Nørskovlund. Efter Bryllupsgildet, der stod i Aabyhøj hos Brudens Farbroder, Kontorchef Storgaard, Forsikringselskabet „Tryg“, af hvem Bruden var en Plejedatter, kørte Brudeparret imødesende en lykkelig Fremtid til Kolding, hvor Brudgommen da var konditioneret paa det derværende „Løve-Apotek“.

Børn: I) *Else Johanne Stenum*, født 20. Februar 1931 i Kolding, døbt i Nr. Bjært Kirke ved Kolding.

II) *Karen Stenum*, født 2. Maj 1934 i Kolding, døbt i Hinge Kirke.

Alt tegnede sig lyst for den lille Familie, der vel havde vundet sig mange Venner i Kolding men dog

drømte om Muligheden af at komme tilbage til Aarhus. Denne Mulighed indtraf i 1937 ved H. Chr. Stenums Antagelse ved „Løve-Apoteket“ i Aarhus, og Familiens Glæde var stor, men da skete det tragiske, at Edith ret pludselig døde efter en Blindtarmsoperation, saa det blev ikke en lykkelig Familie, men en sørgende Enkemand med to moderløse Smaapiger, der vendte tilbage til

Else, Søren og Karen Stenum

Aarhus, hvor Edith ligger begravet paa Vestre Kirkegaard. Hans Christian Stenum gift 2. Gang 18. Juli 1941 i Aaby Kirke med **Agnes Christiansen**, født 26. Oktober 1904 i Slagelse. Datter af Fr. Vilh. Christiansen og Hustru. Søn: Søren Stenum, født 14. August 1942, døbt i Risskov Kirke.

II) Valborg Stenum, født 29. Oktober 1900 i Horsens. Gift 30. Oktober 1925 paa Raadhuset i Aarhus med **Hans Kristian Baden-Pedersen**, født 15. August 1893 i Odder, død 14. Januar 1947 i Odder, uddannet ved Landvæsenet, arbejdede i en Aarrække for et Forsikringselskab og var ved sin Død Skolebetjent ved Teknisk Skole i Odder. Aarhus Amtstidende om Jordefærden:

Valborg Stenum.

Pedel ved Teknisk Skole i Odder Hans Kristian Baden-Pedersen blev i Gaar begravet fra Odder Sognekirke under meget stor Deltagelse. En lang Række Foreninger, Odder Haandværkerforening, Feltartilleriforeninger,

1. og 2. Regiments Soldaterforeninger, 1. Regiment i Odder, D. V. V., Pionerforeningen og Garderforeningen var repræsenteret ved Fanedeputationer. Der var sendt en Mængde Kranse til Baaren, hvoraf mange var signerede.

Hans Baden-Pedersen.

Pastor Melgaard understregede det gode Forhold, der havde været mellem Baden-Pedersen og de mange Mennesker, han i sin Virksomhed kom i Forbindelse med. Teknisk Skole omfattede han med aldrig svigtende Omhu.

Efter Talen sang en af Afdødes Soldaterkammerater, Murer Valdemar Mikkelsen, „Jeg er træt og gaar til Ro“, og til Slut sang Sangkoret, som Baden-Pedersen var Medlem af, „Der er tre Hjørnестene“.

Ved Graven talte Formanden for Teknisk Skole. Malermester Rostbøll, og Vogmand Jacob Sørensen bragte en Hilsen fra 2. Regiments Soldaterforening, hvis Formand Baden-Pedersen har været. Afdødes Broder, Fabrikant Baden-Pedersen, takkede paa Familiens Vegne for Deltagelsen.

Børn: I) *Per Stenum Baden-Pedersen*, født 14. Septbr. 1926 i Odder, Handelsudannelse, nu ansat ved Aarhus-Odder-Hou Jernbane.

II) *Ole Johan Stenum Baden-Pedersen*, Handelslærling, født 21. Oktbr. 1930 i Odder.

Agnete Stenum.

III) *Agnete Henriette Stenum* født 16. Oktbr. 1902 i Horsens, viet 27 Oktbr. 1922 i Aarhus (Sct. Pauls Kirke) til *Peter August Sørensen*, Installatør, født 2. Juli 1895

i Silkeborg. I Ægteskabet, som er opløst, fødtes Børnene:
 I) *Preben Stenum Sørensen*, født 28. Januar 1923 i Hovedgaard. II) *Liss Stenum Sørensen*, født 13. Maj 1925 i Aarhus (Sct. Pauls Sogn), viet 29. Juni 1946 i Dalum Kirke til *Egon Henrik Graae Nielsen*, født 25. Juni 1922 i Odense (Ansgars Sogn). Liss har udmærket sig som „Svømme pige“ og opbevarer i sit Hjem i Fruens Bøge en rig Samling af Sølvgenstande til Minde om de Svømmekoncurrencer, hvori hun har deltaget. Datter: *Ulla Graae Nielsen*, mit Oldebarn, født 19 Januar 1947 i Odense (Sct. Knuds Sogn).

Gunnar Stenum.

Agnete Henriette Stenum gift 2. Gang 3. Septbr. 1931 paa Raadhuset i Hobro med Landmand **Marius Peter Hansen**, født 16. Decbr. 1896 i Østbirk. I Ægteskabet fødtes Datteren *Birgit* 1932 paa Taastrup Hovgaard ved Hobro, død i Septbr. 1939 paa Amtssygehuset i Aarhus.

Esther Stenum.

IV) **Gunnar Stenum**, født 16. August 1904 i Horsens, „Vor Frelseres Sogn“, arbejdede i nogle Aar som Landmand men opgav Landvæsenet og rejste til København for at skabe sig en Stilling der og har nu en meget betroet Stilling som Lagerforvalter og Vicevært hos Firmaet „Benny Golf“, København, gift 14. Septbr. 1934 paa Københavns Raadhus med **Esther Edel Ulla**

Pedersen, født 12. Januar 1911 i Udby, Stege Landsogn, Datter af Slagtermester Johan Frederik Pedersen, Udby, og Hustru Camilla Kristine, født Hansen.

Søn: *Jon Stenum*, født 3. August 1938 i København, døbt i Christiansborgs Slotskirke.

V) **Paul Victor Stenum**, født 17. Juli 1906 i Horsens, døbt i Klosterkirken, var en Tid i Lære i en Kolonialforretning, men forlod Faget. Var i nogle Aar ansat hos Farverierne Schleisner i Aarhus, gik til Søs og tog Hyre ved et svensk Rederi og sejlede en Tid som Messedreng paa

Jon Stenum

Paul Victor Stenum.

Dampere mellem Narvik og Rotterdam. Efter at have forladt Søn har han haft forskellige Stillinger i København og er nu Lagerekspedient hos „A/S Eagle Lion“ i København. Ugift.

VI) **Guðrun Johanne Stenum**, født 24. Juni 1909 i Aarhus (Sct. Pauls Sogn), tilbragte som tidligere omtalt sin Barndom paa Femhøj hos sin Farbroder Hans og dennes Hustru,

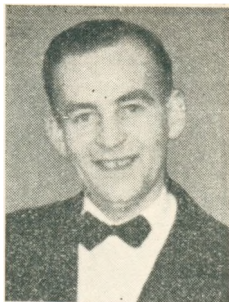
men kom efter deres Død hjem til Aarhus, gift 7. Novbr. 1931 i Aarhus (Sct. Pauls Kirke) med **Riis Mikkelsen**. Ægteskabet opløst. Søn: *John Preben Eckardt Stenum*, født 20. August 1934 i Aarhus (Sct. Pauls Sogn), gift 8. Juli 1942 paa Københavns Raadhus med **Rasmus Peter Arendtzen**, Buffist, født 16. August 1900 i Randers.

Arendtzen arbejder for Tiden hos Firmaet Burmeister & Wain i København.

Guðrun Johanne Stenum

VII) Erik Stenum, Bogtrykker, født 13. Maj 1912 i Aarhus, døbt i Sct. Pauls Kirke, kom 1. Novbr. 1927 efter endt Skolegang i Typograflære hos Bogtrykker Møller Christensen, Aarhus, og fik der en meget alsidig og god Uddannelse i Faget, deltog i Konkurrencer ved Teknisk Skole, var med i Konkurrencen ved Aarhus Haandværkerforenings Svendeprøvekonkurrence og erhvervede sig der

Erik Stenum

Ruth Irma Stenum.

Udmærkelser og Diplomer. Efter at være udlært 1. Novbr. 1932, arbejdede han ca. 1 $\frac{1}{2}$ Aar paa Lærestedet og senere som Typograf forskellige Steder i Aarhus og København.

I 1936, d. 21. Marts, efter en længere Arbejdsløshedsperiode oprettede han sit eget Bogtrykkeri i Aabyhøj, Silkeborgvej 59 i en Kælder under meget beskedne Former med en Startkapital paa 200 Kr. Med lidt

Støtte fra sin Fader og fra anden Side lykkedes det ham at flytte til lidt bedre Lokaler med Forretning til Gaden, han fik større Maskiner og kunde udvide.

Blev 5. Novbr. 1938 i Viby Kirke viet til **Ruth Irma Eskildsen**, født 9. Juli 1912 i København, Datter af Snedker E. P. Eskildsen, Fredensvang og Hustru Anna, født Sørensen. I Ægteskabet fødtes Børnene: 1) **Peter Stenum**, født 20. Septbr. 1939 i Aabyhøj, døbt i Aaby Kirke 1. Jan.

Peter og Kirsten Stenum.

Sigrid Stenum.

1940. II) *Kirsten Stenum*, født 6. August 1943 i Aarhus, døbt i Aaby Kirke 10. Oktbr. 1943.

I 1944-45 overtog Erik Stenum Aabyhøj Bogtrykkeri efter Bogtrykker Carl W. Mattson og flyttede til dette Trykkeris Lokaler, idet begge Forretninger sloges sammen og senere udvidedes med moderne Maskiner og Sætteri.

VIII) Sigrid Stenum, født 28.

Januar 1919 i Aarhus (Sct. Pauls Sogn) viet 28. Maj 1938 i Aaby Kirke til **Carl Johan Morsø Christiansen**, Tjener, født 3. Novbr. 1911 i Aarhus (Domsognet), Søn af forhv. Fisker Gerhardt Christiansen og Hustru Kristine, født Nielsen. Lærte Tjenerfaget paa Hotel „Regina“ i Aarhus 1926—1929 og har siden arbejdet ved Faget paa Etablissementet „Vennelyst“, Teatercafeen, Østergades Hotel

Carl Johan Morsø Christiansen.

samt andre Hoteller og Restauranter i Aarhus og andre Provinsbyer. Han arbejder nu i Hovedbanegaardens Restaurant i Aarhus.

Kurt og Janne Christiansen.

Børn: I) *Kurt Morsø Christiansen*, født 14. Novbr. 1938 i Aarhus, døbt i Sct. Lucas Kirke 26. Febr. 1939. II) *Janne Helene Morsø Christiansen*, født 21. April 1943 i Aarhus, døbt 1. August 1943 i Aaby Kirke.

Christen Stenums Børn med Maren Damgaard Sørensen.

I) Søren Damgaard Stenum, født 29. Juli 1878 paa Sønder Vosborg, død 14. April 1879 (Mæslinger m. Lungebetændelse). II) Henrik Stenum, født 9. Decbr. 1879. Jæger og Fisker, ugift.

Søren Marius Stenum.

III) Søren Marius Stenum, Landmand, født 17. April 1881 paa Sønder Vosborg, assisterede i sin første Ungdom ved Landbruget i Hjemmet, 1902-1903 Elev paa Ryslinge Højskole, fik efter at have aftjent sin Værnepligt (Korporalskolen) en alsidig Landmandsuddannelse paa forskellige større Gaarde, 1907—1908 Elev paa Korinth Landbrugsskole,

1908 Forvalter hos Forpagter C. Due, Tvedgaarden ved Svendborg, 1908-09 Bestyrer for Konsul Nørgaard paa „Vesselsminde“ Nord for København, ejede fra 1909—1918 Drostrupgaard i Læborg, 1918—1926 Blokager i Gesten, 1927—1930 Lunderup ved Varde, 1930—1942 „Femhøjhus“ i Raasted, der solgtes til Beplantning, ejer nu Kratgaarden i Nøvling ved Skibbild, gift 15. Maj 1912 i Ulfborg

Marie Stenum.

Kirke med sin Kusine Marie Damgaard Bro født 30. Decbr. 1887 i V. Damgaard i Ulfborg, Datter af Amtsraadsmedlem N. Bro og Hustru.

Børn: I) *Harry Bro Stenum*, Landmand, Blæsbjerg i Raasted, født 19. Febr. 1913 paa Drostrupgaard i Læborg, gift 2. Juni 1943 i Raasted med Petrine Marie Pedersen, født 16. Juli 1912 i Raasted, Datter af Gaardejer Peder Bartholen Pedersen og Hustru Kirstine.

II) *Christen Stenum*, Landmand, født 16. Decbr. 1914 paa Drostrupgaard i Læborg, gift 27. Juni 1947 i Jordløse med Ane Kirstine Bæk, født 28. April 1924 i Jordløse, Datter af Gaardejer Lars Bæk og Hustru Marie.

III) *Anna Bro Stenum*, født 19 April 1916 paa Drostrupgaard i Læborg, gift 31. August 1943 i Nøvling med Landmand Aksel Kristensen, født 16. Januar 1914 i Raasted, bor i Snebjerg.

IV) *Niels Bro Stenum*, Landmand, født 16. Febr. 1918 paa Drostrupgaard i Læborg, gift 2. Juli 1945 i Herning med Ingeborg Olsen, født 7. Decbr. 1922 i Nøvling, Datter af nu afdøde Gaardejer Anders Olsen og Hustru Karen.

V) *Folmer Stenum*, Gaardbestyrer paa Island, født 16. Septbr. 1919 paa Blokager i Gesten.

VI) *Maren Elise Stenum*, født 27. Septbr. 1922 paa Blokager i Gesten, gift 9. Febr. 1947 i Akranæs paa Island med Landmand Niels Kold, født 17. Septbr. 1923 paa Strynø.

VII) *Helga Bro Stenum*, født 19. Januar 1927 paa Lunderup, Varde Landsogn.

VIII) *Svend Bro Stenum*, født 16. Febr. 1929 paa Lunderup, Varde Landsogn.

IV) Thorvald Stenum, født 16. April 1882 paa Sønder Vosborg, død som spæd.

V) Thorvald Stenum, Landmand, født 23. Febr. 1884 paa Sønder Vosborg, opholder sig paa Godthaab i Kyttrup.

VI) Jens Damgaard Stenum, Landmand, 1915—32 Ejer af Vejlstруп i Ulfborg, derefter Godthaab i Kyttrup, født 14. Febr. 1885 paa Sønder Vosborg, gift 5. Maj 1923 i Skive med **Marie Ramskov Andersen**, født 20. Maj 1898 i Idum, Datter af Gaardejer Laurids Ramskov Andersen og Hustru Christiane, født Henriksen, St. Hestbjerg. — Børn: I) *Christen Stenum*, Landmand,

Jens Damgaard Stenum.

født 2. Juni 1923 i Vejlstруп, Novbr. 1946—April 1947 Elev paa Ladelund Landbrugsskole.

II) *Gerda Stenum*, født 22. Marts 1926 i Vejlstруп, gift 5. Oktbr. 1947 i Ulfborg Kirke med Købmand Herluf Anders Smed Larsen, Vemb, født 19. Juni 1924 i Vemb, Søn af Købmand Kaj Larsen og Hustru Ane Marie Larsen, født Smed.

Thorvald Stenum.

III) *Agneth Stenum*, født 29. Juli 1928 i Vejlstруп, musikuddannet, Klaver.

IV) *Edith Stenum*, født 26. Septbr. 1930 i Vejlstруп.

V) *Astrid Stenum*, født 26. Juni 1934 i Godthaab.

Jens⁹ Damgaard Stenum fik som ungt Menneske Undervisning i Musik i Aarhus og København. Musikken dyrkes stadig i den musikalske Familie, hvor Husfaderen spiller Violin og Fløjte. Døtrene Klaver.

VII) Carl Stenum, Landmand, født 6. Maj 1886 paa Sønder Vosborg, gift 18. Septbr. 1915 i Gesten med **Anna Petersen**, født 8. Juni 1890 paa Langholt i Sdr. Bjært, ejede i en Aarrække Højgaard i Gesten og senere sammen med Broderen Thorvald en kort Tid Sønder Vosborg, som derefter overtoges af Familien Ørts.

Børn: I) *Kaj Stenum*, født 26. Januar 1919 i Gesten:

Carl og Anna Stenum.

II) *Ingrid Stenum*, født 3. Juni 1923 i Gesten.

III) *Emma Stenum*, født 19. April 1925 i Andst.

IV) *Hans Stenum*, født 2. Maj 1928 i Ulfborg, Sønder Vosborg.

VIII) Maren Dorthea Stenum, født 2. Novbr. 1889 paa Sønder Vosborg, gift 1. Juni 1912 i Ulfborg Kirke med **Peder Arne Bertelsen**, Landmand, Ejer af Kyttrupgaard, født 26. April 1880 paa Kyttrupgaard i Ulfborg. — Gaarden, der har været i Slægtens Eje i de sidste 300 Aar, overtoges af Bertelsen 1910. Bertelsen har været paa Ollerup Højskole 1901—02; han er Formand for Ulfborg Sogns Andelsmejeri, i Tilsynsraadet for Ulfborg Sparekasse gennem de sidste 25 Aar og er nu i Direktionen for samme, har gennem mange Aar været Vurderingsmand til Ejendomsskyld, har været Formand for Ulfborg og Omegns Landboforening, Medlem af Sogneraadet i 2 Perioder, Formand for Hesteavlforeningen og er Medlem af Bestyrelsen for Ulfborg vestre Kvægavlforening.

Børn: I) *Tage Stenum Bertelsen*, Landmand, født 19. Marts 1913 paa Kyttrupgaard.

II) *Ellen Stenum Bertelsen*, født 23. Decbr. 1915 paa Kyttrupgaard.

III) *Christen Stenum Bertelsen*, Landmand, født 30. Maj 1919 paa Kyttrupgaard.

IV) *Sigrid Stenum Bertelsen*, født 3. April 1925 paa Kyttrupgaard.

V) *Bendt Stenum Bertelsen*, født 12. Decbr. 1926 paa Kyttrupgaard.

I det jeg her slutter mine Optegnelser om Slægten Stenum, vil jeg ikke undlade at udtale Ønsket om, at Slægten, der jo synes at være ret frugtbar, fremdeles maa blomstre, og at dens Medlemmer, glemmende al smaaligt Kævl, i indbyrdes Sammenhold vil værne om Slægtens Ære og Navn. Slægtsammenhold og Slægtsfølelse i Forbindelse med Kærlighed til Hjemstavnen er vel en Del af det Grundlag, hvorpaa Nationalfølelse og Fædrelandskærlighed bygges.

MINDERS MAGT

Fra Havet gaar ofte en fejende Storm
mod Kysten i rasende Jag,
den leger med Sandet, saa Klitternes Form
kan ændres paa eneste Dag,
den rejser og Støvet paa soltørret Mark,
saa Udsæd til Spilde jo gik,
men Eggen, skønt bar,
en Skønhed dog har,
som den mig fra Barndommen fik.

Hvor Grunden sig hæver fra Engdrag ved Fjord,
en Gaard jeg maa mindes især,
der lagde min Fader sin Sæd jo i Jord,
han ryddede Hede og Kær,
saa Kornet stod højt, hvor der før kun var Lyng
og Pors, men med Blaabær iblandt,
dem plukked' vi Smaa
og spiste os blaa
om Munden, naar mange vi fandt.

Hvor Aaen sig bugter mod lavvandet Fjord
igennem den græsgrønne Eng
ved Vosborg, der ligger min Fædrenejord,
og der har jeg gaaet som Dreng
og kæmpet mig frem mod en Storm af Nordvest
til Engen, hvor Kvierne stod;
de ventede paa
nyt Tøjrslag at faa
og sang mig en Sang, jeg forstod.

I Aaen behændigt jeg kasted' min Krog
for Aborre, Skalle og Aal,
i Fjorden saa listeligt Nettet jeg drog,
og Gedderne der var mit Maal,
jeg ofte var heldig og Lykken mig huld
og hentede stundom en Dræt,
der vejede tungt,
men Modet var ungt
og Byrden paa Hjemvejen let.

I Fjorden var Skove af Rør og af Siv,
som husede megen Mystik
med Hensyn til Fuglens Færden og Liv,
der ytrede sig som Musik
med Rørdrummens Pauken til Vildænders Rap
og Blishønens Klukken dertil.
Jeg lytted' med Lyst,
forholdt mig saa tyst
for ej at forstyrre det Spil.

Hvor klang det fra Fjorden en Vinternat kold,
da Luften var tindrende klar
og ude fra Vaagen bag Klitternes Vold
de skønneste Toner henbar,
og det var de hvidklædte Svaner, der sang,
at skildre det ej jeg har Ord,
Trompeter jeg fandt,
Basuner iblandt
og Klokker, som klang over Fjord.

Saa blideligt vugger os Mindernes Strøm,
og Vemod vel fylder vort Sind,
vort Liv er jo kun som en flygtende Drøm,
der hyller i Gaader sig ind,
men Minder vi har om det Paradisland,
der naadigen Barnet gav Ly,
vi længes derhen, —
det findes igen
af den kun, som Barn blev paa ny.

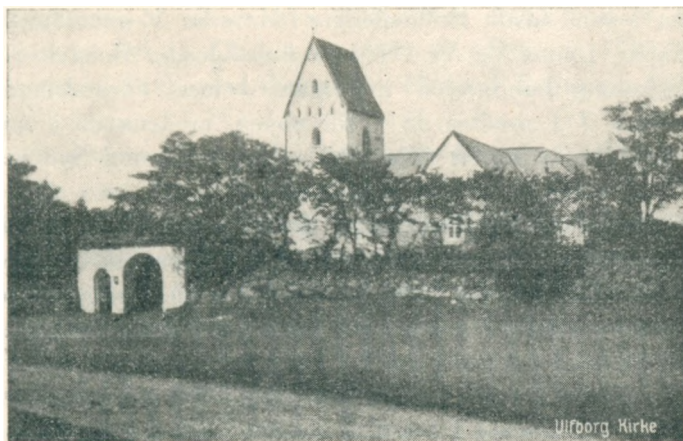

SLÆGTEN HUSTED

Slægten Husted, min Moders Slægt.

Navnet Husted forekommer adskillige Steder i Danmark som Stedsbetegnelse, og efter de Undersøgelser, jeg har foretaget, tør jeg gaa ud fra, at ikke alle, der har antaget det som Familienavn, hører til samme Slægt. Den Slægt, min Moder tilhører, bærer Navnet efter Gaarden Husted i Ulfborg Kirkeby.

Omtrent midt i Ulfborg Sogn hæver sig Ulfborg Kirke. Som en Hyrde, der har taget Stade paa en lille Høj,

skuer den ud over Kirkebyens Gaarde og Huse, der som en Hjord ligger samlede ved Højens Fod. Øst for Byen hæver sig Terrainet op mod Præstegaardsbakken, hvorfra man, hvadenten man vender sig mod Øst eller Vest

har en vidunderlig Udsigt. Mod Øst breder sig bag rige Marker og Gaarde ved Bakkens Fod et vidtstrakt Hedelandskabs brune bølgende Tæppe, gennem hvilket Ringkøbing—Holstebro Landevejen drager sin stive graalige Stribe mod Øst, Bakke ned og Bakke op, forbi den af smaa runde Høje kronede Femhøj Banke i den østlige Synskreds.

Vender man sig mod Vest, har man en ikke mindre storslaaet Udsigt over den vestlige Del af Sognet med de gamle minderige Gaarde Nørre Vosborg og Sønder Vosborg, over Landsbyen Kyttrup med dens velstandsprægede Gaarde og frodige Marker og videre mod Vest over vidtstrakte Enge og den blanke Fjord, bag hvilken man skimter de hvide Klitters Vold i den vestlige Synskreds.

Gennem Kirkebyen løber Lemvig—Ringkøbing Landevejen, der i gamle Dage befaredes af „den kgl. Personpost“, som havde Holdepladser i Kroerne Skærumbro og Ulfkjær. Denne Vej er i Tidens Løb ligesom Holstebro—Ringkøbing Landevejen undergaaet store Forandringer. I ældre Tid mødtes de i Kirkebyen, medens de i vore Dage forener sig et lille Stykke længere mod Syd ved den nu nedlagte Vejlstrup Kro.

Vide Udsyn og Trafiklinier, der taber sig i det fjerne, kan hos mange Mennesker fremkalde Udlængsel, og dette Forhold har maaske været en medvirkende Aarsag til, at Sønnerne i Gaarden Husted i Kirkebyen tidligt søgte ud i Verden.

I nævnte Gaard boede 1787 iflg. Folketællingslisten Anders Christensen Husted, Bonde og Gaardmand, 54 Aar gl., med sin Hustru Anna Andersdatter. Anders Christensen Husted døde 16. Marts 1818 som Indsiddet i Korsholm, 84 Aar gl., og hans Hustru Anna Andersdatter 6. Juli 1796 i Korsgaard, 72 Aar gl., hos sin Datter Anna, der et Par Aar i Forvejen var blevet Kone i Gaarden.

Anders Christensen Husted's Børn med Anna Andersdatter.

I) **Christen Husted**, Købmand i Ringkøbing, døbt 15. Juni 1766 i Ulfborg, død 6. Juni 1833 i Ringkøbing.

Christen Husted var 1787 i Huset hos Købmand Jens Wedersø, Østergade i Ringkøbing, og blev senere selv en stor Købmand i samme By med Borgerskab af 23. Januar 1792. — Han var tre Gange gift. Først viedes han 8. Juni 1792 i Raasted Kirke til **Marie Kirstine Wad** fra Øgelstrup. Hun, der var født 1766 og altsaa jævnaldrende med ham, døde efter kun tre Aars Ægteskab og begravedes i Ringkøbing 6. December 1795. Med hende havde han Datteren Mette Claudiane, født 27. Februar 1793, gift 6. Marts 1811 med Købmand Michael Pedersen Albek, København.

Derefter var han gift med **Inger Elisabeth Brøns** og havde med hende Sønnen Knud Brøns Husted, født 25. Marts 1797. Denne døde ugift som Rentier i Holstebro 13. November 1879. Kirkebogen angiver som Dødsårsag: Sindssygdom og Alderdom. Endelig var Christen Husted gift med sin 38 Aar yngre Broderdatter **Johanne Andersdatter**, født 2. April 1804 i Skanderup ved Kolding. Han døde 6. Juni 1833, og hans Enke viedes 20. Maj 1835 til Proprietær Warrelmann Schönau.

Christen Husted havde drevet en meget omfattende Købmandsforretning og var endnu efter Krigen 1807—14, der havde bragt store Tab, Medejer af flere Skibe i den Handelsflaade, der havde Ringkøbing som Hjemsted.

Før Krigens Udbrud ejede Købmændene i Ringkøbing

21 Skibe, men alle disse blev under Krigen paa 3 Jagter og 2 Pramme nær opbragt eller ødelagt af Fjenden. Skibene, der især sejlede paa Hamborg, Holland og Norge men ogsaa besøgte fjernere Steder som Riga, hvorfra der hentedes Tobak, Hør og Hamp, besøgede Udførslen af Vestjyllands vigtigste Landbrugsprodukter, Huder, Korn og Fedevarer. I Aaret 1817 anlagde Christen Husted en Tobaksfabrik. Indbyggerantallet i Ringkøbing var nævnte Aar omtrent et Tusinde mod 771 i 1801 og 465 i 1787. I Smaagaderne var Husene endnu for det meste straa-takte, medens i Hovedgaderne i hvert Fald alle Vaanings-husene var teglhængte.

II) Anna Husted, døbt 19. Juni 1768 i Ulfborg, død 8. September 1852 som Enke i Korsgaard, viet 3. Oktober 1794 i Ulfborg til **Anders Madsen Korsgaard**. En Søn af dem, Anders Husted Andersen, døbt 15. April 1805 i Ulfborg, viedes 31. Marts 1834 i Ulfborg til Pigen Maren Poulsdatter, Kyttrup, og fik med hende Sønnen Poul Korsgaard, der blev Fader til Anders Korsgaard, nuværende Ejer af Gaarden Øster Holm i Ulfborg.

III) Christen Høy Husted, Købmand, døbt 11. November 1770 i Ulfborg, død 17. Marts 1825 i Ringkøbing. Han er i Folketællingslisten af 1801 for Seest Sogn opført som Bonde og Urmager, gift med **Christiane Nielsdatter**. I deres Ægteskab fødtes Børnene:

A) Niels Christensen, født 1793 i Seest, død 1834 i København, hvor han druknede i Havnen, gift med en Skuespillerske. Ægteskabet barnløst.

B) Anna Christensdatter, født 1795 i Seest, død 1806 i Ringkøbing.

C) Maria Elisabeth Christensdatter, født 21. Oktober 1799 i Seest, død 15. Juni 1874 i Ringkøbing som Enke efter Købmand Niels Houmark, Holstebro, (2 Børn, døde).

Senere træffer vi Christen Høy som Købmand i Ring-

købing med Borgerskab af 7. Januar 1804. Kirkebogen oplyser om ham: 22. Februar 1805 viedes Chr. Høy Husted og Jomfru **Kierstine Houmark**, Bryllup i Brudgommens Hus, og endvidere: 2. Januar 1807 havde Borger Chr. Høy og Kone Kierstine Houmark deres Søn **Andreas Christian**, født 11. December f. A., i Kirke, samt: 11. Juni 1808 havde Købmand og Klubvært **Christen Høy Husted** og **Kierstine Houmark** deres Datter **Christiane**, født 11. Marts, i Kirke. 20. Juli 1811 begravedes en Datter **Erik-gine Elisabeth**, 6 Dage gammel.

En Gravsten paa Ringkøbing Kirkegaard bærer følgende Indskrift:

Herunder hviler det forgængelige af de retskafne Ægtefolk Chr. Høy Husted, f. 2. September 1770, d. 17. Marts 1825, og Kierstine Høy Husted, f. Houmark, f. 24. Juni 1775, d. 29. Juni 1836, samt begges Datter **Christiane Høy Husted**, f. 20. April 1808, d. 20. December 1829.

*Den samme Gud, som sagde bliv,
Han samler alt, hvad aander Liv,
Først bist bag Gravens dunkle Rand
Er Fred og Slægtens blide Land.*

Christen Høy Husted var i 1817 Medejer af et Skib i Byens Handelsflaade. Efter hans Død fortsatte hans Enke i nogle Aar Købmandshandelen med Sønnen **Andreas Christian** som Fuldmægtig, indtil denne selv overtog og fortsatte Forretningen.

A. C. Husted, født 11. December 1806, havde som Forretningsmand en straalende Karriere; hans Forretning udviklede sig til at blive vel den største i Ringkøbing, og han var ved sin Død 15. December 1883 i Besiddelse af en betydelig Formue, tysk og svensk-norsk Vicekonsul, Rd. af Db. og Vasa, men hans Privatliv var opfyldt af Sorg. Hans Hustru **Kierstine Frederikke Christiane Schönau**, født 14. Oktober 1815 paa Kiølbygaard i Hundstrup, med

hvem han blev gift 30. Maj 1834, døde 20. Januar 1857 i Ringkøbing af Lungesvindst, og Børnene arvede denne snigende Sygdom efter hende; de døde næsten alle i en ung Alder, ugifte og uden at efterlade sig Børn. Deres Navne var:

- A) Kierstine, født 26. Marts 1835, død 3. Januar 1861,
- B) Vilhelmine Marie Christine, født 27. Juni 1837,
- C) Nicoline, født 10. Juli 1839, død 17. Septbr. 1862,
- D) Christen Høy, født 30. Januar 1841, død 25. Febr. 1859 i Bremen,
- E) Hans Jacob, født 23. September 1842, død 1868 i Buenos Aires,
- F) Andreas Christian, født 17. Juli 1844, død 10. April 1874,
- G) Christian Frederik Oscar, født 2. Oktober 1845, død 7. Januar 1869,
- H) Conradine Marie Elisabeth, født 16. April 1847, død 27. Maj 1870,
- I) Clara, født 16. Septbr. 1848, død 19. Novbr. 1848,
- J) Thyra Margrethe, født 19. Maj 1850, død 9. Januar 1875 i Mentona,
- K) Johannes, født 26. April 1852, død 8. Septbr. 1852,
- L) Peter Johannes, født 6. Februar 1854, død 26. April 1856.

En Række Dødsannocer illustrerer ganske godt den Tragedie, der udspillede i A. C. Hustedes Hjem.

Announce i „Berlingske Tidende“.

Igaar Morges hjemkaldte Gud til sig min inderlig elskede Hustru, mine Børns kjærlige og omhyggelige Moder Kierstine Frederikke Christiane, født Schønau, i hendes Alders 41de Aar.

Ringkjøbing, d. 21. Januar 1857.

A. C. Husted.

I Kirkebogen for Ringkøbing opgives som Dødsarsag: Lungesvindst.

Announce i „Berlingske Tidende“.

I Morges Kl. 5 hjemkaldte Gud til sig min inderlig elskede Datter Kierstine kun lidt over 14 Dage efter hendes Forlovedes Bortgang, hvilket herved sørgeligst bekendtgjøres for Slægt og Venner.

Ringkjøbing, den 3die Januar 1861.

A. C. Husted.

Announce i „Ringk. Amts-Avis“.

For Slægt og Venner bringer jeg det Sorgens Budskab, at min kjære Søn Hans Jacob, som af Sundheds-Hensyn i længere Tid har opholdt sig i den argentinske Republik, ved Døden er afgaaet der i hans 25de Aars Alder.

Ringkjøbing, d. 10. April 1868.

A. C. Husted.

Announce i „Ringk. Amts-Avis“.

For Slægt og Venner bringer jeg atter et Sorgens Budskab: Min kjære Søn Christian Frederik Oscar hjemkaldtes i Nat til vor Herre efter nogen Tids Sygeleje. Han opnaaede en Alder af 23¹/₄ Aar.

Ringkjøbing, den 7. Januar 1869.

A. C. Husted.

Announce i „Ringk. Amts-Avis“.

Fraværende Slægt og Venner underrettes herved sørgeligst om, at Vorherre har taget min kjære Datter Conradine Marie Elisabeth til sig efter længere Tids Svagelighed i hendes 23. Aar.

Ringkjøbing, den 27. Maj 1870.

A. C. Husted.

Announce i „Ringk. Amts-Avis“.

Min eneste Søn, Landmand A. C. Husted, hjemkaldte Gud i Nat i sit 30te Aars Alder efter nogen Tids Svagelighed af en Hjernebetændelse, som herved bekendtgjøres for Slægt og Venner.

Ringkjøbing. 10. April 1874.

A. C. Husted,
Consul og Kjøbmand.

Announce i „Ringk. Amts-Avis“.

Fra Mentona modtog jeg i Dag i det Sorgens Budskab, at Vorherre inat tog hjem til sig min elskede Datter Thyra Margrethe Husted, hvilket herved meddeles Slægt og Venner.

Ringkjøbing, den 9de Januar 1875.

A. C. Husted.

De mange og store Sorger har maaske bevirket, at A. C. Husted ikke var nogen Ynder af Fest. Ifølge Ringk. Amts-Avis 1. Juni 1874 maa Grundlovsfest i Ringkjøbing opgives, fordi den tyske Vicekonsul A. C. Husted ikke vil overlade Festudvalget nogle gamle Græsagre. Kun et af hans Børn, Vilhelmine Marie Christine Husted, født 27. Juni 1837, undgik Døden i de unge Aar; hun viedes 5. Maj 1865 til sit Næstsøskendebarn Overretssagfører Christen Husted, Silkeborg. A. C. Husted døde i Ringkjøbing 15. December 1883.

Vor kjære gamle Fader og Svigerfader
Konsul og Kjøbmand Andreas Christian
Husted, Rd. af Dbr. og Vasa, hensov roligt
og stille, 77 Aar gammel Gaar Middags.

Ringkjøbing, den 16de Decbr. 1883.

Vilhelmine Husted, Christen Husted,
f. Husted. Overretssagfører, Silkeborg.

Begravelsen sker fra Ringkjøbing Kirke Torsdag den 20. ds. Kl. 11³/₄ Middag.

IV) Anders Husted, døbt 14. Marts 1773 i Ulfborg, opholdt sig iflg. Lægsrullen 1792 i Ulfborg, 1795 i Ringkøbing, Højde 65 Tm. Kirkebogen for Skanderup v. Kolding giver følgende Oplysninger om ham:

Under Dags Dato mødte Anders Andersen Husted Ungkarl fra Vedersøe og Pigen Elisabeth Lauesdatter fra Lunderskov og tilkiendegav for Sognepræsten S. Høyrup at de i Guds Navn agtede med hverandre at indtræde i den hell. Ægtestand. Undertegnede Forlovere forsikrede at intet var denne Ægteforbindelse til hinder hverken i henseende til anden givne Ægteskabsløfte fra nogen af Siderne eller noget andet lovstridig, hvorfor undertegnede forlovere ville være ansvarlige som vi herved under vore Hænder forsikrer.

i Lunderskov den 16. April 1802. Cop. den 24. July.

Diederik Petersen

Christen Høy

Anders Husted blev altsaa gift 24. Juli 1802 i Skanderup med **Elisabeth Lauesdatter**. I Ægteskabet fødtes Børnene:

- A) Laus, født 22. Decbr. 1803, død 26. s. M.
- B) Johanne, født 2. April 1804
 - gift 1. Gang med sin Farbroder Christen Husted, Købmand i Ringkøbing
 - gift 2. Gang med Proprietær Arent Warrelmann Schönau 20. Maj 1835.
- C) Ane, født 16. Januar 1806, gift med Trompeter Vork i Kolding.
- D) Bodil Christine, født 22. Januar 1808.
- E) Christine, født 9. Oktober 1809, gift med Arent Warrelmann Schönau.
- F) Laurits Andersen Husted, født 21. August 1811, Gaardmand i Lunderskov, gift 26. Juli 1834 i

Lunderskov med Ane Lovise Eleonore Tietke, 29 Aar gl., Datter af Pastor Tietke i Fjelstrup. Vielsen forrettedes hjemme i Huset iflg. Bevilling af 12. Juli 1834. (Skanderup Kirkebog). Børn:

a) Caspar Andreas Husted, Snedkermester i København, født 6. August 1837,

b) Anders Andersen Husted, født 30. Septbr. 1838, Faddere: Trompeter Vorks Hustru, Anna Vork i Kolding. Han var ugift og brystsvag,

c) Arent Warrelmann Husted, født 1841, død 11. Marts 1879, 38 Aar gl. i Ringsted, Fabriksbestyrer.

G) Jane Andersdatter Husted, født 8. Marts 1815, gift 1. Gang 1845 med Bagerm. G. I. A. Tietke af Lunderskov,

gift 2. Gang 1850 med Adam Johan Vilhelm Tietke, Sønner af Pastor Tietke.

H) Anders Andersen Husted, Gaardmand i Lunderskov født 8. Oktober 1816.

I) Henrich Husted, Skræddermester i Lunderskov, født 1819, gift med Johanne Marie Graae, født o. 1812 i Bodstrup, Svendborg Amt, Ægteskabet barnløst.

Anders Andersen Husted, Selvejergaardmand i Lunderskov, døde 14. December 1833, 60⁹/₁₂ Aar gl. og hans Enke Elisabeth Lauridsdatter døde 25. Januar 1855, 74¹/₂ Aar gammel.

Efterkommere af dem lever endnu i Egnene Syd og Vest for Kolding.

V) **Henrik Husted**, Købmand, døbt i Ulfborg 23. April 1775, død i Ringkøbing 28. Juli 1825, fra hvem Hovedlinierne af Slægten Husted stammer, blev Købmand i Ringkøbing. I Folketællingslisten for Ringkøbing af 1801 findes opført:

Henrik Husted, Husbonde, 26 Aar, ugift, Købmand.

Jan Husted, hans Broder, 24 Aar, ugift, Købmandskarl.

Henrik Hustedes Ungkarletilværelse som Købmand blev dog ikke af lang Varighed, idet han 20. August 1802 i Ringkøbing Kirke formæledes med den adelige Frøken **Elise Brockdorff**, født 1. Oktober 1779 paa Søndervang i Stadil, Datter af Ritmester Christian Ehrenreich v. Brockdorff, der efter Salget af Søndervang, hvorom senere skal berettes, havde taget Bolig i Ringkøbing. Iflg. Lægdsrullen for Ulfborg af 1795 maalte Henrik Husted kun 64 Tm. i Højden og har altsaa ikke været nogen særlig anselig Skikkelse, men alligevel har han nok ikke haft sit Ydre imod sig, siden han kunde gøre sin Lykke hos den adelige Frøken. Han fik Købmændsborgerskab i Ringkøbing 4. Januar 1803. Hans store Købmandsgaard laa paa Bredgade og strakte sig ned i Ø. Strandgade og Mellemstrandgade. Kun 40 Aar gammel døde han 28. Juli 1815 fra Hustru og 7 Børn, af hvilke den ældste Søn Anders Husted, der skulde blive min Bedstefader, da kun var 12 Aar gammel. Elise Brockdorff overlevede ham i tyve Aar og ernærede sig en Tid som „Gæstgiverinde“, som der staar i Folketællingslisten for 1834.

Hun døde 28. April 1835.

VI) Jan Husted, døbt 30. September 1778 i Ulfborg, i Folketællingslisten af 1801 for Ringkøbing opført som Købmandskarl hos sin Broder Købmand Henrik Husted, tog selv Borgerskab som Købmand i Ringkøbing 17. August 1807, blev gift med Sara Buch, Enke efter Bechgaard i København, og flyttede iflg. Ringkøbing Kirkebog 1. Maj 1815 med hende og hendes Børn til Vølder i Ramme Sogn, hvor han i Kirkebogen benævnes Gaardbruger.

Enkens Børn er: Mette Kirstine Bechgaard, konfirmeret 1816, Laurids Buch Bechgaard, konfirmeret 1818, og Inge-

borg Bechgaard, konfirmeret 1821, alle i Ramme. 16. November 1822 viedes i Ramme Mette Kirstine Bechgaard af Volder, 21 Aar gl., til Ungkarl, Jens Gredahl Jensen Sønderby af Fjaltring, 33 Aar gl. Senere maa Jan Husted være flyttet til Dybe, thi 1829 nævnes som Fadder til en Søn af sidstnævnte Ægtepar Jan Husted fra Kirkegaard i Dybe Sogn sammen med Laurids Bechgaard samme-steds. Iflg. Skodborg-Vandfuld Herreders Skøde- og Pante-protokol fik Lauritz Buch Bechgaard i 1825 Skøde paa Gaarden Kirkegaard i Dybe Sogn, og da samme i 1832 bliver gift i Dybe er Jan Husted Forlover. Til en Datter, der fødes i dette Ægteskab 1833, er Madame Husted og Datteren Ingeborg Bechgaard Faddere, og til en Datter, der fødes 1835, er Pigen Ingeborg Bechgaard og Husmand Jan Husted opgivet som Faddere. Mærkeligt nok er Jan Husted i Folketællingslisten for Ringkøbing af 1834 opført som boende hos Johanne Husted, Enke efter hans Broder, Købmand Christen Husted, men Opholdet der har jo nok været af kortere Varighed. — Hvor eller hvornaar Jan Husted og Sara Buch har endt deres Dage, har jeg ikke kunnet faa oplyst, men jeg tør betragte det som sikkert, at han ikke har efterladt sig egne Børn.

Henrik Husted's Børn

med

Elise Brockdorff.

1. Anders Husted,
2. Christian Ehrenreick Husted,
3. Henriette Christine Husted,
4. Christen Husted,
5. Poul Bettenhaus Husted,
6. Anna Husted,
7. Poul Frederik Bettenhaus Husted.

Henrik Hustedes Børn med Elise Brockdorff

1) Anders Husted, født 26. Maj 1803 i Ringkøbing, død 21. Septbr. 1867 i Ulfborg, gift 12. Oktbr. 1827 i Ringkøbing med **Jesperine Petrine Korsholm**, født 1. April 1806 i Ringkøbing, død 21. Januar 1850 i Ulfkjær, Datter af Møllebygger Jens Jespersen Korsholm og Hustru Giertrud Pedersdatter. Møllebyggeren var en Søn af Tømrer Jesper Lauridsen Korsholm, der 1787 boede i Korsholm i Stådil, og hans Hustru var en Datter af Gaardmand Peder Søegaard i Tim. Hun døbt i Tim

Anders Husted.

Kirke 26. December 1765, trolovedes med Jens Jespersen Korsholm 23. Oktober 1796 og viedes til ham 20. November s. A. Hun tjente da i Stådil Præstegaard.

Anders Husted, der var Guldsmed og som saadan drev Forretning i sin Fødeby, boede de første 14 Aar af sit Ægteskab med Jesperine Petrine Korsholm i Ringkøbing og fik i dette Tidsrum seks Børn, men 11 December 1841 overtog hun Ulfkjær Kro og flyttede med sin Familie til Ulfborg. I Kroen, til hvilken der hørte et Landeri, dreves

der Købmandshandel, og her blev han en ret velstaaende Mand. Hans Hustru døde som ovenfor anført 21. Januar 1850 i Ulfkjær, og her afgik han selv ved Døden 21. September 1867 og begravedes paa Ulfborg Kirkegaard den 28. s. M. Kirkebogen angiver som Dødsarsag: Vattersot og Svækkelse. Han havde mistet det ene af sine Øjne, vistnok under sin Virksomhed som Guldsmed.

II) Christian Ehrenreich Husted, Sømand, født 2. December 1804 i Ringkøbing. Om ham meddeler Kirkebogen for Nordby paa Fanø: „Ungkarl, Styrmand Christian Ehrenreich Husted, 24 Aar, ved Odden, og Pigen Sidsel Jacobsdatter, 23 Aar, ved Odden, copulerede 18. December 1828 i Kirken, Nordby. Forlovere: Anders Bertelsen og Niels Pedersen Svarrer.“ Disse Forlovere var i 1817 Førere af Skibe, der havde hjemme i Ringkøbing. Min Kusine Fru Louise Schmidt meddeler i sine Optegnelser om Kaptajn Christian Ehrenreich, at han med sit Skib „for paa Varmen“ og kun sjældent kom hjem men mødtes med sin Kone i Hamborg. Sin yngste Datter, Anna, saa han første Gang, da hun var 16 Aar*.

Efter at have opgivet Sømandslivet bosatte han sig i Gredstedbro, hvor han drev Gæstgiveri og sikkert har kunnet fængsle sine Gæster med mangen god Sømandshistorie. I Folketællingslisten af 1855 staar opført: Christian Ehrenreich Husted, 50 Aar, født i Ringkøbing, Gæstgiver. Sidsel Jacobsen, hans Kone, 49 Aar, født paa Fanø. Jacob Warrer Husted, ugift Søn, 23 Aar, født paa Fanø, fraværende i Coffardifart til Amerika. Anna Husted, ugift Datter, 18 Aar, født paa Fanø, frav.

Samme Dag har Folketællingslisten for Ribe: Johan Knutzen, 29 Aar, gift, født i Flensborg, Vinhandler, Henriette Husted, 20 Aar, gift, født paa Fanø, sammes Kone. Anna Husted, 18 Aar, ugift, født paa Fanø, sammes Svigerinde. „Jernved Sogns Historie“ beretter om Chr.

Ehrenreich Husted, „at han, der var født i Ringkøbing, blev opdraget hos Skibsfører Anders Bertelsen i Nordby. Som Guldgraver i Kalifornien havde han tjent en Formue, dels ved Guldgravning og dels som Krovært blandt Eventyrerne. I Aaret 1850 købte han Kroen i Gredstedbro for 11500 Rd. uden Besætning og solgte den 1854 for 27000 Rd. med Besætning“.

Børn:

- A) Anders Bertelsen Husted, født 27. Oktober 1830 i Nordby, død i Amerika, ugift.
- B) Jacob Warrer Husted, født 6. Maj 1832 i Nordby, død i Amerika, ugift.
- C) Henriette Elise Husted, født 13. Februar 1835 i Nordby, gift med Vinhandler Knutzen, Ribe.
- D) Anna Husted, født 8. November 1836 i Nordby.

III) Henriette Christine Husted, født i Ringkøbing 3. December 1805, viet 30. November 1827 i Ringkøbing til Prokurator, Købmand Mikkel Christensen Thorup i Skive, født 14. Marts 1795 i Thorup By, Simsted Sogn. Thorup drev foruden Sagførervirksomhed en stor blandet Købmandsforretning og handlede ogsaa en Gros. Han ejede en Del Smaafartøjer, som han fragtede med Korn til Udlandet og lod tage Kolonialvarer tilbage. I en lang Aarrække var han et fremtrædende Medlem af Kommunalbestyrelsen i Skive, og der blev næppe foretaget noget af Betydning for Byen, uden at han havde en væsentlig Andel deri. Han døde 10. November 1854 i Skive, og Forretningen førtes videre af hans Enke. I 1880 købte Jens Riis Enkefru Thorups Gaard og Forretning, og da hun døde 31. Oktober 1886, opholdt hun sig hos sin Søn, Byfogeden i Aarhus.

Announce i „Aarhus Stiftstidende“ 1.—11.—1886.

Vor kjære gamle Moder og Svigermoder
Henriette Christine Thorup, født Husted,
er stille hensovet Dags Formiddag.

Aarhus, den 31te Oktober 1886.

C. Jul. Thorup.	Marie Bering.
Emma Thorup,	f. Thorup.
f. Klemp.	

Begravelsen foregaar i Skive.

Børn:

- A) **Henrik Thorup**, født 26. Januar 1829 i Skive, gift 20. November 1855 med sin Kusine Christine Emilie Husted, Datter af Christen Husted og Lovise Brandt. Henrik Thorup var Købmand og en Tid Meddirektør af Skive Bank; 1856 købte han den lige over for Moderens Forretning liggende Hestbechske Gaard og Forretning.
- B) **Karen Christine Thorup**, født 29. November 1830, viet 17. August 1855 i Skive til Ungkarl Landinspektør Niels Bay Velling Erichsen, 26 Aar, Gjern Sogn; den kendte Forlagsboghandler Chr. Erichsen skal være en Søn af dem.
- C) **Elise Amalie Thorup**, født 6. September 1832.
- D) **Frederikke Vilhelmine Thorup**, født 9. Febr. 1834.
- E) **Emilie Marie Thorup**, født 9. Februar 1834, Tvillingsøster til forannævnte, viedes 27. Oktober 1857 til Ungkarl, Købmand Michael Ditlev Bering, 24 Aar, Skive.
- F) **Christian Julius Thorup**, født 1835, Student 1855 i Viborg, 30. Maj 1863 Cand., 1868 Assistent i Kultusministeriet og Hjælpesekre tærved Kirkekommissionen, 1870 tillige Sekretær ved den parlamentariske Kommission betræffende Vallø og Vemmetofte, 1878 Byfoged, By- og Raadstueskriver i Aarhus.

- G) **Theodor Thorup**, født 9. September 1837, Farver og Trykker i Hammel, gift med Marie Kirstine Faarup, Datter af Skolelærer P. Faarup.
- H) **Elise Thorup**, født 9. September 1839, død 15. Marts 1840.
- I) **Anna Christine Tang Thorup**, født 14. Februar 1841. Ugift, Døvtummelærerinde paa et fynsk Gods, havde senere i København nogle døvtumme Børn i Huset, hvis Forældre betalte saa rigeligt, at hun kunde leve deraf. (Louise Schmidts Optegnelser).
- J) **Caroline Juliane Thorup**, født 9. Juni 1842, gift 18. November 1871 i Skive med Ungkarl, Købmand Christen Pedersen, 32³/₄ Aar, af Holstebro.
- K) **Michael Thorup**, født 2. September 1843 i Skive, død 23. April 1932 i København, Søn af Prokurator Mikkell Christensen Thorup og Hustru Henriette Christine Husted; gift 20. September 1873 i Holbæk med Carla Ernestine Henriette Bojesen, f. 3. Oktober 1850 i Skive, død 3. Juli 1882 i Kbhvn., Datter af Læge Boe Bojesen og Hustru Jensine Martine Wright. — 1860 Forberedelseseksamen, Universitetet. Til Juli 1862 paa Hissing-Refs Herreders Kontor og indtil Krigens Udbrud, da han stillede sig under Aarøes Strejfkorps og med dette deltog i Felittoget, paa Lysgaard m. fl. Herreders Kontor. 1866 exam. jur., 16. Maj 1872 Sagfører i Svendborg, 15. September 1875 meddelt Flytning til Tikøb, hvor han havde modtaget Stillingen som Regnskabsfører for Kommunen. Maj 1882 Beskikkelsen deponeret; By- og Herredsfuldmægtig i Ebeltoft. 13. Oktober 1893 Beskikkelsen udleveret. — Branddirektør for Købstædernes almindelige Brandforsikring. — 1924 Dbm.

(H. Hjorth-Nielsen: *Danske Sagførere 1865—1919*).

IV) Christen Husted, fødtes 12. August 1807 i Ringkøbing og blev Købmand som sin Fader. Hans store Købmandsgaard var en Hjørneejendom med Sidehuse og Have ned mod Østergade. I en Alder af 21 Aar giftede han sig 15. September 1828 med sin syttenaarige Kusine Lovise Brandt, født 1811 i Tryggelev paa Langeland, hjd. 13. August s. A., som Datter af Sognepræst i nævnte Sogn Gomme Frederik Brandt og Hustru Lovise, født Brockdorff, Datter af Ritmester Christian Ehrenreich v. Brockdorff til Søndervang. Vielsen foretoges i Hjemmet i Ringkøbing. hvor samtidigt Brudens Søster, den 23 aarige Henriette Christiane Frederikke Brandt, viedes til sin 30 Aar gamle Fætter Christian Christopher Nicolaus Magnus til Aamølle i Gudum, Sønesøn af Ritmester v. Brockdorff til Søndervang.

Consul og Købmand Christen Husted blev en rig Mand, der efterlod sig en virkelig stor Formue.

Han døde i Ringkøbing 11. Marts 1881, medens hans Hustru Lovise Brandt allerede var afgaaet ved Døden 15. November 1871.

Announce i Ringkøbing Amts-Avis.

Imorges indgik min kjærlige trofaste Hustru Lovise, født Brandt, 60 Aar gammel, efter længere Tids haarde Lidelser let og roligt til den Fred, hvorefter hun længtes. Af 12 Børn modtage 3de hende i Evigheden.

Ringkøbing, den 15de November 1871
Christen Husted.

Christen Husted havde med sin Hustru Lovise Brandt Børnene:

A) Louise Frederikke Husted, født 7. August 1829 i Ringkøbing, død 27. Juli 1914, gift 5. Juni 1851 i Ring-

købing med Vinhandler **Iber Odin Rosenvinge**, født 5. November 1823, død 22. September 1882.

Børn:

Christen Louis Rosenvinge, født 1852.

Jenny Rosenvinge, født 30. August 1861, gift 25. September 1880 med Sagfører Frølund i Ringkøbing, død 19. November 1939 i Ringkøbing.

O. Rosenvinge var Ejer af en Karrusel, der i mine første Barndomsaar hørte til de faste Attraktioner paa Ulfkjær Marked.

B) **Henriette Elise Husted**, født 8. Maj 1831, død 7. Oktober 1919 i Ringkøbing, gift i moden Alder med Konsul Bertelsen. — Denne, der var oplært hos Chr. Husted, var 20 Aar yngre end sin Kone, og Giftermaalet fandt først Sted efter Lovise Brandts Død 1871. Chr. Husted overdrog saa det hele (Forretning og Konsulat) til Bertelsen og døde kort derefter.

(Louise Schmidts Optegnelser).

C) **Christine Emilie Husted**, født 30. November 1832, gift 20. November 1855 med sin Fætter, Købmand og Bankdirektør Henrik Thorup i Skive.

D) **Frederikke Sophie Husted**, født 15. Oktober 1834, død 20. Januar 1838.

E) **Christen Husted**, Overretssagfører, født 2. Marts 1837 i Ringkøbing, død 6. August 1899 i Aarhus, gift 5. Maj 1865 med **Vilhelmine Marie Christine Husted**, født 27. Juni 1837, død 18. Juli 1895 i Søndervig ved Ringkøbing, Datter af Kammerraad, Konsul og Købmand i Ringkøbing A. C. Husted og Hustru Christine Frederikke Christiane Schönau.

Christen Husted tog Studentereksamen i Aarhus 1855 og blev cand. jur. 1863. Fra November s. A. til September 1868 med en Afbrydelse paa nogle Maaneder under Krigen 1864, da han fungerede som Sekretær ved Felt-

politiet, var han Fuldmægtig ved Silkeborg Birk. 29. Januar 1869 nedsatte han sig som Sagsfører i Silkeborg og blev Overretssagsfører 4. Marts 1872. Han meddelte 21. Oktober 1884, at han havde ophævet den af ham drevne Forretning og var fraflyttet Silkeborg. 14. Oktober s. A. udstedtes Skøde til ham paa Ejendommen Marielund paa Aarhus Mark, nu kaldet Marienlund. Her levede han med sin Familie under meget herskabelige Forhold, indtil han 31. Oktober 1890 skødede Ejendommen til Enkefrue Etatsraadinde Erni Lausen. 1899 boede han Fredensgade 42. Hans seks Børn fødtes alle i Silkeborg.

a) **Christiane Louise Husted**, født 10. Februar 1867, død 31. Marts 1868.

b) **Christian Andreas Husted**, født 24. August 1868, død 1. December 1888. Han var ved sin Død Discipel paa Løveapotheket i Aarhus og siges at have taget sig selv af Dage.

c) **Karen Husted**, født 28. April 1870, død i Oktober 1897, viet 14. August 1891 i Aarhus Domkirke til Ungkarl, Købmand, senere Konsul, Niels Vilhelm Severin Wittrup, Horsens, født 19. September 1861.

Børn:

1) **Karen Husted Wittrup**, født 9. Juli 1892 i Horsens, gift med Læge Erik Aagaard, Gislev.

2) **Niels Martin Severin Wittrup**, født 17. September 1893 i Horsens, nu Direktør, „Horsens Textillager“.

3) **Vilhelmine (Vivi) Marie Husted Wittrup**, født 9. Oktober 1895 i Horsens, død 5. Maj 1947, gift med Christopher Fürst Smith, norsk Minister i Bruxelles. -

d) **Viggo Husted**, født 3. August 1871, var 1890 Maskinist i Aarhus, senere Ingeniør i København og rejste 1912 til N. Amerika, hvor han iflg. Indberetning fra det

kgl. danske Konsulat i San Francisco døde paa Mendocine Hospital 1. September 1937. Han var ugift.

e) **Vilhelmine Marie Christine Husted**, født 26. September 1872, død 2. December 1872.

f) **Valdemar Husted**, født 22. September 1873, død 27. Oktober 1925 i København. — Om Valdemar Husted berettes i „E. Dam: De danske Apotekers Historie“: „Valdemar Husted, født i Silkeborg 22. September 1873, Søn af Overretssagfører Christen Husted og Hustru Marie Vilhelmine Christine. Discipel paa „Løve-Apoteket“ i Herning fra April 1891 til September 1894 (I. Kar.) og farm. Candidateksamen 1896 (II. Kar.) og i Juni 1896 (I. Kar.). Konditionerede derefter paa „Svane-Apoteket“ i Viborg fra August 1896 til Maj 1897, gennemgik Kursus paa Alfred Jørgensens Laboratorium og konditionerede derefter paa „Gammel Torvs Apotek“ i København fra November 1898 til April 1900. Var 1901 Medstifter af og tekn. Direktør for „Akts. Isolationsstoffabrikken“ (København). Købte „Løve-Apoteket“ i Aalborg November 1903 til Overtagelse 11. December s. A. Købesummen var 387.000 Kr. og Bevillingen udstedtes 18. Marts 1904. I 1910 solgte han Apoteket til S. Carstensen. Købte i Januar 1912 „Svane-Apoteket“ i Slagelse til Overtagelse 1. April s. A. Bevilling hertil udstedt 21. Marts 1912. I Maj 1919 solgte han Apoteket til den nuværende Ejer G. J. Møller. Valdemar Husted bor nu som Rentier i Holte“.

Overretssagfører Christen Husted's Familiegravsted findes paa Aarhus Nordre Kirkegaard, Granitsten med stort hvidt Marmorkors bærer følgende Indskrift:

Overretssagfører Christen Husted
f. 2. Marts 1837 — d. 6. August 1899

Endvidere to hvide Marmorplader med Indskrifterne:

I. Vilhelmine Marie Husted

f. 27. Juni 1837 — d. 18. Juli 1895

II. Christen Andreas Husted

f. 24. April 1868 — d. 1. Decbr. 1888

Apoteker Valdemar Husted

f. 22. Septbr. 1873 — d. 27. Oktbr. 1925

F) Frederikke Sophie Husted, født 7. April 1839, død 13. Januar 1840.

G) Henrik Frederik Husted, født 23. September 1840 i Ringkøbing, død i New Castle, gift med sin Kusine Karen Brandt, Datter af Sognepræst i Henne Lønne Gomme Frederik Brandt, født 13. September 1814 i Tryggelev paa Langeland, som Søn af Sognepræst Gomme Frederik Brandt og Hustru Lovise, født Brockdorff.

H) Frederik Husted, født 11. November 1842, død 17. Februar 1843.

I) Eduard Christian Husted, født 26. Maj 1844 i Ringkøbing, død 26. Juni 1929 paa Alderdomshjemmet i Ringkøbing, gift 1. Gang i England (New Castle) med Sahra, der var meget smuk men døde sindssyg, gift 2. Gang i England. Efter at være vendt hjem til Danmark var han en Tid Købmand i Husby, Vestjylland. En Søn af andet Ægteskab, Edvard Vallentin Husted var Lagerforvalter hos Firmaet Gosch i København.

J) Anna Cecilie Husted, født 20. December 1845 i Ringkøbing, død 17. August 1909 i Ringkøbing, gift 6. December 1867 med Stiftsfysikus Erik Begtrup Holst i Ringkøbing, født 12. Oktober 1828 i Sjørslev paa Mors, død 26. April 1907 i Ringkøbing.

K) Juliane Constance Husted, født 23. Februar 1847 i Ringkøbing, død 6. November 1878 i Ringkøbing, gift 12. August 1870 med Sagfører Theodor Severin Frølund, født 26. September 1845 i Holstebro, død 29. Maj 1912

i København (Holte), gift 2. Gang 25. September 1880 med **Jenny Marie Rosenvinge**, født 30. August 1861, død 19. November 1939 i Ringkøbing.

L) **Aksel Valdemar Husted**, født 10. December 1848 i Ringkøbing, død i Amerika. A. V. Husted rejste som ung til Amerika, boede i Chicago, var senere hjemme og købte en Herregaard paa Lolland, men solgte den igen, da han ikke kunde finde sig tilpas her, gift med en Amerikanerinde; maaske det ogsaa var hende, der længtes tilbage.
(Louise Schmidts Optegnelser).

V) **Poul Bettenhaus Husted**, født 19. August 1808, død 13. Marts 1809.

VI) **Anna Husted**, født 12. Marts 1810, død 4. Februar 1864, viedes 22. November 1832 i Ringkøbing til Købmand **Simon Nielsen Johnsen**, Nordby paa Fanø, født i Varde 1806 som Søn af Købmand Niels Johnsen. Simon Johnsen drev en stor og meget omfattende Virksomhed. Ved sin Død, 9. November 1855, betegnes han som Købmand, Kro-, Fabrik- og Brænderiejer, svensk-norsk Vicekonsul, Forligsmægler, Sogneforst. og Dannebrogsmænd.

Deres Børn var:

- A) **Henrich Johnsen**, født 21. Maj 1834. Han var døvstum, men en smuk Mand; Louise Schmidt husker ham fra Besøg hjemme i Ulfkjær. Efter Forældrenes Død var han en Tid i Ringkøbing, blev senere gift og arvede en saa stor Formue, at han med Familie kunde leve af Renterne. Thyra Dyekjær og Louise Schmidt besøgte ham i Sommeren 1893. Thyra og hendes Mand kendte en af hans Døtre, der havde været hos Skovriderens paa Benzon.
- B) **Niels Johnsen**, født 19. Januar 1836, død 20. December 1836.
- C) **Anders Bertelsen Johnsen**, født 13. Juli 1838.
- D) **Laurids Johnsen**, født 23. September 1839.

E) **Christen Johnsen**, født 1. Maj 1848, død 23. August 1878 som Boghandler.

VII) **Poul Frederik Bettenhaus Husted**, født 14. April 1811 i Ringkøbing, død smst. 3. Juni 1869, gift 19. Maj 1837 med **Marie Nielsine Harpøth**, født 1816, Datter af Christian Harpøth, Broder til Originalen Jens Harpøth. En Søster til hende, Anna Christine Harpøth, født 1806 i København, ægtede Sognepræst Peter Tang til Rind og Herning og 1841—52 Præst i Velling, boede som Pastor emeritus paa „Vosborglille“, Nr. Vosborg. Poul Bettenhaus lærte Farverfaget og boede 1834 som ugift Farversvend hjemme hos sin Moder Elise Brockdorff, som da var Gæstgiverinde. Han døde 58 Aar gammel efter flere Aars tiltagende Svaghed. Hans Hustru overlevede ham i næsten seks Aar; hun døde i Ringkøbing 19. Marts 1875.

Deres Børn var:

- A) **Carl Ludvig Husted**, født 1. Maj 1838. Ingen Børn.
- B) **Lovise Frederikke Husted**, født 24. November 1840, død 25. Februar 1866 efter et meget langt Sygeleje. Dødsårsag: Tæring. Ingen Børn.
- C) **Henrik Husted**, født 8. November 1842. Landmand, var en Tid i Kikkenborg, derefter Forpagter af Bildring, Brejning, medens de to Børn Johanne og Augusta Fenger var mindreaarige; rejste til Amerika, hvor han som Farmer i Iowa blev en velstaaende Mand; han solgte Jord til Pacificbanen, der gik over hans Ejendom. Sidst i Firserne, gift med en Skotte, var han hjemme og tænkte paa at blive her, men han opgav det og rejste tilbage til sin Farm, som han havde forpagtet ud.

(Louise Schmidts Optegnelser.)

- D) **Christian Husted**, født 4. Marts 1846 i Ringkøbing. Han lærte Handelen, rejste til Chicago i Begyndelsen af Tresserne. Det gik ham godt, og han blev derovre. (Louise Schmidts Optegnelser.)
- E) **Lise Husted**, født 13. August 1848 i Ringkøbing. Hun var ofte hos sin Moster, der var gift med Etatsraad Tangs Broder, Peder Tang, der som Pastor emeritus boede paa „Vosborglille“ ved Nørre Vosborg. Hun blev gift med Pastor **Nicolai Harboe**, Kateket i Ebeltoft, senere Præst i Hjørring, Provst. Han var af Tangs Slægt, og Lise og han arvede gamle Pastor Tang.
(Louise Schmidts Optegnelser.)

F) **Peter Tang Husted**, født 26. September 1850 i Ringkøbing, lærte Handelen og var 1881 Købmand i Vinderup, senere Ejendomshandler i Aarhus, gift med **Anna Hansine Ullerup**, født i Dalum 19. August 1858.

Børn:

- a) **Marie Nielsine Husted**, født 19. September 1881 i Vinderup, gift Møller, lever som Enke i Bråbrand ved Aarhus.
- b) **Mary Betty Husted**, født 17. Marts 1885 i Aarhus, gift 29. Maj 1910 med Repræsentant H. Gottlieb, Aarhus.
- c) **Louise Frederikke Husted**, født 14. December 1887 i Aarhus, gift Jørgensen, lever som Enke i København.

I Aarhus Vejviser for 1908 er P. Tang Husted opført som Ejendomshandler, boende Vesteralle 21. Paa Aarhus „Nordre Kirkegaard“, Litra N, findes hans Grav med en

stor, smukt udhugget Granitsten bærende følgende Indskrift:

Peter Tang Husted

f. 26. Septbr. 1850, d. 30. Maj 1936

og Hustru

Anna Hansine Husted

f. Ullerup

f. 19. Aug. 1858, d. 12. Aug. 1908.

G) Anna Theodora Husted, født 23. Marts 1857 i Ringkøbing, rejste til sin Broder Henrik Husted i Amerika og blev gift derovre. (Louise Schmidts Optegnelser.)

Anders Husted's Efterkommere.

Som tidligere omtalt flyttede Henrik Husted's og Elise Brockdorff's ældste Søn, Guldsmed Anders Husted, i 1841 med sin Familie fra Ringkøbing til Ulfborg, hvor han havde overtaget Ulfkjær Kro, og i det efterfølgende skal nu berettes om hans og hans Hustru Jesperine Petrine Korsholms Børn og disses Efterkommere.

I) Elise Husted, født 9. Oktober 1828 i Ringkøbing, viet 28. Juli 1853 i Ulfborg Kirke til Ungkarl **Johannes Lauritsen** af Stadil, født 24. Februar 1822 i Stadil, død 8. August 1905 i Ulfkjær. I nogle Aar boede Ægteparret i Bramminge, hvor de drev Kroen „Kikkenborg“, men omkring 1861 vendte de tilbage til Ulfborg og overtog Ulfkjær Kro, og her døde Elise Husted 9. Juni 1873. Paa hendes Gravsten paa Ulfborg Kirkegaard læses følgende Vers:

Farvel, hvil sødt, du ædle Kvinde,
din Bortgang var for os saa tung,
du efterlod et kærligt Minde,
ja, Herren gav, og Herren tog.

Børn:

A) Anna Louise Petrine Lauritsen, født 3. August 1854 i Bramminge, død 13. December 1942 i Ebeltoft, viet 24. Marts 1875 i Ulfborg til Ungkarl Dyrslæge **Asmus Johansen Schmidt**, født 13. Juni 1848 i Fredsted ved Haderslev, død 3. December 1935 i Ebeltoft. Fru Louise Schmidt efterlod sig Slægtsoptegnelser, som jeg flere Steder i Bogen henviser til.

Børn:

- a) Elise Schmidt, født 6. August 1877, død 3. Oktober 1914, viet i December 1897 til Dyrslæge Møller Jensen, Brande.
- b) Albert Johannes Schmidt, Proprietær, Ravnholt, pr. Aalsø, født 18. Juni 1881, gift 20. Juli 1913 med Anna Petersen.
- c) Aksel Viggo Ejner Schmidt, Tandlæge i Aarhus, født 6. Juli 1882, gift 30. Juli 1918 med Rigmor Madsen.
- d) Albert Louis Husted Schmidt, født 5. November 1886, Dyrslæge i Ebeltoft, gift 4. November 1919 med Anna Ejersted.
- e) Louis Schmidt, Gaardejer, født 28. Februar 1890, gift 28. August 1928 med Johanne Juhl.
(Opgivet af Fru Thyra Dyekjær.)

B) Anders Husted Lauritsen, født 24. Januar 1859 i Bramminge, død 8. December 1888 i Frederikshavn, lærte Handelen og skal have været en særdeles dygtig Kontormand; døde ugift.

C) Laurits Lauritsen, født 14. September 1860, død i Amerika.

D) Thyra Lauritsen, født 26. April 1871 i Ulfborg, døbt 2. Juli s. A. Faddere: Enkemød. Stenum, S. Vosborg, bar Barnet, Propt. Chr. Stenum, ibd., Jomfruerne Lise Husted paa Vosborglille og Lovise Lauritsen af Ulfkjær, viet 5. Maj 1891 i Ulfborg til Ungkarl, Dyrslæge **M. Dyekjær**, født 7. Juni 1866 i Ringkøbing.

Kun 21 Aar gammel nedsatte M. Dyekjær sig som Dyrslæge i Grenaa, skaffede sig trods sin Ungdom i Kraft af sin Dygtighed og Flid stor Respekt paa Egnen og i

Aarenes Løb en udbredt Praksis, har været Medlem af Byraadet og er endnu Formand for Delegationen i Den danske Landmandsbanks Grenaa-Afdeling samt Formand for Bankens Repræsentantskab, Rd. af Db. (Presseudtalelse.)

M. Dyekjær.

Fru Thyra Dyekjær har spillet en betydelig Rolle i det offentlige Liv, var fra 1917 til 1937 Medlem af Grenaa Byraad, var Formand for den konservative Byraadsgruppe, for Skoleudvalget, Børneværnet og Biografudvalget, Medlem af Socialudvalget, Asylbestyrelsen, Skolekommissionen og Sygehusbestyrelsen, Tilsynsførende med Fattiggaarden og „De gamles Hjem“, 1936—37 Viceborgmester, fra 1916 Medlem af den konservative Vælgerforenings Bestyrelse for Grenaa og fra 1937 Foreningens Formand, i en Aarrække 2. Suppleant til Landstinget, Medlem af „Danske Kvinders Forsvarsforening“, af Repræsentantskabet for Nationalfonden, Randers Amts Børneværn, Bestyrelsen for Dagbladet „Djursland“ og har i Aarenes Løb været betroet adskillige andre Tillidshverv.

(„Konservatismens Historie“.)

Thyra Dyekjær.

Børn: a) Christian Louis Johannes Dyekjær, Boghandler i Silkeborg, født 25. Februar 1892, gift 11. Januar 1920 med Rigmor Holst, død 6. November 1933. — b) Signe Johanne Dyekjær, født 15. Juni 1894, død 14. November 1920. c) Elith Gerhard Dyekjær, Dyr læge i Grenaa, født 23. Maj 1897, gift 9. Januar 1925 med Ebba Mørch.

E) **Elise Johanne Lauritsen**, født 25. Maj 18⁰⁰ i Ulfborg, døbt 15. Juni 18⁰⁰ i Ulfborg. Faddere: Madame Stenum jun. paa Sdr. Vosborg bar Barnet, Barnets Fader, Dyr læge Schmidt i Ulfkjær, Frk. Lovise Lauritsen og Handelslærling Anders Husted Lauritsen af Ulfkjær. Viet 16. December 18⁰⁰ i Ulfborg til Godsforvalter **Anders Martin Andersen**, efter hans Død 9. Juni 1922 bærer

Elise Husted-Andersen.

Elise og hendes Børn Navnet Husted-Andersen. Godsforvalter Andersen omtales ved sin Død i Pressen som en af Grenaa-egnens gode og dygtige Mænd, hvis Arbejde har sat Spor paa Egnen og vil blive husket. Han var Formand for Bevillingshaverne i Gerrild—Grenaa Banen, Næstformand i Bestyrelsen for Ryomgaard—Gerrild—Grenaa Banen, ligesom han var blandt Bevil- lingshaverne i Ebeltoft—Trustrup Banen. Fra 1912 til 1921 var han

Formand for Grenaa Landboforening, ved hvilken For- enings 50 Aars Jubilæum han ud- nævntes til Ridder af Dannebrog.

Anders Martin Andersen.

Børn:

a) **Bodil Elise Husted-Andersen**, Assistent i „Fængselshjælpen“, født 12. Marts 18⁰⁰.

b) **Adda Thyra Elise Louise Husted-Andersen**, Sølvsmed, født 5. August 18⁰⁰.

Bodil Elise Husted-Andersen

Sit Svendebrev fik hun i København, og efter Studieophold i Tyskland og i Paris drog hun til New York, hvor det ikke voldte hende Vanskelighed at finde Beskæftigelse inden for Faget. Efter nogle Aars Forløb aabnede hun sin egen Forretning paa 1. Avenue, hvor rige Amerikanere er hyppige Kunder og beundrer hendes særprægede Arbejder. Blandt sine Fagfæller er hun

Adda Husted-Andersen.

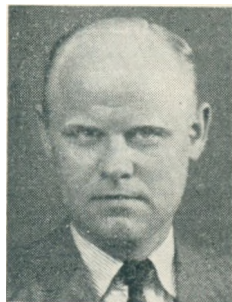
Sven Rass Husted-Andersen.

højt anset og skattet og har i de sidste Aar haft det ærefulde Hverv at være Præsident for „New York Societys of craftsmen“, der har til Formaal at fremme Interessen for Haandarbejdet. Hun er den første kvindelige Præsident, denne Sammenslutning nogen Sinde har valgt.

(Efter „Tidens Kvinder“.)

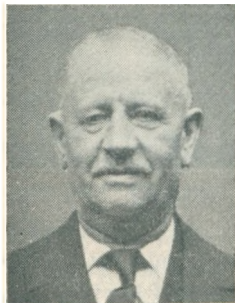
c) **Sven Rass Johannes Husted-Andersen**, født 10. Marts 1904, Landbrugskandidat, mag. agro., Direktør, Korshøjgaard pr. Veksø.

d) **Anders Stig Børge Husted-Andersen**, født 28. Oktober 1905, Landsretssagfører i Thorshavn, svensk Vicekonsul, Ridder af Vasaordenen.

Anders Stig Husted-Andersen.

II) Giertrud Marie Jensine Husted, født 10. Oktober 1830 i Ringkøbing, død 19. August 1860 i Herning, viet 21. November 1856 i Ulfborg Kirke til Ungkarl Manufakturhandler i Ringkøbing **Claus Peter Hansen, født i Vejle 1833 som Søn af Skomager Jens Hansen og Hustru Maren Andreasdatter. Manufakturforretningen i Ringkøbing vilde ikke gaa, og C. P. Hansen flyttede saa til Herning, hvor Hustruen døde.**

Anders Husted Hansen

Senere træffer vi ham som Isenkræmmer i Haarby paa Fyn, gift med **Sophie Mathilde Pfeil. Her**

døde han 16. November 1899.

Børn:

A) Anders Husted Hansen, født 3. December 1857 i Ringkøbing, død 14. April 1844 i Aarhus. (Tilladelse til at føre Familienavnet Husted.) Gift 23. November 1883 i Vejle med **Ida Elise Marie Hansen, født 17. December 1860 i Aalborg, død 25. November 1938 i Aarhus. Som Barn opholdt han sig efter Moderens Død en Del Aar hos sin Morbroder Chr. Husted i Lønne Mølle og uddannedes som Landmand under „Det Kongelige Danske Landhusholdningsselskab“, der 1. November 1878 tildelte ham Lærebrev med Anbefaling. Senere fik han — vel nok gennem Forbindelse med Byfogeden i Aarhus Chr. Jul. Thorup, af hvem han jo var en Slægtning — Ansettelse ved Politiet i Aarhus, var ved sin Død pensioneret og boede sine sidste Aar hos sin Søn **Christian****

Chr. Andreas Holmer Husted

Johanne Catarine Husted

Andreas Holmer Husted, Kommuneassistent i Aarhus, født 18. December 1885 i Aarhus, der med sin Hustru **Johanne Catarine**, f. **Bertelsen** har Sønnerne

Anders Holmer Husted, født 21. Januar 1915 i Aarhus og **John Christian Thorvald Husted**, født 6. Juli 1916 i Hadsten, hvor Faderen da havde en Købmandsforretning.

B) Claudia Petrine Margrethe Hansen, født 13. Oktober 1859 i Ringkøbing, død 17. April 1883 i Haarby paa Fyn.

Hun opholdt sig i min Barndom paa Sønder Vosborg, og var mig som en kær Søster, blev angrebet af Lungetuberkulose og rejste kort før sin Død

John Chr. Thorvald Husted

til sin Fader i Haarby paa Fyn. Hun ligger begravet paa Haarby Kirkegaard.

III) Henrik Andersen Husted, Landmand, født 16. Maj 1833 i Ringkøbing, død 6. April 1905 i Idum, viet 4. December 1866 i Ulfborg Kirke til **Mette**

Claudia Hansen

Henrik Andersen Husted

Kirstine Stenum, født 18. Oktbr. 1842 i St. Meldgaard i Ulfborg, Forlovere var: A. Husted og P. Meldgaard, Kongebrev af 12. November 1866. Henrik Husted havde da overtaget Gaarden Simonstrup i Idum. Denne Gaard var en udpræget Hedegaard, men dens Beliggenhed ved en Aa, som gennemstrømmer Idum, frembød Mulighed for Kultivering ved Overrisling. Han udførte her gennem mange

Aar et stort Kultiveringsarbejde, hvorved Gaarden blev en stor og vurdifuld Ejendom. I øvrigt blev han ved sin høje Aandskultur en i høj Grad agtet og æret Mand i Sognet.

Han døde i Simonstrup 6. April 1905 og blev begravet paa Idum Kirkegaard 14. April s. A. Hans Hustru Mette Kirstine Stenum døde i St. Hestbjerg i Idum 23. Juli 1915 og begravedes paa Idum Kirkegaard 29. Juli s. A.

Børn: **A) Anders Husted**, født 1. Juni 1868 i Simonstrup, gift 5. November 1914 i Lejrskov Kirke med **Gudrun Mouridsen**, født 2. Maj 1884 i Velling Skole som Datter af Lærer Mouridsen.

I Ægteskabet fødtes Børnene:

a) Annelise Husted, født 2. August 1921 i Simonstrup,

b) Tove Husted, født 17. August 1925 i Simonstrup.

Anders Husted overtog Gaarden efter sine Forældre og drev den i en Aar-

Peter Stenum Husted

række, men efter at have afhændet den flyttede han med sin Familie til Holstebro.

B) Peter Stenum Husted, Landmand, født 13. Decbr. 1869 i Simonstrup, gift 31. Oktober 1896 i Raasted Kirke med Christine Jensen, født 9. December 1870 i Ulfborg, Datter af Gaardejer Mikkell Jensen, „Lille Blæsbjerg“ i Raasted

Carl Husted

Peter Husted, der har lært Landbruget hjemme i Simonstrup, overtog Svigerfaderens Gaard, har i mange Aar været i Sogneraadet, Medlem af Skolekommission og Menighedsraad, Medlem af Mejeriets Bestyrelse i ca. 20 Aar og har i Tidens Løb haft mange Hverv i Sognet. („Danske Landmænd og deres Indsats“).

Børn: a) **Henrik Husted, født 26. September 1897 i Blæsbjerg, bor i Holstebro.**

b) **Michael Jensen Husted, født 28. November 1898 i Blæsbjerg, gift 1930 med Karen Pedersen fra Knudsig i Raasted, bor i Gudum ved Lemvig.**

Henriette Borck Clausen

c) **Carl Husted, Landmand, født 24. Decbr. 1899 i Blæsbjerg, har overtaget sin Faders Gaard.**

d) **Martinus Husted, Landmand, født 4. Maj 1901 i Hestbjerg i Idum, bor i Aulum.**

e) **Mette Kirstine Husted, født 10. Novbr. 1902, bor i Mejrurp.**

f) **Henriette Husted, født 31. Oktober 1904 i Blæsbjerg, gift 2. September 1945 med H. Borck**

H. Borch Clausen

Clausen, Overbetjent i Ordenspolitiet, bor i Silkeborg, Frederiksberggade 96.

g) **Petra Husted**, født 31. Oktober 1904 i Blæsbjerg, død, Tvilling-søster til Henriette.

h) **Jens Meldgaard Husted**, Landmand, født 31. Marts 1908 i Blæsbjerg.

i) **Christian Husted**, Lærer, født 31. Marts 1912 i Blæsbjerg, gift 31. Juli 1943 i Brøns Kirke med **Johanne Jensine Johansen**, født 3. Juli 1923 i Brøns, Datter af Købmand Andreas Johansen og Hustru Maren Johansen, født Boesen.

Christian Husted bestod 1929 Præliminæreksamen ved Universitetet i København, 1937 Lærereksamen ved Silkeborg Seminarium, var 1937 Vinterlærer i Borris, af-tjente 1938 sin Værnepligt ved Liv-garden, var 1939 til 1942 Vakance-lærer i Astrup, Sønderjylland, og kaldedes 1942 til Førstelærer og Kirkesanger i Sønder Bork, Ringkøbing Amt.

Jens Meldgaard Husted

Christian Husted

Johanne Husted

Søn: Vagn Stenum Husted, født 23. November 1945.

C) Kathrine Husted, født 18. December 1871 i Simonstrup, død 31. Juli 1934 i St. Hestbjerg i Idum, gift 19. September 1905 i Idum Kirke med Gaardejer **Jens Hestbjerg Henriksen,** Ejer af St. Hestbjerg i Idum, født 14. Januar 1872 i Idum, Søn af Gaardejer Berthel Henriksen, Idumlund. Hestbjerg, der har været

Vagn Stenum Husted

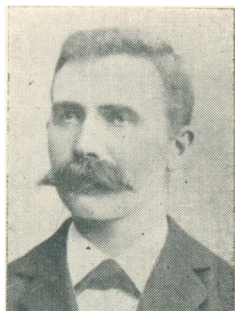
Kathrine Husted

i Slægtens Eje i flere Hundrede Aar, blev overtaget af Henriksen 1905. Han har lært Landbruget hjemme og ude, var paa Ladelund Landbrugsskole 1897—98 og paa Jebjerg Højskole i 3 Maaneder 1891. Henriksen har haft forskellige Hverv gennem Aarene.

(„Danske Landmænd og deres Indsats“.)

Søn: Bertel Hestbjerg Henriksen, født 6. Juni 1908 i Hestbjerg. Ejer af St. Hestbjerg i Idum.

D) Niels Bygum Krarup Husted, Landmand, født 19. Maj 1874 i Simonstrup, død 9. Januar 1920 i „Vangsbjerg“, St. Velling-Smidstrup Sogn, gift 25. Juli 1909 i St. Velling-Smidstrup med **Helga Magdalene Nielsen,** født 27. December 1885 i nævnte Sogn, Datter af Enkefrue Laura Nielsen, hos hvem Husted fra 1. April 1900 til November 1908 var Gaardbestyrer. Han ægtede saa Datteren og fik Gaarden i Forpagtning. I 1916 købte de

Niels Bygum Krarup Husted

Helga Magdalene Husted

„Vangsbjerg“, hvor Husted døde 1920. Sagskyndige har omtalt ham som en ualmindelig dygtig Landmand, Frøavler..

Børn: a) **Henrik Husted**, Vognmand i Krusbjerg, født 8. April 1914 i St. Velling-Smidstrup, gift 16. Oktober 1937 i Herslev Kirke med **Emma Christensen**, født 19. August 1917 i Taulov Sogn. Børn: Mona Lise Krarup Husted, født 5. Februar 1943 i Skovlund, Ansager Sogn, Helga Krarup Husted, født 10. August 1947 i Krusbjerg, Ølgod Sogn.

Henrik Husted

Emma Husted og Mona Lise

b) **Chr. Krarup Husted**, født 24. Juli 1916 paa „Vangsbjerg“, St. Velling-Smidstrup

Sogn, gift 26. Okt. 1940 i Gauerslund Kirke med **Vera Mildrid Lægdsmand Petersen** født 15. Juli 1918 i Farre-Give Sogn.

Vera Mildrid Lægdsmand Husted

Chr. Husted

E) **Henriette Christine Husted**, født 10. Oktober 1876 i Simonstrup, viet 8. Oktober 1903 i Aarhus til Landmand **Jens Nielsen Jepsen**, født 25. Juli 1868 i Voldby.

Henriette Christine Husted.

Børn: a) **Niels Husted Jepsen**, Maskinhandler, boende i Ikast, født 31. Juli 1904 i Skød.

b) **Ellen Husted Jepsen**, Tilskærer, boende i Herning, født 28. Marts 1907 i Skød.

Elise Husted.

c) **Henrik Husted Jepsen**, Tekstilarbejder, boende i Ikast, født 15. Juni 1910 i Thorup.

d) **Harder Husted Jepsen**, Værkfører, boende i København, født 26. November 1912.

F) **Christen Husted**, født 17. Marts 1878 i Simonstrup, hjd., død 12. April s. A. før Daabspublication.

G) **Christen Husted**, født 16. November 1881 i Simonstrup, viet

16. September 1914 i Idum Kirke til **Marie Jensen**, født 26. Maj 1887 i Gaasager i Sir. Ægteparret havde ingen Børn.

H) **Elise Husted**, født 11. Maj 1885 i Simonstrup, viet 26. April 1912 til **Christen Degn**, Landmand, Ejer af Kirkegaard i Ølby ved Struer, født 16. April 1881 i Ølby.

Christen Degn.

Karen Christensen Degn.

Kirstine Christensen Degn.

Henrik Husted Degn.

Børn:

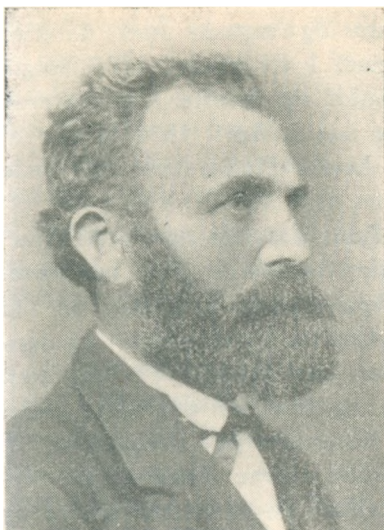
- a) **Karen Christensen Degn**, født 27. December 1914 i Ølby, gift Dahl.
- b) **Kirstine Christensen Degn**, født 15. November 1917 i Ølby, gift Knudsen.
- c) **Henrik Husted Degn**, født 26. November 1920 i Ølby.
- d) **Jens Christensen Degn**, født 20. Oktober 1922 i Ølby.
- e) **Margrete Christensen Degn**, født 18. August 1924 i Ølby.

Jens Christensen Degn.

Margrete Christensen Degn.

Christen Husted.

IV) Christen Husted,
Ejer af Lønne Mølle, født
25. Maj 1835 i Ring-
købing, død 19. Marts
1882 i Lønne Mølle, gift
26. Oktober 1866 i Sct.
Knuds Kirke i Bræm-
minge med **Ingeborg Mar-
grethe Fabricius,** født
9. Februar 1846 i Bram-
minge, Datter af Pro-
prietær Termann Ølgaard
Fabricius og Hustru
Theodora Mussmann til
Bræmminge Hovedgaard.

Da Christen Husted var mellem 6 og 7 Aar gammel, flyttede Faderen til Ulfkjær Kro, hvor Sønnen tilbragte sin Barndom og tidligste Ungdom med at hjælpe til i Bedriften. I 1861 kom han til Bræmminge, hvor han en Tid bestyrede „Kikkenborg“ for sin Svoger Johannes Lauritsen, og i Maj 1864 blev han Forvalter paa Bræmminge Hovedgaard. Selv om Opholdet her kun blev af kort Varighed, idet han efter faa Ugers Forløb indkaldtes som Forstærkningsmand, fik det dog stor Betydning for ham; thi her lærte han sin tilkommende Hustru Ingeborg Margrethe Fabricius at kende. I Maj 1865 kom han til Eisbøl ved Haderslev som Forvalter og skal her have arbejdet ivrigt for den slesvig-ske Sag. — Sidst i Juli 1866

Ingeborg Margrethe Fabricius

købte han Sædding-Nygaard og ægtede kort derefter Ingeborg Margrethe Fabricius. I Efteraaret 1875 solgte han Sædding-Nygaard, opholdt sig derefter om Vinteren paa Skrumsager og flyttede saa 1. April 1876 til den af ham erhvervede Ejendom, Lønne Mølle, hvor han døde 19. Marts 1882.

I en Nekrolog i „Ribe Amts-Tidende og Varde Avis“ for 27. Marts 1882 siges der om ham: „Han har været Sogneraadsmember i N. Nebel-Lydum i 6 Aar, en Tid var han Formand. Som Taksationsmand i Vest- og sønderjydske Kreditforening har han virket i 12 Aar, som Aamtsraadsmedlem i 3 Aar, og han har endvidere været Medlem af en Mængde Komiteer og Bestyrelser, af hvilke vi her kun endnu skulle nævne Komiteen til Nymindegabsagens Fremme, hvilken Sag han med sædvanlig Iver og Nidkjerhed arbejdede for.

I Politikken har han lagt Fundamentet for Venstres Gjærning her i Kredsen og var senere Medlem af Grundlovsværneforeningens Bestyrelse her og af Hovedbestyrelsen. Han var Stiller for de frisindede Folketingsmænd, som ere valgte her siden 1873, og støttede paa alle mulige Maader Demokratiets Sag. Ogsaa paa Landstingsvalgenes Udfald har han øvet stor Indflydelse.

Alle vi, som slutte os til Frihedens Sag, beklage dybt Tabet af den Afdøde, der var en dygtig og trofast Stridsmand for de Ideer, som vi haabe maa blive de sejrende og føre vort lille Land til dets Fremtidslykke, og vi kunne derfor kun med den dybeste Vemod bringe ham vort sidste Farvel. Velsignet være hans Minde.“

Da Christen Husted d. 25. Marts 1882 førtes fra Lønne Mølle for at stedes til Hvile paa N. Nebel Kirkegaard, blev denne Jordefærd en storstilet Sørgehøjtidelighed, der stærkt vidnede om den store Betydning, han havde haft for vide Kredse. Paa Graven rejstes af „Vardekred-

sens Venstre" en smuk Mindesten. Ved hans Side hviler nu hans Hustru Ingeborg Margrethe Fabricius, der overlevede ham i næsten 50 Aar, idet hun døde i København den 17. Februar 1932.

Hendes Ønske om at blive jordet ved sin afdøde Mands Side opfyldtes af hendes Børn, der med Ægtefæller og Børn i Flok og Følge førte hende til Nørre Nebel Kirkegaard.

Christen Husted's Børn:

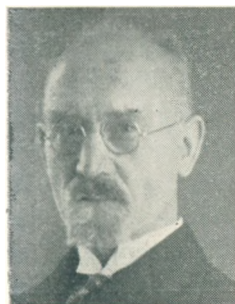
A) **Termanna Husted**, Lærerinde, født 22. December 1867 paa Sædding-Nygaard, død 1947, gift 1898 i København med **P. C. Larsen**, cand. polyt., Afdelingschef ved Københavns Vandværk, født 24. Marts 1869.

Termanna Husted.

Børn: a) **Kirsten Margrethe Larsen**, Tegner, født 24. September 1899 i København.

b) **Henriette Elisabeth Larsen**, født 4. November 1900 i København, Undervisningsleder ved Uddannelsen af Sundhedsplejersker ved Aarhus Universitet.

Anders Husted.

c) **Jens Peter Larsen**, født 14. Juni 1902 i København, Professor, dr. phil., Musikhistoriker, har komponeret Kaldesignalet til Danmarks Radio.

B) **Anders Husted**, Stationsforstander i Nivaa, født 1. Marts 1869 paa Sædding-Nygaard, død 25. Juni 1937 i Nivaa, gift 16. August 1893 i Trinitatis Kirke i København med **Elisabeth Gabriele Nielsen**, født 16. September 1873 i København, døbt i Sct. Johannes

Kirke, Datter af Snedker, senere Detailhandler, Ludvig Benoni Nielsen, født 28. Juni 1824 i Taarnby paa Lolland, og Hustru Else Elsemine Christine, født Hansen, født 29. Januar 1836 i Vindeby, Langeland.

Børn: a) **Else Margrethe Husted**, født 9. Oktober 1894 i Randers, død i Juli 1897 i Helsingør.

b) **Aage Husted**, Vognmand i Nivaa, født 23. September 1897 i Helsingør, Sct. Olai Sogn, gift 15. August 1925 i Lexington, Mass, U. S. A., med **Marie Sofie Kristiansen**, født 14. Marts 1902 i Tranekjær, Langeland, Datter af Murermester Kristiansen.

Elleabeth Gabriele Husted.

Børn:

Edward (Eddie), født 5. Juni 1926, Elisabeth (Betty), født 15. Januar 1928, Evelyn (Evy), født 15. Januar 1928, alle i Lexington, Boston, Mass., U.S.A.

c) **Erik Husted**, Professor, dr. med., født 3. Januar 1900 i Helsingør, Sct. Olai Sogn, gift 16. April 1926 paa Københavns Raadhus med **Karen Margrethe (Kritte) Nielsen**, født 24. Maj 1906 i Varde, Datter af Boghandler Vilh. Nielsen og Hustru Jensine, f. Clausen.

Om Erik Husted meddeler „Kraks Blaa Bog“: Student (Helsingør) 1918, med. Eks. 1925, Reservelæge i Marinen 1925—27, Assistent ved Statens Serumsinstitut 1926—30 og ved Kommunehospitalets kirurg. Poliklinik 1929—30. Dr. med. 1930. 2. Reservekirurg ved Sundby Hospital 1930—32. Prosektor ved Univ. patologisk-anatomiske Institut 1932—33, 2. Reservelæge ved Finsensinstituttets kirurg. Afd. 1933—34. 1. Reservekirurg ved St. Josephs Hospital i Kbhvn. 1934—36, 1. Reservelæge ved Kommunehospitalets 1. Afd. 1936—38. Specialitetsanerkendelse (Kirurgi) 1935. Overkirurg ved Amtssygehuset i Hjørring

1939. Professor i Kirurgi ved Danmarks Tandlægehøjskole 1943. Rektor for Højskolen 1945. Studierejse (Kirurgi) til Tyskland og Wien 1932. Kasserer i Dansk kirurgisk Selskab 1933—39. Formand for Dansk Skiløberforening 1944. Har skrevet: Om Tuberkelbacilpaavisning med Henblik paa dennes Anvendelse i den kliniske Diagnostik (Disputats) samt en Række andre videnskabelige Arbejder.

Hans Vilhelm Husted.

D) **Otto Husted**, Civilingeniør, født 10. Oktober 1902 i Helsingør, Sct. Olai Sogn, gift 10. Oktober 1931 i Garnisons Kirke i København med **Vita Christiane Frederikke Boeck**, født 7. December 1909 i Aarhus Domsogn, døbt 27. Marts 1910 i Kolding, Datter af Kaptajn, Kammerjunker Johan Friederich Hector Emanuel Boeck og Hustru Frederikke (Friede) Nicoline Mathilde Clara Dorothea Sophie, f. von Späth.

Børn: Bente, født 14. April 1936 paa Frederiksberg, Sct. Markus Sogn, Kbhvn. og Else Margrethe, født 22. April 1940 paa Frederiksberg, Sct. Markus Sogn, døbt 30. Juni 1940 i Mariendals Kirke, Frederiksberg.

Anna Marie Sofie Husted.

E) **Valdemar Husted**, født 9. Maj 1870 paa Sædding-Nygaard, død 3. Januar 1871 smst.

F) **Hans Vilhelm Valdemar Husted**, Murer, født 21. Juni 1871 paa Sædding-Nygaard, død 31. Juli 1933 paa Frederiksberg, gift 8. August 1903 i København med **Anna Marie Sofie Nielsen**, født 23. Oktober 1879 i Sumbø, Færøerne.

Børn:

- a) **Ingeborg Margrethe Husted**, født 12. August 1906 i København, gift 18. Juli 1937 paa Frederiksberg med Dyrslæge **Holger Henry Bentsen**, Slagelse, født 1. Februar 1903 i København.
- b) **Elsebeth Husted**, født 21. Oktober 1907 i København, gift 20. Oktober 1929 i Sejerslev, Mors, med Landmand **Kristian Bach**, født 26. Juli 1904 i Draaby, Mors.
- c) **Svend Aage Husted**, Murer, født 2. Juni 1910 i København, gift 14. August 1937 i København med **Helga Madsen**, født 7. Juli 1911 i Farum.

G) Theodor Fabricius Husted, Skindhandler, født 13. September 1873 paa Sædding Nygaard, død 26. April 1935 i Hillerød, gift 16. Oktober 1900 i Frederiksberg med **Olga Augusta Marie Andrea Bech**, født 24. April 1878 i Frederiksberg, død 1. Oktober 1933 i Hillerød.

Børn:

- a) **Christen Husted**, Raavare & Læderhandel i Hillerød, født 26. Juni 1903 i Frederiksberg, død 25. Juni 1947, gift 10. Juli 1927 i Frederiksværk med **Gerda Marie Nielsen**, født 15. November 1908 i Frederiksværk.
- b) **Elisabeth Husted**, født 5. Juli 1904 i Frederiksberg, gift 16. Oktober 1927 i Montreal, Canada, med Disponent **Jørgen Jørgensen** i Hillerød, født 2. December 1905 i Hillerød.
- c) **Henriette Husted**, født 18. Juli 1909 i Hillerød, gift 9. Oktober 1931 i Skern med Forsikringsinspektør i Skern **Jens Kristian Ruby**, født 20. Oktober 1901 i Fjaltring.
- d) **Ingeborg Margrethe Fabricius Husted**, født 24. April 1913 i Hillerød, gift 20. Marts 1943 i

Varde med Vognmand **Jørgen Jørgensen**, født 7. April 1913 i Bøvling, bor nu Nyhuse, Slotssognet, Hillerød.

Christen Husted's Børn med Gerda Marie Nielsen:

1. Carsten Fabricius Husted, født 9. Oktober 1927 i Hillerød.

Petra Husted

2. Hother Fabricius Husted, født 9. Oktober 1933 i København.

3. Gunnar Fabricius Husted, født 9. Januar 1940 i København.

H) **Svend Aage Husted**, født

4. Februar 1875 paa Sædding Nygaard, død i København 18 Aar gammel.

I) **Henriette Elise Husted**, født 16. Marts 1876 i Lønne Mølle, død i København 14 Aar gammel.

J) **Holger Husted**, født 15. Maj 1877 i Lønne Mølle, død 11. Februar 1878 i Lønne Mølle.

K) **Petra Husted**, født 13. Juli 1878 i Lønne Mølle, død 22. Juli 1878 i Lønne Mølle.

L) **Petra Husted**, født 3. Februar 1880 i Lønne Mølle, ugift, Asylbestyrerinde.

V) **Ane Husted**, født 24. Januar 1838 i Ringkøbing, viet 19. Juni 1860 i Ulfborg Kirke til Ungkarl Christen Rahberg. Denne omkom ved et Ulykkestilfælde i Holstebro. Herom oplyser Kirkebogen for Ulfborg: „Død 31. Juli 1866. Christen Rahberg Jensen, gift Postcontrahent og Fæster af Stedet Knudstrup i Sønderkær døde ved at vælte paa Broen i Holstebro, idet han knuste den ene Side af Hovedet og kun levede 4 Timer derefter. Liget førtes fra Holstebro til Ulfborg. Lægeattest fra Distriktslæge Gleerup før, at Liget var synet af ham.“ En Søn af

Ane Husted.

Ægteparret, Anders Husted Jensen, født 3. Maj 1863, døde ugift af et Hjerteslag 28. Februar 1889 i Idum. — Fra Staby Kirkebog: Copulerede i Kirken 20. December 1867 Ungkarl Christian Peter Østergaard, født 10. August 1843 og Enkekone Ane Husted af Søborg, født 24. Januar 1838. — Efter i en Aarrække at have drevet en Gaard i Lillelund i Ulfborg flyttede Peder Østergaard med Hustru og en talrig Børneflokk til København, hvor han efter nogle Aars Forløb opnaede en Stilling ved Provinsarkivet. Han døde 13. December 1918, og hans Hustru 27. Juli 1919. Deres Grave findes paa Solbjerg Kirkegaard, Frederiksberg. I Deres Ægteskab fødtes Børnene:

Christian Peter Østergaard.

A) **Christen Rahberg Østergaard**, født 16. Januar 1869, død 18. April 1869.

B) **Peter Krarup Østergaard**, født 23. Marts 1870 i Ulfborg, lærte som Kok hos Fru Nimb, arbejdede flere

Aar ved Faget i Tyskland, var derefter Restauratør i København, gift 25. April 1911 med Juliane Vilhelmine Pedersen, født i Kalundborg 19. Februar 1891, Datter af fhv. Boghandler Thorvald Pedersen og Hustru.

C) **Lovise Østergaard**, født 2. November 1872 i Ulfborg, død 10. Maj 1945, viet 15. November 1897 til Anders Peter Jensen, født 6. August 1870 i Mørkøv. Datter: Edith Louise Jensen, født 14. September 1903 i København, gift med Konstruktør Niels Larsen.

D) **Ole Østergaard**, født 27. Februar 1875 i Ulfborg, død 13. Januar 1877.

E) **Henriette Christine Østergaard**, født 18. Juli 1876 i Ulfborg, rejste til Amerika 1901, gift med Hans Christensen, født 3. Maj 1867 paa Hardenberg pr. Sakskebing.

F) **Peder Østergaard**, født 4. Maj 1879 i Ulfborg, rejste til Amerika 1901, død.

G) **Anna Østergaard**, født 4. Maj 1879 i Ulfborg, gift med Tømrer Lars Peter Larsen, født 14. Februar 1876 i Bjerreby Svallerup Sogn.

H) **Olga Christine Østergaard**, født 22. September 1880 i Ulfborg, gift med Harald Christian Irgens, født 28. November 1871 i Bergen.

I) **Christen Husted Østergaard**, født 15. November 1882 i Ulfborg, lærte Murerfaget, blev Svend 1901, Bud ved Rigsarkivet 1910, nu Kustode, dek. med Dannebrogsmændenes Hæderstegn samt islandsk Fortjmed., gift 15. April 1910 med Lydia Anna Pedersen, født 8. December 1886 paa Frederiksberg, Datter af Frederik Oskar Pedersen og Nathalie Buchardt.

Børn:

a) **Poul Husted Østergaard**, født 5. Juli 1912 i København.

b) **Jørgen Knud Husted Østergaard**, født 19. September 1921 i København, begge ansat i Manufakturfirmaet „Holger Petersen“, København.

VI) Henriette Christine Husted født 20. September 1840 i Ringkøbing, død 1. Juni 1876 paa Sønder Vosborg, viet 10. November 1865 i Ulfborg Kirke til Christen Stenum, Ejer af Sønder Vosborg, iøvrigt omtalt under Slægten Stenum.

VII) Lovise Husted, født i Ulfkjær 18. Januar 1844, død i Ulfkjær 1849.

VIII) Niels Bygum Krarup Husted, fødtes i Ulfkjær 16. Februar 1847 og døde 23. Januar 1870.

Han lærte Handelen hos Holst & Schou, Holstebro, og var paa deres Kontor, til han Nytaar 1869 kom til Randers som Dragon. Den strenge Vinter dette Aar bragte ham en Forkølelse, der efterfulgtes af Lungetuberkulose; til Oktober kom han til Ulfkjær som kasseret af Tjenersten og var saa i Ulfkjær hos Lauritsen og Hustru til sin Død. Han var forlovet med Frk. Amalie Jensen, Lægaarden ved Holstebro. Hun blev senere gift med Prokurator, Bankdirektør Aggerholm i Holstebro.

Meddelt af min Kusine Louise Schmidt, født Lauritsen.

IX) Jesper Peter Korsholm Husted fødtes i Ulfkjær 26. December 1849. Han var i Handelslære hos Købmand Thuesen i Haderslev, da han 14. August 1868 druknede under Badning i Haderslev Fjord.

ADELIGT BLOD

Adeligt Blod.

Allerede i min Barndom var det blevet mig fortalt, at min Moder havde adeligt Blod i sine Aarer, men nærmere Besked om dette Forhold fik jeg ikke. Af min Moder selv kunde jeg jo ikke faa noget at vide herom, da hun døde, før jeg blev fem Aar gammel. Maaſke har denne Mystik med Hensyn til min Moders Afstamning været en medvirkende Aarsag til, at jeg i en modnere Alder gik i Gang med en Undersøgelse af mine Forældres Afstammingsforhold ved Besøg i Arkiver og Biblioteker samt paa Kirkegaarde i Vestjylland.

Saaledes stod jeg en stille Sommeraften paa Ringkøbing Kirkegaard ved en Grav, hvis prægtigt udhuggede Sten skulde fortælle mig lidt om dem, hvorfra det adelige Blod i min Moders Aarer stammede. Med spændt Opmærksomhed læste jeg Stenens noget forvitrede Indskrift og skrev den ned.

Jeg erfarede her, at min Moders Oldeforældre tilhørte de to Adelsslægter v. Brockdorff og v. Pultz, af hvilke mange har tjent den danske Konge som Rytterofficerer.

Om disse to Slægter anføres her, i Hovedsagen med „Danmarks Adels Aarvog“ som Kilde og med Tilladelse af Foreningen til Udgivelse af nævnte Aarvog, samt efter „Bobé: Slægten Ahlefeldts Historie“, efterfølgende Oplysninger.

Herunder gemmes de
Jordiske Levninger
af

Ritmester

**Christian Ehrenreich
v. Brockdorff**

f. d. 12. September 1734.

Indgik Egteskab

d. 9. Juni 1763 med

Frøken

Henriette Christine Pultz.

Døde d. 20. August 1819
i en Alder af 85 Aar.

Femten Børn var Frugten
af deres Egteskab, hvoraf
de 6 modtage den afdøde
i Evigheden. Hans efter-
ladte Enke med 2 Søn-
ner og 6 Døtre samt en
talrig Familie, der med
dyb Højagtelse satte ham
dette Minde, ønske Fred
over den Retsindige
Hedengangne.

Paalagt 1826.

Herunder gemmes de
Jordiske Levninger
af

Fru

**Henriette Christine
Brockdorff**

født Pultz

fød den 21. Maii 1747,
død den 1. April 1825.

Har levet i Egteskab i
56 Aar med Ritmester
Christian Ehrenreich
v. Brockdorff,

ved hvis Side Hun her-
under er nedsænket og
genforenet med sin for-
hen afdøde i Evigheden.

Fred være med den
Retsindige Hedengangne.

Slægten Brockdorff,

der tidligst af alle navnkundige Slægter af det holstenske Ridderskabs saakaldte Originarii allerede forekommer 1220 i Holsten, fører i Skjoldet en mod højre skraat stillet vinget Sølvfisk i Blaåt.

Slægtens Stamsæde er den i Wilstermarsk beliggende Lokalitet Brockdorff (Brucktorp), af hvilken der nu kun er faa Spor tilbage i nogle smaa Jordstykker, der kileformet skærer sig ind i Marskens regelmæssige Grøftelinier ved Elbdiget, men netop her har Elben bortskyllet en temmelig bred Rand af Kysten. Samtlige Linier af Slægten kan føres tilbage til en fælles Stamsfader Markvard Brockdorff, der levede i Begyndelsen af det 14. Aarhundrede.

Hr. Markvard Brockdorff, der allerede **1336** var Ridder, var **1342** blandt Medloverne for Greverne af Holstens Erklæring om at ville underkaste sig Voldgift i deres Strid med Valdemar Atterdag og Hansestæderne. En Ditlev Brockdorff var Christian den Andens Lensmand paa Flensborghus. En yngre Ditlev Brockdorff var Landraad, Amtmand og Befalingsmand paa Sønderborg Slot, da Kong Christian den Anden interneredes der. Han hørte til Christian den Tredies Tilhængere, og under Grevefejden an betroede Kongen sin yngste Søn Hans til hans Varetægt. Kort Tid efter udnævntes han til General. En Joachim Brockdorff udmærkede sig **1559** i Krigen mod Ditmarsken.

Min Tipoldefader Ritmester Christian Ehrenreich von Brockdorff, der ligger begravet paa Ringkøbing Kirkegaard, tilhører „den yngre danske Linie“ af Slægten, der har sit Udspring fra „Linien Rohlstorf“.

Denne udgaar fra **Joachim Brockdorff** til Wensin, Stocksee, Rohlstorf og Altenhof, født **20. Juli 1607**, død **12. April 1680**, begravet **11. Juni** i St. Nikolai Kirke i Kiel, immatriculeret i Padua **1626**, var Hofmester hos Hertug Adolf, gift **1. Gang 1630** med **Anna Margrethe Pogwisch**, der døde **18. Oktober 1639**, gift **2. Gang 1640** med den sekstenaarige **Anna Margrethe Rantzau**, Datter af Jesper Rantzau til Siggen og Hustru Catharine Brockdorff.

Med **Anna Margrethe Rantzau** havde **Joachim Brockdorff** Sønnen **Ditlev Brockdorff** til Rohlstorf, Osterrade og Kluvensick, Gaarz, Rosenhof, Manhagen, Hohenlied, Travenort, Saxtorp, Wisselbjerg og Grimsted, født **6. Oktober 1642** paa Wensin, immatriculeret **1661** i Rostock, **1662** i Greifswald, Helmstedt og **Orleans**, **1663** i Groningen, **1666** i Siena, **1701** Landraad, storfyrstelig holstengottorpsk Konferensraad, oprettede **1724** de Brockdorffske

Familiehuse i Kiel til Bolig for hans Efterslægt, ophævet 1804, død Natten mellem 14. og 15. Oktober 1732 paa Rohlstorf, gift 1. Gang 20. August 1667 med **Margrethe Øllegaard von Ahlefeldt**, født 9. September 1650, død 28. Februar 1706, Datter af Amtmand i Flensborg og Haderslev Cai v. Ahlefeldt og Margrethe Rantzau, gift 2. Gang 3. Marts 1711 med Bertha Cathrine v. Ahlefeldt, født 1646, død 2. September 1721.

Skønt Ditlev Brockdorff havde faaet en udpræget Verdensmandsopdragelse ved Studier og Rejser i fremmede Lande, afviste han Tilbud om diplomatisk Ansættelse og indtraadte først sent i Embedsvirksomhed (1701). Hans Levevis var ikke pletfri, idet han allerede i sin første Hustrus Levetid stod i Forhold til Bertha Cathrine Ahlefeldt, med hvis Datter Anna Cathrine han 1692 giftede sin Søn Cai Brockdorff, og som han i sin høje Alderdom ægtede, hvorved hun blev Svigermoder til sin egen Datter, som — vist med god Grund — hadede baade hende og Ditlev Brockdorff. Parret var energiske Godssamlere, og Brockdorff blev en af Holstens største Jorddrotter. En af ham anlagt Jordebog for Saxtorp vidner om hans omhyggelige Godsdrift. Ogsaa for Skolevæsenet paa sine Godser skal han have draget Omsorg; der blev sagt i en Ligprædiken over ham, at han havde været „einer der grössten Freunde von Kirchen, Schulen und Predigern“, og han gjaldt for en god Kender af de græsk-romerske Forfattere.

Med Margrethe Øllegaard v. Ahlefeldt havde Konferensraaden Sønnen **Joachim v. Brockdorff** til Grosser Nordsee, Grimsted og Assendrup, født 23. Maj 1685, død 1. Juli 1714, hertugelig braunschweig-lüneburgsk Kammerjunker i Wolfenbüttel, gift 1706 med **Charlotte Amalie Baronesse v. Brockdorff**, Datter af Schack Friherre Brockdorff til Friherreskabet Scheelenborg, og Sophie

Charlotte Friherreinde Vitinghof, kaldet Scheel til Baroniet Scheelenborg. Af dette Ægteskab fremgaar

„Den yngre danske Linie“

med Sønnen **Major Henrik v. Brockdorff** til Wisselbjerg, født o. 1710, død 1745, bisat 4. Februar i Preetz, gift 1734 paa Seestermüh med Sophie Amalie Baronesse Kielmann von Kielmansegg, Datter af Christian Albrecht Kielmann von Kielmansegg og Hustru Ilsabe Sophie v. Preen, Datter af Generalmajor Adam Ehrenreich v. Preen.

Wisselbjerg i Alslev Sogn, Skads Herred, der nu kun er en almindelig Bondegaard, var indtil 1770, da Godset udstykkedes, og en Del af Hovedgaardens Enge bortsolgtes, en meget anselig Gaard med stort Gods til, beskyttet ved Grave om hele Gaarden. Af disse Grave og en Grav, der skilte Borggaarden fra Ladegaarden, findes endnu tydelige Spor. Af den gamle Hovedbygning, der har bestaaet af fire Fløje, staar nu kun den nordlige Del af den tidligere Portbygning. 1706 skødedes Wisselbjerg til Kammerjunker Major Daniel Rantzau til Florupgaard og overtoges ved dennes Død 1726 af hans Svigerfader Konferensraad Ditlev Brockdorff til Rohlstorf. Dennes Sønner solgte 1732 Gaarden til Major Henrik Brockdorff, hvis Børn ejede den fra Faderens Død 1745 til 1757, da de skødede den til Oberst Joachim Brockdorff, død 1766.

I Alslev Kirke hænger over Knæfaldet en smuk Lysekrone, der er ophængt af Henrik Brucktorp som Paa-skønnelse for et Barns Begravelse i Kirken. (Ditlev Jokum, født 23. August 1735 paa Wisselbjerg, død 1736 smst.)

Henrik Brockdorff til Wisselbjerg nævnes i Skolefundatsen for Alslev og Hostrup Sogne af 29. April 1740 som boende i Preetz (By i Holsten mellem Kiel og Lübeck). Han var storbritannisk Kapitain. Med sin Hustru havde han Sønnen Ritmester **Christian Ehrenreich**

v. Brockdorff, født 1736 paa Wisselbjerg, død i Ringkøbing 20. August 1819.

Med Hensyn til Ritmesterens Fødselsaar er der en Uoverensstemmelse mellem Gravstenen paa Ringkøbing Kirkegaard og Alslev Kirkebog, der udviser 1736 mod Gravstenens 1734. Kirkebogen, der naturligvis har Ret, oplyser:

4. Søndag efter Helligtrekonger 1737 — 3. Februar — blev „høyædle og velbaarne Hr. von Brucktorps Søn paa Wisselbjerg, som den 14. December 1736 af mig var blefven hiemdøbt og kaldet Christian Ehrenreich, ført til Kirchen.“ Navnet Ehrenreich har han sikkert efter sin Mormoders Fader Generalmajor Adam Ehrenreich v. Preen.

1752 immatriculeres han i Kiel, 1755 Kornet i sjæll. Rytter-Reg., 1757 Ritmester, garnisoneret i Husum fra 1757 til 1761, da han afskediges. 9. Juni 1763 vies han i Middelfart til **Henriette Christine Pultz**.

Slægten v. Pultz,

der efter en Tradition af tvivlsom Art stammer fra Irland, kom til Danmark i det 17. Aarhundrede.

Kaptajn Henrich Christian v. Pultz og Major til Hest Hans Friederich v. Pultz blev henholdsvis 11. Maj 1786

1686

og 3. Januar 1693 naturaliserede som dansk Adel. Disse Naturaliseringspatenter omtaler intet Vaaben, men Slægten førte i Skjoldet en oprejst naturligfarvet Løve holdende en Kugle i Forpoterne i hvidt Felt og paa Hjelmene en lignende halv Løve mellem to hvide Vesselhorn.

Linien af 1693.

Hans Friederich von Pultz til Rygaard (Gudme Herred), født 1655, var 1677 Kornet ved 1. sjæll. nation.

Rytter-Reg., 1683 Løitnant, 1689 Ritmester, 1692 Major, 3. Januar 1693 naturaliseret som dansk Adel, 1700 Chef for et Korps af Herregaardsskytter og Jagtbetjente, 1709 Oberst, død 1. Juli 1714, begravet i Langaa Kirke, gift med **Marie Pedersdatter Hovenbek**, født 1674, begr. 4. Maj 1707.

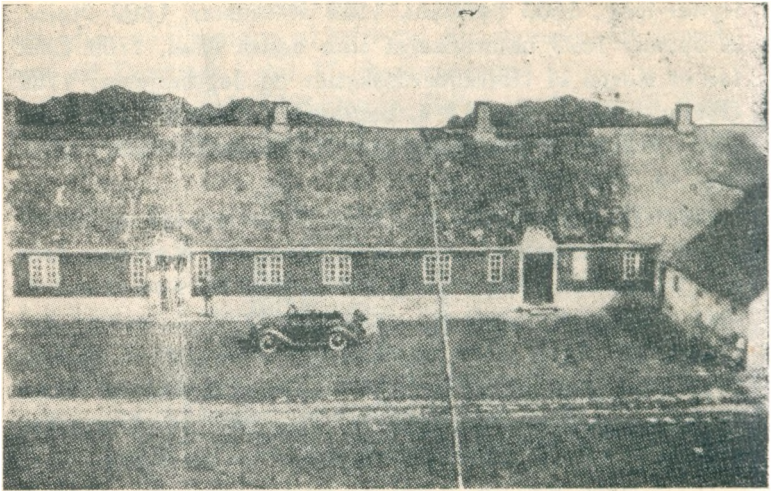
Henrik Christoph v. Pultz til Møllegaard og Skovsgaard paa Langeland, Søn af forannævnte Ægtepar, døbt 16. September 1699 i Langaa Kirke, 1718, Kornet ved 1. sjæll. nation, Rytter-Reg., afskediget 1722, Ritmester, begravet 28. April 1759 i Humble Kirke, gift 4. August 1728 smst. med **Birgitte Sophie Jørgensdatter Kaas** til Skovsgaard, født 4. Marts 1711, død 19. November 1759, begravet 7. December s. A. i Humble Kirke.

Major Friederich v. Pultz, Broder til ovennævnte Henrik Christoph, døbt 24. December 1694 i Langaa Kirke, død i Skanderborg 17. Maj 1766, var Overførster og Vildtmester i Skanderborg med flere Amter og ligger med flere af sine Børn begravet i Skanderborg.

Henriette Christine Pultz, Datter af Henrik Christoph og Birgitte Sophie Jørgensdatter Kaas, var født 1747 og altsaa kun 16 Aar gammel, da hun 9. Juni 1763 i Middelfart viedes til Ritmester Christian Ehrenreich v. Brockdorff.

Ad Omveje fra Middelfart til Ringkøbing.

Parret boede først et Par Aar paa Fyn, 1764 i Brendrup, 1765 paa Klarskovgaard, der Aaret efter kom til at tilhøre „Madame de Hansen“, en af Frederik den Femtes Elskerinder, men 1766 køber Ritmesteren i Viborg paa Dødsboauktionen efter Raadmand og Fyrforvalter Hans Olufsen for 28600 Rd. Hessel i Aalsø Sogn og Grenaa Mølle. 1769 afhænder han Hessel for 34200 Rd. til Forpagter Søren Jensen Mønsted og køber derefter 1770 Rugballegaard i Hover Sogn, Vejle Amt, for 5784 Rd.,

Søndervang i vore Dage

men sælger den 1773 for 6990 Rd. 1774 – 77 bor han paa Slumstrup, Sædding Sogn, hvorefter han 1778 af General-auditør Andr. Høyer for 32000 Rd. køber Søndervang og Østertoft i Stadil.

Stadil Sogn omgives mod Syd og Vest af Ringkøbing Fjord, hvis Bredder her er bevoksede med kraftige Rørskove, inden for hvilke der findes frodige Engstrækninger. Lidt Nord for Fjorden i det noget højere liggende Agerland laa den gamle Herregaard Søndervang, der i gamle Dage som de fleste Herregaarde var en Fæstning, og endnu ses svage Spor af de gamle Voldgrave. Hovedbygningen, der allerede ved Midten af det 18. Aarhundrede var forfalden, skal have bestaaet af tre Fløje, hvoraf Hovedfløjen mod Øst i to Stokværk. Ladegaarden mod Vest var stor og i god Stand og skal efter gamle Sagn have ligget inden for Gravene, over hvilke Vindebroer fra Syd og Nord førte ind paa Gaarden.

Naar et Dødsfald kunde ventes paa Søndervang, skulde man forud ved Midnatstid kunne se den søndre Port springe op og en Ligvogn med sorte Heste komme kørende ind derigennem for efter en kort Tid at have holdt stille i Gaarden at fortsætte ud gennem den nordre Port ad Kirken til.

Paa denne Gaard boede Ritmester Brockdorff med sin Familie fra 1778 til 1792. For sine Bønder skål han have været en haard Herre, der, hvad Hoveri og andre Ydelser angaar, fordrede sin Ret og lidt til, men heller ikke over for sin egen Person var han ømskindet, hvilket fremgaar af følgende Fortælling om ham. Engang havde han haft det dobbelte Uheld at faa brækket sit ene Ben og af Lægen at faa det sat skævt sammen. Han satte det da mellem en Dør og en Dørkarm og brød det i Stykker igen for saa at faa det sat rigtigt sammen. At han ikke har haft Held med sig i dette Stykke, derom vidner en Ansøgning fra ham til Kongen, hvori han skriver: „Kongen vil dermed glæde sin Tjener, en gammel elendig Mand, der gaar paa eet Ben og to Krykker, og som har Kone og ni næsten alle umyndige Børn at forsørge“.

Her paa Søndervang voksede Børnene efterhaanden til, men ogsaa over for dem synes han at have været en streng Herre, der krævede, at de skulde føje sig efter ham, selv i Hjerteanliggender.

Paa Stadil Kirkgård, nær ved Kirken, i en Grav, der dækkes af en stor udhugget Sten, hviler de jordiske Levninger af Datteren Henriette Brockdorff, født 16. Juni 1770 paa Rugballegaard, død 21. Maj 1788. Officielt betegnes hun som forulykket, men Sagnet giver en anden Forklaring. Niels Borck, der var Degn i Stadil 1787-1806, skål, da han som ung Lærer kom til Stadil, have fattet Kærlighed til Ritmester Brockdorffs Datter Henriette, som gengældte hans Følelser, men da hendes Forældre fik

Kundskab herom, modsatte de sig denne Forbindelse, hvorfor Datteren tog sig selv af Dage.

Jeg har dvælet ved hendes Grav og følt mit Sind bevæget ved Tanken om hende, der saa dyrt maatte betale for sin korte Kærlighedslykke. Mine Tanker fandt Udtryk i et Par Vers.

Hvorfor gaar vel Herren til Søndervang
omkring med saa mørke Miner?
Et Rygte paa Egnen er kommet i Gang
om Datteren; Rygtet ham piner.

En adelig Jomfru — en usselig Degn —
den Skam er dog ej til at bære!
Fra adeligt Ophav af Trusler en Regn,
om ikke hun vogter sin Ære.

Hun elsker sin Degn, og med sorgfyldt Sind
hun vanker ad Stier saa øde
betaget hvert Haab og med Graad paa Kind;
sin Ven hun jo ikke tør møde.

Da skimter hun Aaen i Måjnattens Skær,
hun synes, Smaaavoverne kalder
med Vennens Røst, og fra Gangtræet dér
fortryllet i Aaen hun falder.

Norner spinder Skæbnetraade,
Traad til Sorg og Traad til Lykke,
Nornespindets stærke Traade
knytter sammen, skiller ad.

Datteren Charlotte Augusta, født 25. Juli 1774 paa Slumstrup, viedes 10. Oktober 1790 i Stadil Kirke til Købmand i Ringkøbing Andreas Christen Bygum Feld, der senere bosatte sig i Holstebro, hvor han døde 31. Maj

1818, 50 Aar gammel. Hans Enke døde smst. 9. Januar 1824.

En anden Datter, Sofie, født 15. September 1776 paa Slumstrup, viedes 16. September 1792 i Stådil Kirke til Strandinspektør i Ringkøbing Tolddistrikt, senere Told- og Konsumtionsinspektør i Vejle, Krigsråd Bendix Andreas Heide, født i Trondhjem 1743, hvis første Hustru Kirstine Frisenberg var død i Ringkøbing 1791.

Han døde i Vejle 1805 og hans Enke viedes 17. Marts 1810 i Ringkøbing til Proprietær Jens Peter Fuglsang til Udstrup i Sdr. Nissum Sogn, Sofienlyst i Nørlem Sogn, og „Haabet“, Voldbjerg Vestermark i He Sogn, født 6. November 1780 i Ringkøbing. De døde begge i He, han 18. Marts 1854, hun 23. Juli Aaret efter.

Det gik med Søndervang som med saa mange andre Herregaarde paa de store Landboreformers Tid. Regeringen opmuntrede jo dengang overalt til Indførelse af Selveje, og det kan ikke undre, at Bønderne paa Godset benyttede den første Lejlighed, der frembød sig for dem, til at blive Selvejere. Det fortælles, at Brockdorff ved en Skatteansættelse, hvor man havde ansat Gaard og Gods til en Værdi af 40 000 Rd., følte sig forurettet og tilbød at sælge Bønderne det hele for nævnte Sum. To Bonde-mænd slog til paa de øvrige Bønders Vegne, og en Købekontrakt blev skrevet paa ustemplet Papir. Herremanden fortrød dog meget snart Handelen og paastod nu, at Kontrakten var ugyldig, fordi Papiret var ustemplet. I denne Forlegenhed satte Bønderne deres Haab til Kongen, og de to Mænd, der havde sat sig i Spidsen for de øvrige ved Handelens Afslutning, foretog nu den lange, besværlige Rejse til København, hvor de fremstillede sig for Kronprins Frederik og forelagde Sagen for ham. Han tog naadigt imod dem og sagde til dem: „Rejs kun hjem med Fred, I to gamle Mænd, I skulle nok ske jer Ret!“ Salget blev godkendt. Brockdorff skulde fraflytte Gaarden

1. Maj 1792 og bosatte sig saa med sine fem hjemmeværende Børn i Ringkøbing. Den ældste Søn, Henrik, født 27. Marts 1765, og Broderen Christian Ehrenreich, født 10. Maj 1773 paa Rugballegaard, var Officerer og laa i Garnison. 1792 var tilbage i Hjemmet fire Døtre og en Søn, alle fødte paa Søndervang, nemlig: Lovise, født 6. November 1777, Elise, født 1. Oktober 1779, Juliane, født 11. Oktober 1780, Karen, født 24. Oktober 1784, og Frederik Ludvig, født 8. September 1788. Sidstnævnte døde allerede 12. Juni 1794.

Ringkøbing havde paa denne Tid kun mellem syv og otte Hundrede Indbyggere, men var efter Datidens Forhold en ret livlig Handelsby, der trods de vanskelige Besejlingsforhold ejede en lille Handelsflaade, der besørgede en betydelig Del af Udførselen fra det vestlige Jylland.

Handelsstanden har været den fornemste og førende Del af Byens Borgerskab, og hos den og hos Embedsstanden har Brockdorfferne ganske naturligt søgt deres Omgang.

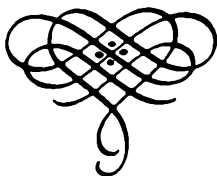
Saaledes viedes den syttenaarige Lovise Brockdorff 19. September 1794 i Ringkøbing til den 27 Aar ældre Told- og Konsumtionsforvalter Jakob Alsbach, født 15. September 1750 i Wardal i Norge. Han døde dog allerede 21. September 1800, hvorefter hans endnu unge Enke 29. December 1803 i Vantinge viedes til Sognepræst i Tryggelev paa Langeland Gomme Frederik Brandt, født 12. August 1773, død 12. November 1829 i Tryggelev. Lovise døde 29. April 1848 i Vantinge.

Juliane Brockdorff viedes 17 Aar gammel 26. Januar 1798 til Købmand i Ringkøbing Povl Frederik Bettenhaus, født 1769 i Ringkøbing, død 7. December 1815 smst. Efter to Aars Enkestand viedes hun 3. Januar 1817 til Købmand, Ejer af Tim Mølle, Peder Smidt Schouboe, født 1784 paa Bjerregaard i Skodborg Herred (Rom Kb.), død 1. Juli

1849 i Ringkøbing. Hans Enke døde 27. Marts 1854, 74 Aar gammel.

Da Karen Brockdorff var 22 Aar gammel, blev hun 22. August 1806 gift med Købmand Jens Christian Juulsgaard til Møltrup, der var født 15. Marts 1778 i Staby og døde 10. Oktober 1854 paa Holmsland (begravet i Ringkøbing). Karen døde 17. Juni 1852 i Ringkøbing.

Hendes Søster Elise Brockdorff, der blev min Oldemoder, ægtede 20. August 1802 Købmand Henrik Husted, men om dem og deres Efterkommere er der berettet i det foranstaaende.

STAMTAVLER

Stamtavler.

Tavle I.

Poul Simonsen, 1688 Gaardmand i Knudsig, Raasted.

Simon Poulsen, Gaardmand i Lille Stenum, f. o. 1670 i Knudsig, g. m. *Inger Christensen*, d. 1733.

Christen Simonsen, f. 1714 i Lille Stenum, g. m. *Rebecca Hansdatter*, f. 1708.

Christen Christensen, antaget Navnet Steenum, f. 1758 i Lille Stenum, 1802 Ejer af Sdr. Vosborg, g. m. *Sophie Hansdatter Søe*, f. 1763 i Buurgaard.

Peder Stenum, f. 1806 paa Sdr. Vosborg, g. m. Enken i St. Meldgaard *Karen Laustdatter*, (Lauritsdatter), f. 1799 i Tim.

Christen Stenum, født 1839 i St. Meldgaard, 1865 Ejer af Sdr. Vosborg, g. ¹⁾ m. *Henriette Christine Husted*, f. 1840 i Ringkøbing, g. ²⁾ m. *Maren Damgaard Sørensen*, f. 1845 i V. Damgaard i Ulfborg.

Tavle II.

Hans Christensen Søe, Buurgaard, f. 1715, g. m. *Bodil Cathrine Iversdatter*, f. 1733.

Sophie Hansdatter Søe, f. 1763, g. m. *Christen Stenum*, f. 1758.

Peder Stenum, f. 1806 paa Sdr. Vosborg, g. m. *Karen Laustdatter* (Lauritsdatter), f. 1799 i Tim.

Christen Stenum, f. 1839 i St. Meldgaard, 1865 Ejer af Sdr. Vosborg.

Tavle III.

Jesper Lauritsen, Korsholm i Stadil, Tømrer, var Enke-
mand 1787.

Laurits Jespersen Korsholm, f. o. 1762, g. m. *Mette Kirstine Sørensdatter*, f. o. 1771.

Karen Laustdatter, f. 1799, g. m. *Peder Stenum*, f. 1806.

Christen Stenum, f. 1839, 1865 Ejer af Sdr. Vosborg.

Tavle IV.

Søren Halkier, Stadil, f. o. 1734, g. m. *Mette Christensdatter*, f. o. 1740.

Mette Kirstine Sørensdatter, f. o. 1771, g. m. *Laurits Jespersen*, f. o. 1762, Husmand i Tim.

Karen Laustdatter, (Lauritsdatter) f. 1799 i Tim, g. m. *Peder Stenum*, f. 1806.

Christen Stenum, f. 1839, 1865 Ejer af Sdr. Vosborg.

Tavle V.

Jesper Lauritsen, Korsholm, Tømrer, 1787 Enkemand.

Jens Jespersen Korsholm, Møllebygger, f. o. 1776, g. m. *Giertrud Pedersdatter* f. 1765.

Jesperine Petrine Korsholm, f. 1806, g. m. *Anders Husted*.

Henriette Christine Husted, g. m. *Christen Stenum*.

Tavle VI.

Peder Nielsen, Søgaard i Tim, f. o. 1719, g. m. *Anne Marie Truesdatter*, f. 1731.

Giertrud Pedersdatter, f. 1765, g. m. *Møllebygger Jens Jespersen*, Korsholm, Ringkøbing.

Jesperine Petrine, Korsholm, f. 1806, g. m. *Guldsmed Anders Husted*, f. 1803.

Henriette Christine Husted, f. 1840, g. m. *Christen Stenum*, Sdr. Vosborg.

Tavle VII.

Anders Christensen Husted, Gaardmand i Ulfborg, f. o. 1733, g. m. *Anna Andersdatter*.

Henrik Husted, f. 1775, g. m. *Elise Brockdorf*, f. 1779

Anders Husted, f. 1803, g. m. *Jesperine Petrine Korsholm*, f. 1806.

Henriette Christine Husted, f. 1840, g. m. *Christen Stenum*, Sdr. Vosborg.

Tavle VIII.

Christian Ehrenreich v. Brockdorff, Ritmester, Ejer af Søndervang i Stadil, f. 1734, g. m. *Henriette Christine Pultz*, f. 1747.

Elise Borckdorff, f. 1779 paa Søndervang, g. m. *Henrik Husted*, f. 1775 i Ulfborg.

Anders Husted, g. m. *Jesperine Petrine Korsholm*.

Henriette Christine Husted, g. m. *Christen Stenum*.

Tavle IX.

Christen Stenum, g. m. *Henriette Christine Husted*.

Hans Christian Stenum, f. 1866, *Anders Husted Stenum*, f. 1868, *Peter Stenum*, f. 1871, *Carl Stenum*, f. 1873, *Ane Tomine Stenum*, f. 1875.

Tavle X.

Anders Husted Stenum, g. i Amerika m. *Miss Wasmer*.

Leona Stenum, f. 1901, *Leonard Stenum*, f. 1904, *Frederik Stenum*, f. 1906.

Tavle XI.

Peter Stenum, g. m. Valborg Helene Boserup.

Hans Christian Stenum, f. 1899, Valborg Stenum, f. 1900, Agnete Henriette Stenum f. 1902, Gunnar Stenum, f. 1904, Paul Victor Stenum, f. 1906, Gudrun Johanne Stenum, f. 1909, Erik Stenum, f. 1912, ~~Sigurd~~ Sigrid Stenum, f. 1919.

Tavle XII.

Hans Christian Stenum, g. ¹⁾ m. Edith Ola Storgaard.

Else Johanne Stenum, f. 1931, Karen Stenum, f. 1934

Tavle XIII.

Hans Christian Stenum, g. ²⁾ m. Agnes Christiansen.

Søren Stenum, f. 1942.

Tavle XIV.

Gunnar Stenum, g. m. Esther Edel Ulla Pedersen.

Jon Stenum, f. 1938.

Tavle XV.

Erik Stenum, g. m. Ruth Irma Eskildsen.

Peter Stenum, f. 1939, Kirsten Stenum, f. 1943.

Tavle XVI.

Christen Stenum g. m. Maren Damgaard Sørensen

Søren Damgaard Stenum, f. 1878, død, Henrik Stenum, f. 1879, Søren, Marius Stenum, f. 1881, Thorvald Stenum, f. 1882 død, Thorvald Stenum, f. 1884, Jens Damgaard Stenum, i. 1885, Carl Stenum, f. 1886, Maren Dorthæa Stenum, f. 1889.

Tavle XVII.

Søren Marius Stenum, g. m. Marie Damgaard Bro.

Harry Bro Stenum, f. 1913, Christen Stenum, f. 1914, Anna Bro Stenum, f. 1916, Niels Bro Stenum, f. 1918, Folmer Stenum, f. 1919, Maren Elise Stenum, f. 1922, Helga Bro Stenum, f. 1927, Svend Bro Stenum, f. 1929.

Tavle XVIII.

Jens Damgaard Stenum, g. m. Marie Ramskov Andersen.

Christen Stenum, f. 1923, Gerda Stenum, f. 1926, Agnethe Stenum, f. 1928, Edith Stenum, f. 1930, Astrid Stenum, f. 1934.

Tavle XIX.

Carl Stenum, g. m. Anna Petersen

Kaj Stenum, f. 1919, Ingrid Stenum, f. 1923, Emma Stenum, f. 1925, Hans Stenum, f. 1928.

Tavle XX.

Anders Christensen Husted, f. 1733, Bonde og Gaardmand i Ulfborg, g. m. *Anna Andersdatter*.

Henrik Husted, f. 1775 i Ulfborg, Købmand i Ringkøbing, g. m. *Elise Brockdorff*, f. 1779 paa Søndervang.

Anders Husted, f. 1803 i Ringkøbing, Kromand i Ulfkjær g. m. *Jesperine Petrine Korsholm*, f. 1806 i Ringkøbing.

Christen Husted, f. 1835 i Ringkøbing, Ejer af Lønne Mølle, g. m. *Ingeborg Margrethe Fabricius*, f. 1846 paa Bramminge Hovedgaard.

Anders Husted, f. 1869 paa Sædding Nygaard, Stationsforstander i Nivaa, g. m. *Elisabeth Gabriele Nielsen*, f. 1873 i København.

Aage Husted, f. 1897, *Erik Husted*, f. 1900, *Otto Husted*, f. 1902.

Tavle XXI.

Anders Husted, f. 1803 i Rinkøbing, Kromand i Ulfkjær, g. m. *Jesperine Petrine Korsholm*, f. 1806 i Ringkøbing.

Henrik Andersen Husted, f. 1833 i Ringkøbing, Ejer af Simonstrup, g. m. *Mette Kirstine Stenum*, f. 1842 i St. Meldgaard i Ulfborg.

Peter Stenum Husted, f. 1869 i Simonstrup, Ejer af Blæsbjerg i Raasted, g. m. *Christine Jensen*, f. 1870 i Ulfborg.

Christian Husted, f. 1912 i Blæsbjerg, Lærer i Sdr. Bork, g. m. *Johanne Jensine Johansen*, f. 1923 i Brøns.

Vagn Stenum Husted, f. 1945 i Sdr. Bork.

Rettelser.

Side	10,	Linie	17 f. o.	Sandtange læs: Landtange.
—	40,	—	8 f. n.	Meilgaard, læs: Meldgaard.
—	65,	—	15 f. n.	1841, læs: 1941.
—	66,	—	11 f. n.	Forsikringsel., læs: Forsikrings- ringssel.
—	74,	—	5 f. o.	Bartholen, læs: Bartholin.
—	75,	—	10 f. o.	5. Maj, læs: 4. Maj.
—	75,	—	13 f. o.	Laurids, læs: Frands.
—	79,	—	7 f. n.	Fuglens, læs: Fuglenes.
—	126,	—	16 f. n.	C: læs c.
—	127,	—	11 f. o.	D: — d.
—	127,	—	9 f. n.	E: — C.
—	127,	—	6 f. n.	F: — D.
—	128,	—	13 f. o.	G: — E.
—	129,	—	11 f. o.	H: — F.
—	129,	—	14 f. o.	I: — G.
—	129,	—	6 f. n.	J: — H.
—	129,	—	4 f. n.	K: — I.
—	129,	—	2 f. n.	L: — J.
—	142,	—	5 f. o.	1786, læs: 1686.
—	157,	—	6 f. o.	Sigurd, læs: Sigrid.

Side 112 er nogle Fødselsaar efter Forlangende udeladt.